

Pedagógiai Program

Székesfehérvári József Attila
Középiskolai Kollégium

2024.

Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium 8000
Székesfehérvár, Széchenyi u. 13. OM azonosító: 040659

Tel/fax.: 22/500-827

Web: www.albakoli.hu

Iktatószám: 2024/419.

Közép-dunántúli
Regionális Minőségi Díj

Elkötelezettség a
Kiválóságért Díj

SHIBA-Díj

"...tanulni kell magyarul és világra,
tanulni kell mindazt, ami kitér,

Nemes Nagy Ágnes: Tanulni kell
”

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	6
2. Alapelvek.....	6
3. Célok.....	7
4. Az intézmény szempontjából meghatározó környezeti tényezők és jellemzőik röviden.....	8
4.1. Fenntartó.....	8
4.2. A kollégium szükségessége és rendeltetése társadalmi vonatkozásban.....	8
5. A kollégium általános jellemzői	9
5.1. Kollégium, mint az emberi kapcsolatok közösségi és egyéni szintű fejlesztésének sokoldalú színtere, gyűjtőhelye.	9
5.2. Kollégiumi érték közvetítés egy felgyorsultan változó társadalomban.....	9
5.3. Kapcsolódás egyéb jelentős rendszerhez	9
6. A működés belső intézményi feltételrendszere	10
6.1. A tárgyi környezet általában	10
6.1.1. A székhelyintézmény (JAK) infrastruktúrája. Lakhatást, ellátást megvalósító helyiségek	10
6.1.2. A tagintézmény infrastruktúrája. Lakhatást, ellátást megvalósító helyiségek.....	14
6.2. A gazdálkodás feltételei	15
6.3. Humán erőforrás, szervezeti rend	15
6.4. Információs rendszer	18
7. A kollégiumi nevelés alapelvei, és értékei.....	19
7.1. A kollégiumi nevelés kiemelt értékei.....	19
7.2. Általánosan érvényesítendő alapelvek.....	19
8. A kollégiumban folyó nevelő-oktató munka céljai és feladatai	20
8.1. A tanulmányi munka támogatása.....	21
8.2. Pályaorientáció.....	22
8.3. Erkölcsi nevelés.....	24
8.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	25
8.5. A családi életre nevelés	26
8.6. A testi és lelki egészségre nevelés	27
8.7. Fenntarthatóság, környezettudatosság, az „Ökoiskola” program megvalósítása.....	28
8.8. Gazdasági és pénzügyi nevelés	31
8.9. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	32
8. 10. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	32
8.11. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	33

8.12. Médiatudatosságra nevelés	34
Az egyes nevelési területek összefüggései	36
9. A kollégiumi pedagógiai tevékenység tartalma és szerkezete	37
9.1. Rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozások	38
9.2. Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó, felkészítő egyéni és csoportos foglalkozások, tantárgyi szakkörök.....	39
9.3. Speciális ismereteket adó tematikus foglalkozás.....	40
9.4. Csoportvezetői foglalkozás.....	41
9.5. Szabadidős foglalkozások	41
9.6. Egyéni törődést biztosító foglalkozások.....	43
9.7. Diákönkormányzati és közösségszervezést biztosító foglalkozások	43
9.8. A foglalkozástípusok és más pedagógiai tevékenységek időkeretei	44
10. A foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyelete	44
11. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	45
11.1. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	45
11.2. Egészségügyi ellátás.....	45
11.3. Egészséges életvitel.....	46
11.4. Káros szokások elleni küzdelem, bűnmegelőzés – preventív eszközökkel	46
12. A hátrányos helyzetű tanulók társadalmi beilleszkedését, felzárkóztatását segítő tevékenységünk.....	47
13. Tehetséggondozás a kollégiumban	47
13.1. Az Arany János Tehetséggondozó Program	48
14. A közösségi élet fejlesztésének lehetőségei. Hagyományok, művelődési és sportolási lehetőségek a kollégiumban.	49
14.1. Hagyományok és hagyományosan szervezett feladataink	50
14.1.1. Hagyományok a székhelyintézményben	50
14.1.2. Hagyományok a tagintézményben.....	52
14.2. A hagyományrendszer továbbfejlesztésének terve.....	55
14.3. Diákönkormányzati tevékenység	55
15. A gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység	56
16. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	56
16. 1. A kollégium kapcsolatrendszere az iskolákkal.....	56
16.2. Intézményünk egyéb külső kapcsolatai.....	57
16.3. Kapcsolat a szülőkkel.....	58
17. A kollégiumi nevelés eredményessége	60
17.1. Minőségi szemlélet a kollégiumban.....	60

17.2. A tanulók munkájának mérése, értékelése, minősítése a kollégiumban	61
18. A pedagógus és az igazgató kollégiumi feladatellátásához kapcsolódó általános pedagógiai, szakmai elvárások, valamint az intézménnyel, mint munkaszervezettel szemben támasztott elvárások	64
18.1. A pedagógusokkal szembeni elvárások.....	64
18.1.1. Pedagógiai módszertani felkészültség	64
18.1.2. Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók.....	65
18.1.3. A tanulás támogatása	66
18.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség.....	67
18.1.5. A foglalkozási csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, csoportvezetői tevékenység.....	68
18.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése.....	68
18.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja	69
18.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás	70
18.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért	70
18.2. Elvárások az igazgató vonatkozásában	71
18.2.1. A tanulás, és tanítás és nevelés stratégiai vezetése és operatív irányítása	71
18.2.2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása.....	72
18.2.3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása	73
18.2.4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása	74
18.2.5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása	75
18.3. Elvárások az intézmény, mint szervezet irányában.....	76
18.3.1. Pedagógiai folyamatok.....	76
18.3.2. Személyiség- és közösségfejlesztés.....	78
18.3.3. Eredmények	80
18.3.4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció.....	81
18.3.5. Az intézmény külső kapcsolatai	82
18.3.6. A pedagógiai munka feltételei	83
18.3.7. A Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés	85
Legitimáció, nyilvánosság.....	86
Záradék a Pedagógiai Programban a fenntartóra háruló többletköltségekről	87
1. sz. melléklet: Az Arany János Tehetséggondozó Program kerettanterve.....	88
2. sz. melléklet: könyvtárpedagógiai programok	97

1. Bevezetés

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium (a továbbiakban JAK) 2017-ben került összevonásra a Székesfehérvári Nemes Nagy Ágnes Kollégiummal (a továbbiakban NNÁK). Az átszervezés kapcsán átfogó új pedagógiai program nem készült, csak a két intézmény külön okmányának harmonizálására került sor a JAK pedagógiai programjának átírásával. Az elmúlt években a közös működés szokásrendszere kellőképp kialakult ahhoz, hogy egy új, korszerű és a jogszabályi előírásoknak megfelelő dokumentumban foglaljuk össze pedagógiai munkánk alapelveit, értékrendjét, célkitűzéseit és a megvalósított folyamatok leírásait.

A pedagógiai programunk elkészítéséhez felhasznált források:

Jogszabályok:

- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény.
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- a 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CI törvény
- a Gyermekvédelemről és a gyermekjóléti igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

Egyéb források:

- A kollégiumi nevelés országos alapprogramja (Alapprogram)
- A kollégiumok korábbi pedagógiai programjai
- Vezetői program
- Éves munkaterv
- Foglalkozásvázlatok
- Az a tanulók körében folyamatosan végrehajtott mérések eredményei (évente)
- A Diákönkormányzat véleménye
- A megfelelően értelmezett partneri elvárások
- Kollégiumaink tradíciói

2. Alapelvek

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium nevelőtestülete az intézményre vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel és stratégiával összhangban a pedagógiai program megalkotásával az alábbi alapelveket kívánja érvényre juttatni:

- **Jogszerűség:** A kollégium működését meghatározó jogi és egyéb szabályozóknak teljes körben és változásuk esetén haladéktalanul meg kell jelenniük az intézmény feladatellátásában és működését meghatározó alapidokumentumaiban.
- **Empátia:** tanulóink túlnyomó többsége a 14-20 éves korosztályból kerül ki, amely önmagában is egy konfliktusokkal terhelt, rengeteg változást hozó életszakasz. Emellett a kollégista diákok jelentős része az országos átlagnál rosszabb szociális háttérrel rendelkező tanulók közül kerül ki. A kollégium rendkívüli beavatkozási lehetőséggel bír a szociális

hátrányok kompenzációja terén, lehetőség szerint összefogva a nehéz helyzetben lévő családokkal vagy az állami ellátórendszerrel.

- **Partnerközpontú működés:** a jogszabályi előírások maradéktalan betartása mellett alapelvünk az elsődleges (tanulók, szülők, fenntartó, tanulóink iskolái) és másodlagos (pl. Alba Bástya Gyermekegészségügyi Szolgálat, Vigyázó Kéz Gyermekegészségügyi Egyesület, Fehérvár Labdarúgó FC, tanulóink által látogatott sport-és egyéb egyesületek, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Pedagógiai Oktatási Központ, stb.) partnereinkkel a bizalom légkörén alapuló viszony kiépítése, igényeik folyamatos monitorozása és az elvárások rugalmas beépítése pedagógiai és intézményi folyamatainkba.
- **Innováció:** folyamatosan törekszünk a szakmai önfejlesztésre, tanulásra, ennek nyomán pedig új megoldások, fejlesztések kialakítására. Az újítás lehet saját ötlet, vagy más köznevelési kollégiumban (pl. szakmai együttműködések keretében), más szakterületen használt alkalmazások sikeres kollégiumi adaptációja.
- **Szervezeti hatékonyság:** a kollégium rendelkezésére álló erőforrások korlátozottsága miatt különös jelentőséggel bír azok reális, a lényegi problémákra, és a legfontosabb beavatkozási pontokra történő felhasználása, majd az eredmények állandó mérése, és ezek alapján az intézkedések korrekciója. Az intézmény számára fontos fejlesztési tevékenységeket szervezeti szinten összehangoltan és magas fokon integráltan kell végrehajtani kihasználva a fejlesztő jellegű kölcsönhatásokat.
- **Nyitottság, átláthatóság:** a kollégium nyitott intézmény, amelynek beiskolázási köre országos, sőt, esetenként azon is túlmutat. Számos esetben adunk helyt épületeinkben szakmai konferenciák megszervezéséhez, vagy egyesületi, kulturális és sportközösségek működéséhez. A kollégium működésébe széles körben bevonjuk a diákönkormányzatot, ösztönözzük a szülői munkaközösség létrejöttét. Mindennapjaink – a jogszabályi keretek között értelmezett – teljes nyilvánosság biztosításával zajlanak, eseményinkről rendszeresen adunk hírt a megyei, országos és közösségi médiában, valamint honlapunkon.
- **Felelősségvállalás, és felelősségvállalásra nevelés:** alapelvünk a szubszidiaritás: minden döntést a probléma keletkezési helyéhez a lehető legközelebb kell meghozni. Ösztönözzük a tanulók autonómiáját, számítunk az egyén aktivitására, problémakezelő-képességére. Amennyiben olyan helyzet alakul ki, hogy a tanuló a problémáját nem ismeri fel, vagy a problémáját nem tudja egyedül kezelni, akkor a pedagógus közreműködésével keresünk megoldást a helyzetre. Minden esetben figyelembe vesszük a tanulók érettségét, egyéni tulajdonságait.
- **Hátrányos megkülönböztetés tilalma:** az alaptörvény rendelkezéseivel összhangban a kollégium falai között nem tűrünk semmilyen megkülönböztetést bőrszín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, szexuális irányultság, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet alapján.

3. Célok

- **A kollégium támogató szerepű intézményi forma,** alapvető célunk az, hogy a tanulóink lakóhelytől függetlenül, élve az iskolaválasztás szabadságával elvégezhessék az általuk kiválasztott iskolát.
- Célunk otthont nyújtani azon tanulók számára is, akiknek a testi-lelki egészségüket veszélyeztető, tanulást akadályozó **otthoni körülmények** miatt van szükségük erre.
- Köznevelési intézményként kiemelt célunk a kollégista középiskolás korosztály körében a **közösségi értékek**, a családmodell átadása, valamint a konstruktív gazdasági és társadalmi szemléletmód fejlesztése.

- Kiemelt célunk a **környezettudatos, a fenntartható fejlődést támogató** és a táji értékek iránt felelősséget mutató magatartásformák erősítése tanulóink körében.
- Kiemelt célunk a tanulók **szocializációja**: önálló életvitelre képes, asszertív, empátikus fiatal felnőttek nevelése.
- Kiemelt célunk az esélyegyenlőség biztosítása. A kollégiumi alapszolgáltatások terén azonos feltételeket biztosítunk tanulóinknak, emellett célunk a „másképpen képes” tanulók felzárkóztatása, fejlesztése, illetve lehetőségeink szerint a tehetségek kutatása, felismerése és kibontakoztatása.
- Célunk, hogy a tanulók a kollégiumban eltöltött évek után úgy lépjenek ki a felnőtt létbe, hogy olyan **mindennapi élethez szükséges, hasznos ismeretekkel és kompetenciákkal** rendelkeznek, amelyek átadása a választott iskolában – időbeli, vagy tantervi korlátok miatt - nem történt meg.
- Folyamatosan törekszünk arra, hogy tanulóink **elhelyezési körülményeit javítsuk**. Ezzel párhuzamosan pedagógiai célunk az erőforrások észszerű használatára, valamint a környezetük rendben tartására és megővésére nevelés.
- Célunk a kollégium partneri kapcsolatainak bővítése, hálózatban való tanulás, önfejlesztés elsősorban a közép-dunántúli régióban törekszünk hálózatos köznevelési együttműködésekre, és a közösségi szinten megjelenő szakmai funkciók arányos megosztására. Kiemelt ennek a jelentősége az Arany János Program működtetésével kapcsolatban.
- Célunk a **nevelőtestület** tagjainak folyamatos képzése, valamint a szaktantárgyi téren a tanulóinknak nyújtandó minél szélesebb körű segítség alapjainak megteremtése. Munkaközösségeink egy-egy intézményi szakterületre fókuszálva elősegítik a közösségi célok hatékonyabb érvényre juttatását, sok esetben meghagyva a választhatóság, az öntevékenykedtetés lehetőségét.

4. Az intézmény szempontjából meghatározó környezeti tényezők és jellemzőik röviden

4.1. Fenntartó

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium fenntartója a Székesfehérvári Tankerületi Központ (8000 Székesfehérvár, Petőfi u. 5., I. emelet)

4.2. A kollégium szükségessége és rendeltetése társadalmi vonatkozásban

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium – bár országos, sőt kivételes esetekben nemzetközi beiskolázású – jellemzően a régió, kiemelhetően Fejér megye területéről iskoláz be tanulókat. A régió településszerkezete, a közlekedési viszonyok, valamint az iskolák elhelyezkedése miatt a tanulók egy részének szabad iskolaválasztási joga csak kollégiumi háttérrel tud érvényesülni. A kollégista tanulók kapcsán célunk a társadalmi helyzetükből eredő esélyhátrányok mérséklése, a szociális és kulturális hátrányok csökkentése. Ezáltal a kollégium a társadalmi mobilitás biztosításának, elősegítésének egyik jelentős eszköze.

5. A kollégium általános jellemzői

5.1. Kollégium, mint az emberi kapcsolatok közösségi és egyéni szintű fejlesztésének sokoldalú színtere, gyűjtőhelye

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium a megyeszékhely legnagyobb lélekszámú középiskolai kollégiuma. Két épülete van egymástól mindössze pár száz méterre, az egyikben a lányok, a másikban a fiúk kerülnek elhelyezésre. A két intézmény működése korábbi időszakában is szoros partneri kapcsolatot ápolt, az összevonás ennek adott új szervezeti keretet. Mindkét épületre jellemző a kiváló, városközponti elhelyezkedés, a több mint negyvenéves szakmai múlt, a jelentős hagyományokra visszatekintő és máig ápolt kulturális kapcsolatrendszer, az aktív kezdeményező- és nyitott fogadókészség, a sokszínű oktatási- nevelési kulturális és sport rekreációs tevékenység, melyek révén az intézményegyüttes széles (el)ismertségnek örvend megszerezte.

5.2. Kollégiumi érték közvetítés egy felgyorsultan változó társadalomban

Pedagógiai tevékenységeinket a tanulói igényekre való nyitottság, az egyén és a közösségi fejlesztés, fejlődés elsődlegességének jegyében fogalmazzuk meg. A szaktárgyi egyéni felkészítés, csoportos foglalkozások mellett az intézmény informatikai tantermeiben és a vezeték nélküli hálózat kiépítésével lehetővé tesszük tanulóink számára az internet, és ezáltal a korlátlan mennyiségű információ elérését. Színháztermünknek, könyvtárunknak, edző- tánc- és asztalitenisz termünknek, sportpályáinknak és más foglalkoztató helyiségeinknek köszönhetően ideális feltételek mellett - számos tanuló talál magának tartalmas és érdekes kikapcsolódást tanév közben.

A szintén hagyományosnak tekinthető intézményi sport- és kulturális rendezvényeknek (Nemes Nagy Ágnes Napok, Magyar Kultúra Napja, József Attila Kollégiumi Napok, kiállítások a JAK galériájában stb.), valamint a rendszeresen megjelenő diákújságnak (JAK-Magazin, Kalitka) köszönhetően a nevelőtestületünk törekszik minél több színvonalas megjelenési lehetőséget biztosítani ambiciózus és tehetséges diákok, diákkezdeményezések, de Székesfehérvárhoz kötődő más alkotók számára is. Eltökélt célunk, hogy korszerű és új információs technológiák intézményben történő megjelenítésével innovatív, tudásalapú tanulói kompetenciákat fejlesszünk, azok intenzív, kellő mélységű átadásával elősegítsük az összes tanulóknak majdani sikeres, munkaerő-piaci integrációját és a gyakran előforduló tanulási és szocializációs hátrányok mielőbbi ledolgozását.

5.3. Kapcsolódás egyéb jelentős rendszerhez

A hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek mielőbbi felkarolásának szükségességét felismerve a Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium és a Nemes Nagy Ágnes Kollégium – a Székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskolával 2001-től csatlakozott a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjához és lett annak egyik fejezeti alapító intézménye.

A JAK és az NNÁK is aktívan vesz részt a fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatos országos és helyi projekteknél. A Nemes Nagy Ágnes Kollégium 2013-ban indult első alkalommal az EMMI és az Agrárminisztérium által adományozott „Ökoiskola” cím megszerzéséért, és miután két alkalommal teljesítette az előírásokat, 2019-ben megszerezte az „Örökös Ökoiskola” címet. A JAK – a két feladatellátási hely tevékenységeinek harmonizációja keretében 2021-ben szintén

megalakította saját ÖKO munkacsoportját, és 2022. szeptember 1. óta jogosult az „Ökoiskola” cím használatára.

6. A működés belső intézményi feltételrendszere

6.1. A tárgyi környezet általában

A kollégium, mint intézménytípus esetében más köznevelési intézményekhez képest, ha lehet még hangsúlyosabb szerepe van a tárgyi környezetnek. Pszichológiai kutatások sora igazolja, hogy milyen mértékben befolyásolja a pihenés, kikapcsolódás minőségét, a tanulás eredményességét az egyént körülvevő épület belső tere, annak minősége, elrendezése. Intézményünk mindkét épülete azonos tervrajzok alapján 1975-77 között épült. Az akkor korszerűnek számító, kilencemeletes beton- és üvegtömbök, mára elavultak, energetikai és vízszigetelési szempontból korszerűtlenek. A technikai személyzet áldozatos munkájának köszönhetően és folyamatos karbantartás mellett is szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy a kollégium nem nyújtja az átlagos életszínvonalon élő magyar család otthonában megszokott körülményeket. Ezen adottságok miatt pedagógiánk kulcseleme kell legyen, hogy a tárgyi környezet hiányosságait minőségi programokkal, jó intézményi hangulattal és diákpedagógus viszonyal, a tanulók fejlődésére fordított kiemelt figyelemmel, a családokkal és az iskolákkal történő intenzív kapcsolattartással kompenzáljuk.

A kollégium épületei a városközpont közvetlen közelében vannak, így az érintett iskolák többsége pár pernyi gyaloglással megközelíthető. A **székhelyintézmény** forgalmas főút mellett, emeletes lakóházak tözsomszédságában épült, hozzá kapcsolódóan, mára rendkívül rossz állapotúvá vált tűzlépcsőházzal, valamint, földszinti kiszolgáló melléképület-együttessel. Az épülethez tartozó telek funkcionálisan tagolt: sportpályák, füves pihenő, gépkocsi parkoló található itt. A **tagintézmény** nyugodtabb környezetben, parkosított városrészben, iskolákkal körbevéve található. Hozzá kapcsolódik a kollégium étkezdéje, amelyet magánvállalkozás üzemeltet a fenntartóval kötött tartós megállapodás alapján.

A korábban pedagógiai szempontból túlméretezett 500 fős épületek kapcsán a korábbi fenntartó elkezdte a férőhelyek számának csökkentését, és ezáltal a lakhatási feltételek európai elvárásokhoz történő közelítését. Ezzel párhuzamosan időben ütemezett részleges felújításokra került sor, melyeknek köszönhetően a négyágyas lakószobák egy része háromágyassá alakult, így a teljes befogadóképesség az épületekben kb. 350-400 főre csökkent.

A városi szinten is érezhető középiskolai kollégiumi férőhelyek csökkenése ugyanakkor nem okozott gondot, mert ezzel párhuzamosan a kollégiumot igénylő tanulók létszáma is éveken keresztül csökkent. Rövid stagnálás után a kollégium iránti érdeklődés az utóbbi években újra élénkülően van, évről évre több tanuló jelentkezik hozzánk, de férőhely-problémákat ez még nem okoz.

6.1.1. A székhelyintézmény (JAK) infrastruktúrája. Lakhatást, ellátást megvalósító helyiségek

Mint fentebb már említettük, a kollégium olyan infrastrukturális jellemzőkkel bír, amelyek lehetővé teszik alapfeladatának ellátását, de az elhelyezési körülmények a tanulók által otthon megszokottnál jellemzően rosszabbak. Ezen a tényen a fenntartó által elvégzett részleges felújítások sem tudtak változtatni. A 2008/2009-es tanév során a „Szemünk fénye” program keretében mindkét épületben korszerű, energiatakarékos fényforrások kerültek felszerelésre, de az elektromos hálózatunk továbbra is elavult, a megnőtt tanulói igények kielégítésére hosszú távon nem alkalmas, mindenképpen átfogó korszerűsítésre szorul. A lakószobák ablakainak cseréje az 5-9. emeleten megvalósult, de ezek is a 15 évvel ezelőtti műszaki színvonalat képviselik.

A kollégium víz-és szennyvízelvezető rendszere elhasználódott, csak részleges felújításokra került sor (a tagintézmény földszintjén, valamint a székhelyintézmény egy szennyvíz-elvezető ágán), így ezen a téren is átfogó korszerűsítés szükséges. A falak korszerű hőszigetelése, a nyílászárók cseréje és a fűtésrendszer-modernizációja révén (pl. radiátor cserék) jelentős energia-megtakarítás lenne elérhető.

A kollégium lakószobáinak egy része a berendezés tekintetében részleges felújításon esett át, ami a 2-3. emeleti helyiségeket érintette. A padló- és falburkolat cserék, mosdócserék lényegesen korszerűbbé tették ezeket a helyiségeket, jellemzően új, beépített szekrények felszerelésével kiegészülve. A szintek toalett- és zuhanyzó helyiségei is teljesen megújultak, a zuhanyzó helyiségekben korszerű zuhanyzók (6 db) és WC-k (4 db), két mosdó, valamint a fiú épületben piszoárok kerültek felszerelésre).

A részben felújított szintek közé sorolható a 4., a 6. és 7. emelet is az előbbiekhöz képest azzal a különbséggel, hogy a lakószobák nem, csak a vizesblokkok kerültek felújításra.

Összességében a kollégium épülete a fenti, részleges felújítások ellenére erősen elhasználódott, korszerűtlen. A fenntartó és a tulajdonos (Székesfehérvár Megyei Jogú Város) részéről rövid időn belül döntést kell hozni arról, hogy az épületek felújításáról koncepcionálisan szülessenek tervek, majd kivitelezés. Ebben az állapotban az energiateljesítményünk pazarló, a lakhatási körülmények pedig nem kielégítőek.

A székhelyintézmény épületének részletes bemutatása

A **székhelyintézmény** összes lakószobája háromágyas kialakítású. Ezek a helyiségek két csoportra oszthatók: amelyek már átettek legalább részleges felújításon (burkolatok, padló cseréje), illetve amelyek még nem (tehát berendezésük a hetvenes évek végét tükrözi – leszámítva a négyzetméteres elhelyezést lehetővé tevő emeletes vaságyak eltávolítását). Általánosan elmondható, hogy a közel húsz négyzetméteres lakószobák zárható ajtóval, zárható egyéni szekrényekkel, könyves szekrényekkel, szülő ágyakkal és hideg-meleg vizes mosdóval rendelkeznek. A zuhanyzó helyiség (6 db zuhanyozóval) és a WC (4 db), két mosdóval és piszoárokkal a folyosón található. Az ötödik emelettől lefelé a nyílászárók elhasználódottak, felújítás, csere indokolt.

Átfogó felújításra váró lakószintek: az 5., és a 9. szinten a lakószobák burkolatai, padlója a zuhanyozók, és a folyosó is még az eredeti (közel fél évszázados) állapotban van, ezek a szintek átfogó felújítása szorulnak. A műpadló borítása a szobák 80 %-ban elhasználódott, a szekrények 80 %-a, a székek, asztalok 60 %-a cserére szorul. A 6. emelet szobáiban történt felújítás (padló- és burkolatcsere, szekrényajtók cseréje). A kollégium 4. emelete hasonló felemás képet mutat: itt a zuhanyzó és a mosdó újult meg, míg a szobák berendezése, burkolatai néhány kisebb javítástól eltekintve a régi maradt. Felújított szintek: a 2. és a 3. emelet a kétezres években átfogó felújításon esett át, amely érintette a lakószobák burkolatait, padlóját, a mosdót és a zuhanyozót egyaránt. Mivel intézményünk férőhelyei nincsenek teljes számban kihasználva, természetesen igyekszünk tanulóinkat a jobb állapotú lakószobákban/szinteken elhelyezni.

A JAK egy **akadálymentesített** lakószobával rendelkezik az 1. emeleten

A közös helyiségek a lakószinteken

A hűtőgép-tároló és teakonyha berendezése szintenként korszerű: rekeszenként zárható nagyméretű hűtőszekrény, mikrohullámú sütő található itt. A két lakószobányi alapterületű,

szintfolyosó végén található tanulószoba-helyiségek, berendezései közül a székek, asztalok legalább 50 %-ban cserére szorulnak. A tanulószobák kábeltévé kapcsolódással és LCD tévével ellátottak. Az 5. és a 9. emeleten a burkolatok tekintetében a jövőben átfogó felújítás szükséges.

Egyéb speciális, oktatási-nevelési célra kijelölt helyiségek a tanulószinteken:

411-es videószoba

502-es képzőművészeti alkotóterem

503-as tankönyha

510-es szociális segítői helyiség

5. emeleti foglalkoztató terem (tanulószoba) érintőképernyős LED panellel
JAK NET (IKT fejlesztő szobák: 513-as, 514-es, 515-ös és 516-os szoba),

905-ös sportszerraktár

915-ös stúdió

DÖK szoba,

asztalitenisz-helyiség a 9. emeleten,

A főépület

Főbejárat, aula, porta: A főbejárat korszerű ajtókkal ellátott, ám az utcára nyíló ablakok korszerűtlenek. A világítás megfelel a kor színvonalának és igény szerint résztereket is lehet velük világítani. A portai szolgálat eszközellátottságában jónak mondható. A porta mellett közvetlenül elektronikus felületen (LCD televízió keresztül) olvashatóak az intézményi aktualitások, közlemények, amelyek folyamatosan frissülnek. A főbejárat mellett ülőgarnitúra került elhelyezésre. Az aula járólapjai, üvegablakai, radiátorai cserére szorulnak.

Portai földszinti folyosó: Az aulát keresztező folyosó, közepén, a lépcsőfeljáró mellett névadónk, József Attila mellszobrával, a folyosó két végén liftajtókkal és jellemzően fali hirdetőkkal. Innét nyílnak a földszinti toalett-helyiségek. A folyosó mindkét vége fémajtóval ellátott. A folyosó járólapjai cserére szorulnak.

Kondicionáló terem: négy lakószobányi alapterületű, több teljes egyezes- és kétkezes súlyzókészlettel, padokkal egy erőkerettel, kondicionáló gépekkel, internet-kapcsolattal, valamint okostévével és WiFi hálózattal ellátott, jól felszerelt helyiség. Egyszerre tizenkét tanuló végezhet edzőmunkát egy időben. A terem külső-belső nyílászárói korszerűtlenek, valamint fűtési rendszere korszerűtlen, cserére szorul.

Lábedzőterem: az 1. emelet 109-es szobájában került kialakításra, ehhez használt, de felújított edzőtermi berendezéseket használtunk fel, valamint a JAK DSK vásárolta meg a padlóburkolatot és a gépekhez néhány alkatrészt

Szauna: Igényes, korszerű szauna, egymásba nyíló két helyiséggel, tusolókkal. Nyílászárói teljes cserére szorulnak.

A melléképület-együttes

Színházterem: 150 fő befogadására alkalmas, közösségi funkciókat ellátó terem dekoratív színpaddal, bútorzatát tekintve esztétikus kivitelezéssel, pedagógiai szempontból kiváló hasznosítási lehetőségekkel rendelkezik. A terem külső nyílászárói, valamint fényforrásai korszerűek, villamos csatlakozói alkalmasak rendezvényszervezéshez szükséges, nagy teljesítményű elektromos készülékek, rendszerek (pl. hangosítás, mobil fénytechnika) működtetésének biztosítására.

Mennyezetre szerelt projektor, vetítövásznon is segíti a teremben dolgozók munkáját. A terem műpadlója cserére szorul, a mennyezete a lapostető hibái miatt rendszeresen beázik.

Színháztermi folyosó: A színháztermi bejáratok kizárólag a folyosó egyik hosszanti oldaláról nyílnak a színházterembe. Jelentősebb, külső partnereket is megszólító intézményi rendezvények alkalmával a folyosó sokoldalú hasznosíthatósága fontos funkciót tölt be (pl. „művészbejáró”, azaz külön bejárattal a színpadra való feljutás biztosítása, vendégfogadó funkció, felmérések helyszíne, rendezvények szünet idejére szervírozó asztal kihelyezése stb.). A folyosó másik, hosszanti oldaláról műanyag ajtók nyílnak a kollégium belső parkolójára. A folyosó - kialakításánál fogva - egy térből képes biztosítani a személyek közlekedését a színházterem, a kiállításra alkalmas „Galéria” terem, az 1-es és 2-es tanterem, valamint a könyvtár és két kisebb raktárhelyiség között. A folyosó két régebbi fémablakának kicserélésére, valamint teljes járólapozásra és új radiátorok felszerelésére lenne szükség.

Kiállító terem, azaz a „Galéria”: A kis alapterület ellenére a helyiség közösségi találkozó, kollégiumi rendezvények fontos színtere és gyűjtőhelye, újszerű padlózattal, falfestéssel és világítással. Befogadó képessége mindössze néhány tíz főre tehető. Ez a terem ad otthont a rendszeresen megszervezendő képzőművészeti kiállításainknak. A terem fűtése elavult, nyílászárói korszerűtlenek.

1-es tanterem: Vendégfogadásra, prezentációk tartására alkalmas helyiség. A teremben praktikus körasztal, székek, dekoráció, kisebb asztalok, székek, tantermi tábla, 3 méter széles vetítövásznon, komplett hangrendszer, projektor és egy flipchart tábla található. Burkolatai megfelelők. A terem külső, elsősorban utcafronti részre néző nyílászárói teljesen korszerűtlenek, kimondottan rossz hőmegtartó-képességgel rendelkeznek.

2-es tanterem: Korszerű bútorzattal rendelkező tanterem, tantáblával és új fényforrásokkal. A terem befogadó képessége maximum 15 fő, padlózata felújított, falai újszerűek.

Könyvtár: Több ezres kötetállománnyal és egyedi, dekoratív belső kialakítással rendelkezik. Három, internet kapcsolattal rendelkező számítógép található itt, valamint audiovizuális részleg, zenehallgatási, másolási lehetőségekkel. A könyvtári kötetállomány jelentősebb beszerzésekre szorul.

Két kisebb raktárhelyiség: Az intézmény gondnokának munkájával együtt járó feladatkörök ellátásához elengedhetetlen (pl. ágyneműk, tisztító szerek), valamint a karbantartáshoz szükséges eszközállomány egy része található itt. A termék falai felújításra szorulnak, az eszközállomány kapcsán új beszerzések szükségesek.

Közösségi szemléletfejlesztő, valamint pedagógiai és egyéb kiszolgáló helyiségek az első emeleten

Az első emeleti irodahelyiségek (igazgatói-, igazgatóhelyettesi, élelmezési-, titkársági-, adminisztrátori-, gondnoki-, orvosi-) technikai felszereltsége megfelelő, bútorzatuk azonban elavulófélben van. Az I. emeleti toalett-helyiségek átfogó felújításra szorulnak. A 110-es és 111-es foglalkoztató szobák IKT eszközállomány-ellátottsága fejlesztésre szorul. Az összes első emeleti helyiségről elmondható, hogy nyílászáróik cserére szorulnak, fűtésrendszerük pedig elavult.

Közösségi szemléletfejlesztő, valamint a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló helyszínek az udvaron

- Aszfaltborítású, modern fényforrásokkal rendelkező, kerítéssel körbevett kézilabda pálya (közös használatú a „GEO” kollégiummal), valamint
- aszfaltborítású kosárlabda pálya.

A kollégium összes külső udvari kerítése felújításra szorul, helyenként már az állékonysága is megkérdőjelezhető.

6.1.2. A tagintézmény infrastruktúrája. Lakhatást, ellátást megvalósító helyiségek

Általános feltételek

Az épület, amely 1975-ben készült el, megépülésekor sem felelt meg a középiskolai kollégium kritériumainak. Földrajzilag jó helyen fekszik: az iskolák többsége, a vasút, a buszpályaudvar és a belváros is közel van. Könnyen elérhető a színház, a művelődési ház, a mozi, és a könyvtár.

Nem előnyös, hogy az ajánlott szabvány ellenére közvetlenül utcafrontra épült, nincs használható zárt udvara. Sajnos egyetlen nagyobb közösségi terem sincs, ami - középiskolai kollégium lévén - nagyon hiányzik. (Nincs megfelelő hely az ünnepek méltó megünneplésére, rendezvényekre, sportra stb. sem.)

Kollégium vonatkozásában a lakhatási körülmények színvonala meghatározó, hiszen ez adja az élet- és munkafeltételeket, és nagymértékben hozzájárul a kollégium megtartó képességéhez vagy elutasításához.

Az épület belső terei, és helyiségeinek száma nem növelhető, így külső bővítéssel lehetne enyhíteni a zsúfoltságon. Emeletenként 19 azonos méretű szobát építettek. Bár az alagútzsalus építkezés miatt az átalakítási lehetőségek nagyban korlátozottak, mégis sikerült folyamatosan néhány olyan helyiséget kialakítani, amely a középiskolai nevelés szempontjából fontos (tanulószoa, számítógépterem, szakköri szobák, könyvtár, tanári szobák). Ezekkel az átalakításokkal a körülmények közelítenek a középiskolai kollégiumokra meghatározott előírásokhoz, de sokkal több közösségi helyiségre lenne szükség.

Az épület állaga rossz, teljes felújítás nem volt. A folyosók burkolatának cseréje, a közös fürdők és mellékhelyiségek felújítása, a világítás korszerűsítése megtörtént, elkezdődött a tanulók szobáiban a mosdósarkok korszerűsítése, és két emeleten (8-9.) az ablakok cseréje. A többi korszerűtlen ablak és a rossz hőszigetelésű üvegfal miatt az épület huzatos. Ebből következően tetemes a fűtési energia felhasználása. A lépcsőház rossz fűtése, az üvegfalak rossz szigetelése és a tüzlépcső nyitottá alakítása miatt a folyosók hidegek.

A kollégisták rendelkezésére álló helyiségek

Lakószobák

A lakószobákat eredetileg három fő elhelyezésére tervezték, de pótszekrényel és emeletes ágyakkal négy fő számára rendezték be. Az előző fenntartó határozata alapján eddig két szinten sikerült sokkal otthonosabb három személyes szobákat kialakítani. A szobákban a hideg-melegvízes mosdósarkok 60%-át felújították. A bútortat nagyobb része és a műpadló közel 50 év alatt rendkívül elhasználódott.

Kiszolgáló helyiségek

A földszinten kettő (25-40 fő befogadására alkalmas) **közösségi helyiség** található. Ezeket használjuk előadóteremnek és csoportfoglalkozások megtartására, valamint a zenét tanulóknak gyakorlásra, ill. az Arany János Tehetség gondozó Program önismereti foglalkozásaira.

A volt házmesteri lakás közösségi helyiséggé alakítása során kapott helyet az **Életmódklub** szakkörünk, és itt szervezzük a kollégiumi hétvégi AJTP foglalkozásokat és egyéb közösségi foglalkozásokat is. A földszinten található még egy **tánc terem**.

A létszám csökkenésével, az előző fenntartó jóváhagyásával sikerült néhány nélkülözhetetlen helyiséget kialakítani a felszabaduló szobákból. A 9. emeleten lévő **könyvtárat** négy hálósobából alakítottuk ki, mely zenehallgatásra, internetezésre is alkalmas.

Az egyes szinteken a lakószobákon kívül tanulószoba, illetve néhány szakköri foglalkozásra alkalmas helyiség (konditermek, dekor szoba, stúdió és diák-önkormányzati szoba) van. Az ötödik emeleten egy nagyobb és egy kisebb **számítógépterem** található. A szakkörök és a korrepetálások megtartására a meglévő helyiségek száma, még a legjobb kihasználtság mellett sem elegendő, ezért sok esetben kényszermegoldásokat alkalmazunk.

Emeletenként közös vizesblokk van, ezek a felújításnak köszönhetően jó állapotúak. A folyosók világításának korszerűsítése befejeződött. Minden szinten teakonyha és mosó-vasaló helyiséget alakítottunk ki, ezek is felújításra szorulnak. Felszereltségük: hűtők, mikróhullámú sütők, melegszendvics-sütők.

Működéshez szükséges egyéb helyiségek

- Minden második emeleten tanári szoba (berendezésük cseréjére szorul)
- Nevelői szobák az éjszakai szolgálatot ellátóknak saját vizesblokkal (felújításra szorulnak)
- Az első emeleten irodák a szükséges berendezésekkel
- Betegszobák saját vizesblokkal (felújításra szorulnak)
- Rendelő
- Irattár és raktár

A tűzvédelmi szabályok által megkövetelt tüzlépcső évek óta nem használható biztonságosan. Az eddig elvégzett munkák úgyszólván eredménytelenek, az épület hőhátartását tovább rontották. A korábban zárt menekülő lépcsőház nyitottá tétele miatt télen jegesek, havasak a lépcsők, így a menekülési útvonal nem kockázatmentes.

6.2. A gazdálkodás feltételei

A kollégium önálló gazdálkodási jogkörrel nem rendelkezik, ezt a fenntartó, a Székesfehérvári Tankerületi Központ intézi.

Anyagi feltételek

A jelen pedagógiai program megvalósításához szükséges anyagi források:

- fenntartói támogatás,
- alapítványok (a székhely- és a tagintézményben egy-egy) bevételei,
- pályázatokon elnyert támogatás – kiemelten az AJTP,
- adományok (szponzori támogatások) – DSK, DÖK.

6.3. Humán erőforrás, szervezeti rend

A szervezet

A munkahelyi szervezet lineáris felépítésű, a szervezeti tagolódások céljait

- a pedagógiai program,
- az éves munkaterv,
- a kollégium dolgozói által alakított munkaközösségek, munkacsoportok éves terve
- a tanulócsoporthoz tartozó munkaterve

határozza meg és a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) rögzíti.

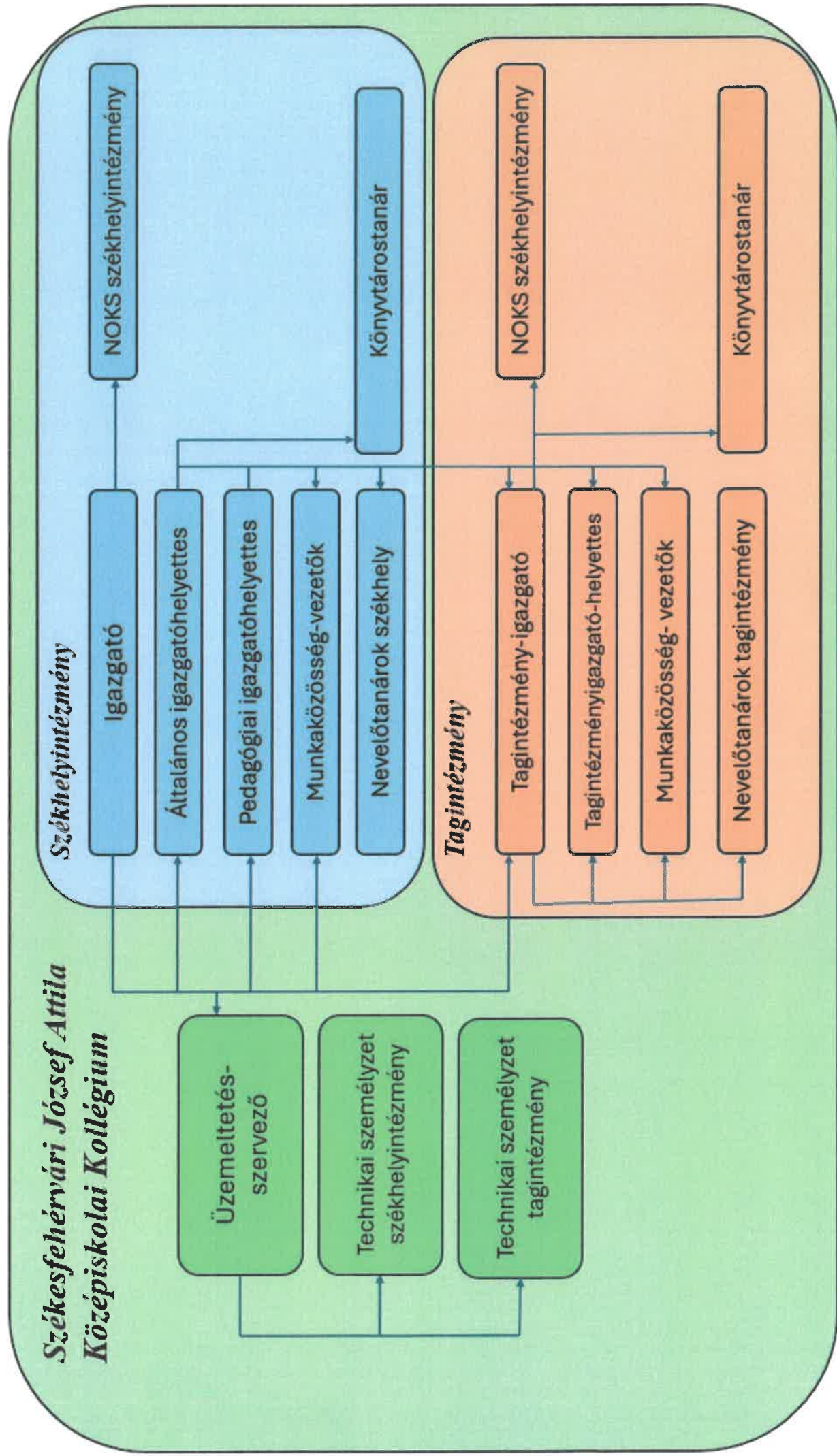
A szervezet működési céljai csak akkor kerülnek rögzítésre, ha azok

- minden érdekelt számára érthetőek, valamint
- kellően konkrétak – a célkritériumok megfogalmazottak.

A célok megvalósulása érdekében feladatokat, tevékenységeket és felelősöket fogalmazunk meg, a teljesüléseket pedig a belső ellenőrzési rendszer kíséri figyelemmel. A szervezet irányítását több szintre tagolt vezetőség végzi (lásd a kollégium SZMSZ-ét).

A szervezet felépítése lehetővé teszi a kompetenciák pontos meghatározását, a feladatok elosztását, a felelősségi körök egyértelműségét. Ezt részben az SZMSZ, részben a Pedagógiai Program, részben a személyre szóló munkaköri leírások biztosítják. A kollégiumi munkaközösségek a nevüknek és éves munkatervüknek megfelelő folyamatokkal kapcsolatban tervező, irányító és beavatkozó szerepet látnak el.

A kollégium szervezeti felépítése

6.4. Információs rendszer

A szervezet célirányos működése információs rendszerén keresztül valósul meg. Alaptevékenységünk a nevelés-oktatás, így az információs rendszer működtetését a pedagógiai céloknak rendeljük alá. A szervezet egységei között állandó szervezett kommunikációs csatornákat működtetünk. Ezek részletes szabályozása az SZMSZ-ben került rögzítésre.

Napi információs csatornák

A legjellemzőbb az írásbeli és képi információközlés. A kollégium mindkét épületének aulájában elhelyezett LCD felületen és faliújságokon a legfontosabb aktualitások kerülnek megjelenítésre. Faliújság felületek vannak kihelyezve a tanulószinti folyosókon, illetve tanárakban, amelyek a tanári munkarendet, ügyeleti rendet, a kollégiumi orvos ügyeleti idejét stb. tartalmazzák. A szobarend állapotát rögzítő dokumentumok segítségével a nevelőtanárok minden nap visszacsatolást kapnak a csoportjuk lakókörnyezetének délelőtti állapotáról és a kollégiumban tartózkodó tanulókról. Szintén visszacsatoló funkcióval működnek a portán vezetett, tanulói mozgásokat követő bejegyzések. A karbantartó füzetek segítségével a tapasztalt hibák azonnal és tematizáltan kerülnek rögzítésre. A tagintézményben a tanári szobában elhelyezett kölcsönző füzetek is a visszacsatolást szolgálják. Ebben a kulcsok, illetve a kölcsönözhető használati tárgyak követhetők nyomon.

Intézményünk széleskörűen alkalmazza a világhálót is információk közlésére. A KRÉTA rendszer – mint hivatalos felület – használata minden pedagógus számára kötelező, a szülőket pedig minden lehetséges eszközzel ösztönözzük arra, hogy gyermekük előmenetelét ezen a csatornán keresztül is rendszeresen figyelemmel kísérjék. A kollégium honlapja mindig naprakész információkkal szolgál a diákélettel kapcsolatban, megtalálhatók rajta éppen futó projektjeink, a kollégiumi újságok lapszámai és elérhető letölthető formában az összes dokumentum, amelyre a szülőnek és a tanulónak szüksége lehet. Rendszeresen frissítjük az intézmény facebook-felületét is.

Bizonyos időközönként elkészített, vagy frissített dokumentumok és felületek

Belső ellenőrzés kapcsán feljegyzés születik, mely a személyiségi jogok figyelembevételével részlegesen nyilvános. A szülőket írásban értesítjük minden jogszabályban előírt esetben (pl. előmenetel, kártérítés stb.).

A pedagógusok, az irodai dolgozók és a vezetőség interneten, körlevelek, vagy személyes üzenetek formájában is folyamatosan kapcsolatban van egymással.

A tagintézményben belső információs, dokumentációs rendszer működik. Eszközháttere a tanárakban elhelyezett hálózatba kötött számítógépek. Minden alapidokumentum, aktuális információ, tanári dokumentumok, munkaterv ide kerülnek. Ezek az információk, dokumentumok minden kolléga számára hozzáférhetőek. Itt archiváljuk a kollégiumi rendezvényeket, eseményeket illetve a fotókat, melyek ezekről készültek tanítási évek szerint és tematikusan csoportosítva.

7. A kollégiumi nevelés alapelvei, és értékei

7.1. A kollégiumi nevelés kiemelt értékei

- nyitottság
- türelem
- együttműködés
- esélyegyenlőség
- nyilvánosság
- partnerközpontúság
- differenciált fejlesztés
- személyiségfejlesztés
- tanulói kulcskompetenciák fejlesztése, hátránykompenzáció
- tehetségazonosítás és tehetséggondozás
- gyermek- és ifjúságvédelem,
- közösségfejlesztés,
- egészség- és környezetvédelem,
- integrált oktatás-nevelés,
- önkéntesség,
- tudástranzfer, tudásmegosztás, tudásszervezet.
- a folyamatos szakmai előrelépés igénye pedagógusi és pedagógusközösségi szinten egyaránt

7.2. Általánosan érvényesítendő alapelvek

- A gyermek mindenek felett álló érdeke
- A tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat
- A tanulók minél teljesebb megismerésére törekvés
- Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele
- Hátrányos megkülönböztetés tilalma
- A nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése
- Vallási-világnézeti semlegesség
- Demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- Az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- A tanulók komplex fejlesztésének elve
- Egyenrangúság elve
- Következetesség elve
- Motiváció elve
- Felelősség
- Erkölcösség, lelkiismereti és vallási szabadság
- Szakmai önállóság
- Intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében
- A tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére építés
- Konstruktív együttműködés a szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal

Didaktikai vonatkozásban:

- Rendszeresség és fokozatosság elve
- Tudatosság és szakszerűség elve
- Életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- Személyes tapasztalatszerzés és tanulói öntevékenység elve
- Azonos életkorú gyermekek különbözőségének elve
- Konkrétumok és absztrakciók egységének elve

8. A kollégiumban folyó nevelő-oktató munka céljai és feladatai

A kollégiumi nevelés célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával biztosítani a diákok kiegyensúlyozott testi-lelki-szellemi fejlődésének feltételeit, elősegíteni a tanulók szocializációját, és a sikeres életpályára való felkészítést. Munkánk során figyelembe vesszük a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezzük, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

Kiemelt célunk:

- biztosítani a kiválasztott nevelési-oktatói intézmény tanulmányi céljainak való megfelelést
- fizikai és lelki biztonság légkörének kialakítása
- hozzájárulás a biztos szociális háttér megteremtéséhez,
- a magyar oktatási rendszer gyakran megélt hiányosságainak kompenzálása (pl. a hétköznapi életben, az önálló életvitelhez alkalmazható és szükséges kompetenciák és ismeretek elsajátítása)
- a társadalomba való beilleszkedés segítése – szocializáció,
- önrányító, önszabályozó képesség kialakítása minden emberi megnyilvánulás során,
- magatartási normák tudatos elfogadása, azok megalapozottságának belátása
- társadalmi hasznosságra törekvés szándékának kialakítása,
- stabil értékrenddel bíró ifjúság nevelése,
- tanulói kulcskompetenciák fejlesztése,
- sikeres, a munkaerő-piacon is keresett felnőttek nevelése,
- állampolgári tudatosság erősítése,
- kreatív, nyitott gondolkodású, toleráns, harmonikus személyiségű felnőttek nevelése,
- az intézményben az utóbbi években mért jó általános tanulói hangulat, szülői elégedettség és kiemelkedően jó tanuló-tanár viszony megőrzése

Elsődleges feladatunk a kollégista tanuló

- minél teljesebb körű megismerése, humánus légkörben folyó nevelése-oktatása, közösségi beilleszkedésének elősegítése,
- személyiségének komplex fejlesztése, képességeinek és érdeklődésének megfelelően,

- tehetségének kibontakoztatása,
- iskolai tanulmányainak segítése, hátrányai kompenzálása
- sportolási, művelődési, önképzési és szabadidős lehetőségének biztosítása,
- öntevékenységének, együttműködési készségének fejlesztése, az ilyen tevékenység támogatása,
- önállóságának, felelősségtudatának fejlesztése,
- pályaválasztásához, önálló életkezdéséhez, továbbtanuláshoz szükséges ismeretek, készségek megszerzésének támogatása.

Feladatunk továbbá:

- személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, különösen az énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése,
- A kollégiumi közösség fejlesztése, kohéziójának erősítése
- az iskolákban az alaptantervek korlátai miatt idő hiányában nem fejlesztett gyakorlati kompetenciák és ismeretek felderítése és elsajátítása
- a partnerek számára elfogadott norma-és követelményrendszer kialakítása, amelynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség,
- az integrált nevelés megvalósítása,
- az érettségizett tanulók munkaerőpiaci versenyképességének javítása
- rendszeres kapcsolattartás és konstruktív együttműködés a szülővel, iskolával, egyéb partnerekkel,
- ifjúságvédelmi kérdések,
- a szociális hátrányok enyhítése,
- a jellemzően veszélyeztetett, jelentős hozott hátránnyal érkező tanulók köznevelésben tartása, a lemorzsolódás minimalizálása, folyamatosan aktualizált nyilvántartás vezetése,
- a kollégiumi nevelő-oktató munka rendszerszemléletű, tudatos és folyamatos fejlesztése.

8.1. A tanulmányi munka támogatása

- Célunk, hogy a kollégiumban a tanulók olyan személyre szabott segítséget kapjanak, amely lehetővé teszi, hogy az általuk választott iskolát, tehetségükhöz mérten a lehető legjobb eredménnyel végezzék el.
- Célunk a tanulók hatékony ismeretszerzése érdekében egyéni tanulási stratégiák kialakítása, a helyes tanulási módszerek elsajátítása, belső motiváció fejlesztése.
- Fejleszténünk kell a tanulók önismeretét, tudatosítanunk, hogy ez a tudás megszerzésének kiindulópontja, a reális célkitűzések feltétele.
- Segítenünk kell a tanulókat saját kompetenciáik megismerésében, fejlesztésében, a pályaelképzelések kialakulásában, az életút megtervezésében, és az ehhez kapcsolódó megalapozott tanulmányi döntések meghozatalában.
- Célunk a tanuláshoz való pozitív viszony elérése, a kedv és az érdeklődés fokozása az ismeretek megszerzése iránt.
- Törekszünk a tanulmányi eredmények folyamatos javítására, a mindennapi, rendszeres tanulásra, felkészítünk az élethosszig tartó tanulásra
- Célunk a kritikus, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

Tevékenységek, feladatok:

- Minden tanulót rá kell vezetni a számára legkedvezőbb tanulási módszerek, technikák alkalmazására az egyéni tanulási módszerek megismertetésével.
- A kollégium a szakos ellátottság adta keretek között minden közismereti tantárgyból korrepetálást szervez.
- A feladatok, problémák, a tanulási helyzetek megoldásához figyelembe kell venni az egyes tanulók optimális terhelhetőségi fokát.
- A tanulás objektív és szubjektív feltételeinek megteremtése, hogy a tanuló pihenten, kellő motivációval, pontosan kezdje el mindennapi teendőit.
- A tanulmányok, tanulmányi eredmények, a tanulási képességek fejlődésének nyomon követése, ehhez kapcsolattartás a kollégiumi és iskolai szaktanárokkal.
- A tanulók segítése a számukra legmegfelelőbb felzárkóztató, tehetségfejlesztő, és szabadidős lehetőségek kiválasztásában. A lemaradók felzárkóztatása, kollégiumi korrepetálásra irányítása.
- A tanulási kudarcok okainak feltérképezése és lehetőség szerinti kezelése.
- A kollégium által adott könyvtári és világhálón keresztül történő ismeretszerzési, informálódási lehetőségek bemutatása, ezek kritikus használatának megtanítása a tanulóknak. Digitális kompetenciák fejlesztése az ismeretszerzés terén.
- A tanulmányi eredmények rendszeres ellenőrzése, a sikerek elismerése és a kudarcok elemzése.

Fejlesztési követelmények:

- Váljon fontossá a tanulók számára a rendszeres és folyamatos tanulás és a gyakorlás, alakuljon ki a tanuláshoz fűződő pozitív viszony.
- Tudják idejüket és erejüket hatékonyan beosztani, kellő önfegyelmel végezzék teendőiket. Legyenek képesek fontossági sorrendet felállítani tennivalóik között.
- Javuljon a tanuláshoz való viszony és a tanulási teljesítmény.
- Képességeiknek megfelelően, önállóan készüljenek fel egy-egy tantárgyi órára, és erről önellenőrzéssel meg is tudjanak bizonyosodni.
- A tanulók használják rendszeresen és helyesen az információforrásokat
- Ismerjék fel a valóság és a virtuális világ közötti különbségeket, használják helyesen etikusan és biztonságosan a világhálót.
- Legyenek képesek saját teljesítményüket reálisan értékelni, társaikkal összemérni.
- Tanulási tevékenységeik során tudjanak másokkal hatékonyan együttműködni.

8.2. Pályaorientáció

- Célunk segítséget nyújtani kollégistáinknak abban, hogy megalapozott, reális döntést hozzanak életpályájukról, leendő hivatásukról.
- Célunk, hogy tudatosuljon: megfelelő önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás.
- Fel kell hívnunk a figyelmet az élethosszig tartó tanulás, a szakmai fejlődés fontosságára, a rugalmas szakmai változtatás, pályamódosítás érdekében.
- Célunk a munkavégzés társadalmi fontosságának tudatosítása, ennek összehangolása a saját életpálya elképzeléssel és egyéni boldogulással.
- Célunk lehetővé tenni a kiválasztott szakmák, hivatások megismerését.
- Célunk a tehetség felismerése, és kibontakoztatása, valamint megjelenési lehetőség biztosítása a tehetségek számára (tanulmányi és sportversenyek, művészeti bemutatók)

Tevékenységek, feladatok:

- Folyamatos és tervszerű pályaeorientációs tevékenységekkel segítjük tanulóinkat, hogy a szükséges információk megszerzése megelőzze a sikeres pályaválasztásukat.
- Tudatosítjuk a munkavégzés társadalmi hasznosságának és az egyéni boldogulásnak az összehangolását.
- Segítséget nyújtunk kollégistáinknak abban, hogy megalapozott, reális döntést hozzanak életpályájukról, leendő hivatásukról.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a tanulók megismerésére, hogy professzionálisan feltárhassuk a pályaválasztást befolyásoló tényezőket, úgymint a kollégista személyes tulajdonságait, a családi háttérét, és az egyéb befolyásoló külső tényezőket (iskola, barátok). A megismerés folyamata során többféle pedagógiai eszközt is használunk: az irányított és strukturált beszélgetést, valamint papír alapú kérdőíveket, online tesztek.
- Segítjük kollégistáinkat, hogy rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel az őket érdeklő szakmákkal, hivatásokkal kapcsolatban, és tudják összehasonlítani az egyes szakmák jellemzőit.
- Alapvető ismeretekkel segítjük a tájékozódásukat a munkaerő-piaci lehetőségeikről, munkavállalói szerepükről. A tájékoztatásba bevonjuk a pályaeorientációval foglalkozó kollégiumon kívüli intézményeket, szervezeteket, partnereket, cégeket és magánszemélyeket.
- Tudatosítjuk, hogy megfelelő önismeret szükséges a sikeres pályaválasztáshoz.
- Egész nevelési tevékenységünk során orientáljuk a tanulókat, hogy megtalálják a képességeiknek és az érdeklődésüknek megfelelő területeket. Foglalkozásainkkal, szakköreinkkel és a kollégium egész tevékenységrendszerével hozzájárulunk az érdeklődési körük kibővítéséhez és a képességeik fejlesztéséhez és a szabadidő hasznos eltöltéséhez.
- Támogatjuk, hogy a tanulóinkban kialakuljon a választott szakma vagy pálya iránti belső elkötelezettség, odaadás, hivatástudat.
- Támogatjuk a továbbtanulást választó tanulóinkat. Segítjük az tájékozódást és az információszerzést a továbbtanulásról, a felsőoktatási intézményekről, a továbbtanulási dokumentumokról, azért, hogy megismerjék és magabiztosan tudják használni az elektronikus felvételi rendszert.
- Fokozottan törődünk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint bármilyen okból hátrányt szenvedő tanulókkal.
- Felhívjuk a figyelmet az élethosszig tartó tanulás, a szakmai fejlődés, a rugalmas szakmai változtatás fontosságára. Hangsúlyozzuk a változásra, megújulásra való képesség fontosságát, hogy diákjaink alkalmazkodni tudjanak a változó körülményekhez, élethelyzetekhez.

Fejlesztési követelmények:

- Tanulóink használják ki a pályaeorientációs foglalkozásokban rejlő lehetőségeket, vegyenek részt a különböző szakkörök, foglalkozások munkájában, fejlesszék sokoldalúan képességeiket.
- Váljon belső igényükké az önfejlesztés, önművelés, látókörük folyamatos szélesítése.
- Alakuljon ki az élethosszig tartó tanulási igényük.
- Ismerjék saját egyéni képességeiket, érdeklődésüket, tudatosodjon bennük az önismeret szerepe a személyiségüknek megfelelő pályaválasztásban.

- Tudják összehasonlítani az egyes pályák jellemzőit, és rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel választott szakmájukkal, hivatásukkal kapcsolatban.
- Legyenek képesek mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeiket.
- Tudjanak önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban, ismerjék az elektronikus felvételi rendszerét.
- Ismerjék a hivatástudat szerepét, jelentőségét.
- Ismerjék meg és tudják alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit (önéletrajz, személyes megjelenés, kommunikáció, viselkedés).
- Tájékozódjanak munkaerő-piaci lehetőségeikről, munkavállalói szerepükről.
- Tudatosodjon a tanulóknál, hogy életük során többször pályamódosításra kényszerülhetnek, ezért nagy jelentősége van a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Tegyenek különbséget a sikerorientáltság és a sikerhajhászás között.
- Váljon meghatározó értékke a céltudatosság, következetesség, kitartás, erős akarat, pozitív, globális, kritikus gondolkodás.

8.3. Erkölcsi nevelés

- Célunk a társadalom által helyesnek ítélt viselkedési szabályok közvetítése, a helyes és helytelen, a jó és rossz megkülönböztetésének segítése.
- Célunk a fentiek cselekvés szintjén, a magatartásban, viselkedésben való érvényesülésének támogatása.
- Életszerű erkölcsi neveléssel felkészítünk az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, azok kezelésére.
- Segítséget nyújtunk abban, hogy tanulóink választ találjanak erkölcsi és életvezetési kérdéseikre, problémáikra.
- Célunk megalapozni tanulóinkban a támogató, elfogadó attitűdöt, az együttérzést, a tiszteletet és tisztességet.
- Törekszünk a tudásvágy felébresztésére és táplálására, a nyitottság attitűdjének természetessé tételére, a kötelességtudat fejlesztésére és a munka megbecsülésére.

Tevékenységek, feladatok:

- Az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségébe.
- A kollégium közösségi életének szervezése a kollégiumi nevelőtanárok személyes példamutatásával, mely a tanulók életében a nélkülözhetetlen erkölcsi készségek kialakulását teszi lehetővé.
- A tanuláshoz való megfelelő viszony folyamatos gondozása, egyéni fejlesztési tervek alapján rendszeres ellenőrzés és értékelés, az önfegyelem és kötelességtudat fejlesztése, valamint a munkamorál erősítése.
- A kollégium által nyújtott programokkal, a programokon való részvétel lehetőségével, élet- és viselkedésformák elsajátíttatásával hozzájárulás a társadalmi leszakadás megakadályozásához.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki tanulóinkban a megfelelő tanulási és munkamorál, tudjanak megfelelni választott iskolájuk követelményeinek.
- Tartsa be az alapvető erkölcsi normákat a kollégium szabályrendszerén keresztül.

- Fejlődjenek a szociális, erkölcsi készségek, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a türelem, a megértés, az elfogadás, mások tulajdonának tiszteletben tartása, más emberek tisztelete, tolerancia.

8.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Célunk az önszervezésre képes, megfelelő ismeretekkel rendelkező, a közösségi értékeket elfogadó, a társadalomba beilleszkedni tudó fiatalok nevelése.
- Törekszünk az önismeret elméleti és tapasztalati alapjainak kialakítására ismeretek átadásával, a kollégiumi tevékenységrendszer szervezésével, kollégiumi kapcsolatok építésével, természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, művészeti élményekkel a világban való tájékozottság, valamint az azonosságtudat fejlesztésével.
- Közvetítjük a társadalmilag elfogadott közösségi szokásokat és mintákat, fejlesztjük a szociális készségeket (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs vitakultúra, szervezőkészség) az illetan tematikus foglalkozásokba való beillesztésével, a mindennapi élet nevelési helyzeteinek kihasználásával, személyes példamutatással.
- Célunk olyan emberi értékek, szociális képességek kialakítása kollégistáinkban, melyek révén a társadalomban élni tudó, mély humánussal rendelkező személyiségekké válnak.
- Segítjük a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést, fejlesztjük a szociális tájékozódási készségeket, megismertetjük a közösségi értékrendet és normarendszert, ezzel egyensúlyt teremtve a közösségi és az egyéni érdekek között.
- Célunk másság elfogadására, a toleranciára nevelés.

Tevékenységek, feladatok:

- A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.
- A kollégium a nevelési folyamatban figyelmet fordít a közösségi együttélés szabályainak elsajátítására, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértésére, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.
- E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.
- Kollégiumi tevékenységeink egész rendszerével, szervezett programjainkkal, hagyományainkkal, az önismereti és csoportfoglalkozásokon feldolgozott témákkal hozzá kell járulnunk, hogy kollégistáink be tudjanak illeszkedni a társadalomba, tudjanak alkalmazkodni az állandó változásokhoz, legyenek nyitottak a szűkebb és tágabb környezetük iránt.
- Be kell mutatni az önmegismerés, önfejlesztés, önnevelés technikáit, ki kell alakítani az önállóságra való törekvés igényét, az önmagukért való felelősség és személyes méltóság megtartását.
- Mivel a középiskolás korosztály érzékenyen reagál az őt ért hatásokra, az önismereti és egyéni foglalkozásokon segíteni kell ezek feldolgozását, ezzel személyiségük, önismeretük fejlődését.
- Segítenünk kell önmaguk mélyebb megismerését, hogy megtalálják helyüket szűkebb és tágabb környezetükben, legyen önbizalmuk, alakuljon ki egészséges önértékelésük, hogy a pályaválasztáskor optimális döntést tudjanak hozni.

- Az emberi kapcsolatok, az egyéni és közösségi motívumok, értékek elemzésével hozzá kell járulnunk az önismeret mellett a tanulók erkölcsi fejlődéséhez, a bizalmas, jó közösségi légkör kialakulásához.
- Fontos feladatunk, hogy az érdeklődést felkeltő, változatos módszerekkel teremtsünk lehetőséget arra, hogy megismerkedjenek diákjaink a hazánkban élő nagyobb nemzetiségi és etnikai csoportok kultúrájával.

Fejlesztési követelmények:

- Kollégistáink ismerjék az emberi tulajdonságokat, a személyiség összetevőit, mozgatórugóit.
- Legyenek tisztában saját tulajdonságaikkal, készségeikkel, és törekedjenek azok fejlesztésére.
- Értsék meg, miért van szükség az alapvető szabályok betartására, és törekedjenek a konfliktusok feldolgozására, alkalmazva a konfliktuskezelés technikáit.
- Legyen igényük mély, emberi kapcsolatok kialakítására, ismerjék az ezek létrejöttét segítő személyiségvonásokat.
- Jellemezze őket a tolerancia és az empátia.
- Legyenek képesek döntési helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, és tudjanak érvelni a saját meggyőződésük mellett.
- Legyenek ismereteik nemzetük és a környezetükben élő európai népek kultúrájáról, gazdasági helyzetéről, társadalmi problémáiról.
- Legyenek tájékozottak a társadalmunkban zajló folyamatokról, rendelkezzenek önálló véleménnyel, továbbá a szociális és állampolgári kompetenciájuk megfelelő legyen.
- Tudjanak a tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok segítségével reális, célokat kitűzni saját jövőjükkel kapcsolatban.

8.5. A családi életre nevelés

- Valljuk, hogy minden gyermek és fiatal számára a legoptimálisabb az, hogy a felnőtt kor eléréséig szerető, elfogadó családban nevelkedik. Ennek a kollégium nem helyettesítője, hanem kiegészítője. Egy válasz, egy megoldás egy idealistól eltérő helyzetre: amikor a tanuló lakóhelyének ésszerű közelségében nem működik a választott életpályára felkészítő intézmény.
- Célunk, hogy a kollégium segítse a tanulót a választott iskolai végzettség és szakképzettség megszerzésében, de tegye mindezt a lehető legszorosabb együttműködésben a szülőkkel, csak akkor átvéve a család szerepét ebben a támogató szerepben, amikor az célszerű és hatékony.
- Célunk a család kiemelkedő szerepének, jelentőségének bemutatása a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.
- Célunk, hogy a tanulók megismerjék a családi ünnepek hagyománytörténeti háttérét, illetve későbbiekben saját családi életüknek is szerves részévé tegyék ezeket.

Tevékenységek, feladatok:

- Harmonikus családi minták közvetítése.
- A családi közösségek, értékek megbecsülésének tudatosítása.
- Ismeretek közvetítése a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- A kollégisták felkészítése a felelős párkapcsolatok kialakítására a családi életre, a családalapítás örömeire és nehézségeire.

- Folyamatos visszajelzés a rossz minták követéséről, a folyamatokba időben történő beavatkozás érdekében.

Fejlesztési követelmények:

- Legyenek képesek felelős párkapcsolatok kialakítására.
- Legyenek tájékozottak a szexuális nevelés alapvető kérdéseiben.
- Legyenek képesek megalapozott önismerettel tiszteleten, megbecsülésen alapuló szeretetkapcsolatok alakítására, fenntartására.
- Alakuljon ki bennük a harmonikus társas kapcsolat és a boldog családi élet megteremtésének igénye.

8.6. A testi és lelki egészségre nevelés

- Célunk a testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása.
- Célunk a testi és lelki egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek, gyakorlati képességek elsajátítása, önismereti foglalkozások, konfliktuskezelési csoportfoglalkozások keretében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése érdekében.
- Törekszünk a problémafelismerés, a segítségkérés kultúrájának kialakítására, a professzionális segítő szervezetekhez irányításra abban az esetben, ha a tanulók lelki egészsége azt megköveteli.
- Az egészséges életmód kialakításában hangsúlyozzuk a sport, a rendszeres mozgás szerepét.
- Célunk, hogy a tanulók elhelyezési körülményeit folyamatosan javítsuk, illetve hogy a diákjaink a lakószobájukban – a kollégium adta keretek betartásával – otthonos környezetet alakíthassanak ki maguknak.
- Célunk a sajátos nevelési igényű tanulók állapotának kiemelt figyelemmel kísérése, segítségük a számukra szükséges módon.

Tevékenységek, feladatok:

- A tanulók ösztönzése közvetlen lakókörnyezetük tisztán és esztétikusan tartására, az egészséges és kulturált étkezésre, öltözködésre, tisztálkodásra.
- Motiváljuk a kollégistákat arra, hogy belső igénnyé váljon lakókörnyezetük növényekkel való színesítése.
- Ismereteket kell adnunk az elsősegélynyújtásban, a balesetek megelőzésben és a betegápolásban.
- Felkészítjük diákjainkat a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Ösztönöznünk kell, hogy a tanulók vegyék igénybe a kollégiumi szociális segítő, vagy más szakember/szervezet közreműködését (Alba Bástya Család- és Gyermekejélési Központ, Tranzit szolgálat), ha olyan problémával szembesülnek, amelyben a nevelőtanár nem tud segíteni.
- Ösztönözzük a kollégium és a város által biztosított mozgási, sportolási lehetőségeket, igénybevételét (pl. konditerem, táncterem, uszoda), a versenyeken való részvételt.

- Felhívjuk a figyelmet a kapcsolódó szakkörök munkájára (JAK erőemelő DSK, életmódklub, reformkonyha, ökcsoport).
- Támogatjuk sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedését.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerjék fel, hogy a testi és a lelki egészség nem létezhet egymástól függetlenül.
- Tudatosuljon a kollégistákban, hogy az egészségük érték, melynek megőrzéséért felelősek.
- Jellemezze életmódjukat a helyes táplálkozás, az egészséget hangsúlyozó napirend megfelelő arányainak betartása.
- Értsék meg, hogy nem csak saját, hanem jövőbeli gyermekeik egészségéért is felelősek, jelenlegi magatartásukkal, cselekedeteikkel már azt is befolyásolják.
- Ismerjék fel, hogy az egészség megőrzésének egyik lényeges eleme a rendszeres mozgás, használják ki a kollégium és a város biztosította lehetőségeket.
- Legyenek ismereteik az egészséget károsító szokások és szenvedélyek kialakulásának okairól, megelőzéséről. Civil szervezetek bevonása révén nagyobb nyomatékot kapjon a szenvedélybetegségek problematikája, a megelőzés.

8.7. Fenntarthatóság, környezettudatosság, az „Ökoiskola” program megvalósítása

Általános célkitűzések:

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. A tanulóknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a társadalmi és gazdasági folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába (in.: KNOAP 2.2. A kollégiumi nevelés feladatai).

Fejlesztési célkitűzéseink:

- A környezet- és egészségtudatosság fejlesztése. Váljon a gyermek érzékeny környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.
- Fenntarthatóságra való nevelés az ökológiai szemléletmód segítségével. Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készített környezet értékeinek megőrzésére.
- Megfelelő viselkedéskultúrával, közösség és önfejlesztő képességgel rendelkező diákok nevelése. Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.
- Ismerje meg a helyi természeti értékeket és ismerje fel a problémákat.
- Alakuljon ki benne az egészséges életmód és a környezettudatosság iránti igény.
- Legyen képes a társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat figyelembe véve alakítani a kollégium külső és belső környezetét.
- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Vegye figyelembe személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a környezetbarát, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a kollégiumi Öko-foglalkozásokon és programokon tanultakat.

- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgék erkölcsi alapelvét a természet tisztelete, a környezet megbecsülése.
- Tudatosodjon a diákokban a környezettudatos életmód fontossága és a fenntartható fejlődés elvei.
- Fejlődjön környezettudatosság-szemléletük, valamint legyenek ösztönözve a fenntartható életmódra.
- Fordítsanak figyelmet a környezeti problémákra és a fenntarthatósággal kapcsolatos kihívásokra, és ismerjék meg a megoldási lehetőségeket.
- Vállaljanak aktív szerepet a környezeti kérdések megoldásában, és legyenek motiváltak az önkéntes munkára.

Általános feladatok

Mindkét intézményben a helyi ÖKO-munkaközösség (másik nevén Fenntarthatóság, környezettudatosság munkaközösség) szervezi és irányítja a kollégium ÖKO-szemléletét, az elért eredmények megőrzését, további célok elérését. Ebben a tevékenységében segíti a kollégium minden munkatársa, a technikai dolgozók, a nevelőtestület, a vezetőség, az ÖKO-szakkör, a DÖK és a kollégium diákjai. Folyamatosan törekszünk arra, hogy a tagintézményben már megvalósult, a fenntarthatóságra nevelést szolgáló programok és szokásrendszerek a székhelyintézményben is átvételre kerüljenek.

A Fenntarthatóság, környezettudatosság munkacsoport figyelemmel kíséri, véleményezi, javaslataival segíti a kollégium nevelési tevékenységét. A főintézményben célunk, hogy a 2022. áprilisában az EMMI által kiírt Ökoiskola pályázaton sikeresen elnyert Ökoiskola címet megőrizzük és folyamatosan fejlesszük tudásunkat Öko témakörben. A tagintézményben célunk, hogy az Örökös ökoiskola cím birtokában a címhez méltón tudjunk működni.

Fontos célunk még olyan oktatási módszerek és gyakorlatok összességének alkalmazása, amelyeknek fókuszában a diákok környezeti és ökológiai tudatosságának fejlesztése áll.

Alapelveink:

Az öko-szemponitú nevelés alapjai: Alapvető célunk, hogy segítsük a diákokat abban, hogy aktív és felelős állampolgárokká váljanak, akik képesek a környezeti kihívásokkal szembenézni és megoldani azokat.

A gyakorlati tapasztalatok fontossága: Hangsúlyozzuk a gyakorlati tapasztalatok fontosságát. A diákoknak lehetőséget biztosítunk arra, hogy saját maguk fedezzék fel a környezetüket és azonosítsák az ott fellelhető ökológiai problémákat. Ennek intézményen belüli színtere a kollégiumban az Öko-kert, intézményen kívüli környezeti tapasztalatokat pedig Székesfehérvár és Fejér megye természeti látnivalóinak meglátogatásával gyűjthetnek a diákok (ld. Éves Öko munkaterv).

Az együttműködés: Együttműködésre és a közös munkára van szükség ahhoz, hogy hatékonyan megoldjuk az ökológiai kihívásokat. A diákok a kollégiumban lehetőséget kapnak arra, hogy együtt dolgozzanak társaikkal, hogy közösen javítsák környezetüket, pl. önkéntesség. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok lehetőséget kapjanak önkéntes munka keretében tevélegesen alakítani a közvetlen környezetüket (öko-kert és a kollégium udvarának rendben tartása). Ezek a tevékenységek segítik a diákokat abban, hogy felelősséget vállaljanak a környezetükért és másokért.

Élethosszig tartó tanulás: A diákok a kollégiumban lehetőséget kapnak arra, hogy folyamatosan tanuljanak az ökológiai problémákról és a fenntartható fejlődésről, hogy a mindennapi életük szerves gyakorlatává tegyék a fenntartható életvitelt (szobarend, szelektív hulladékgyűjtés).

A kollégium Ökoiskola projektje tehát nem csak a környezettudatosságra és a fenntarthatóságra összpontosít, hanem a diákok aktív részvételére és együttműködésére is ösztönzi őket. Ez segít abban, hogy a diákok felelősségteljes és tudatos állampolgárokká váljanak, akik képesek a környezeti kihívásokkal és problémákkal szembenézni, és megfelelő intézkedéseket hozni azok megoldása érdekében. A diákok szemléletformálására és az ökológiai tudatosságuk fejlesztésére is összpontosít,

így a diákok képessé válnak arra, hogy megértsék az emberi tevékenységek és a természeti környezet közötti összefüggéseket, és azonosítsák a környezeti problémák okait.

A kollégium Ökoiskola programja konkrét tevékenységeket és projekteket is magába foglal, amelyek segítik a diákokat abban, hogy megértsék és megoldják az ökológiai kihívásokat. Ezek a tevékenységek például lehetnek környezettudatos közösségi programok szervezése, zöldterületek tisztítása, szelektív hulladékgyűjtés, fenntartható energiatermelés és használat, valamint az élelmiszerhulladék csökkentése (ld. Éves Öko munkaterv)

Fenntarthatóság, környezettudatosság tematikus foglalkozások:

A fenntarthatóság, környezettudatosság tematikus témakör kapcsán kiemelt figyelmet kell fordítani az ökológiai alapokra, a környezeti problémákra és a fenntarthatósággal kapcsolatos témákra. Az alábbi témaköröket ajánlatos beépíteni a tananyagba: a klímaváltozás, az energiahatékonyság, az élelmiszertermelés és az élelmiszerpazarlás, az ivóvíz- és hulladékgazdálkodás, a biodiverzitás és a fenntartható közlekedés.

A tematikus foglalkozások részeként különféle tanulási lehetőségeket biztosítunk a diákoknak, hogy aktívan részt vehessenek az intézmény fenntarthatósági projektjeiben és rendezvényein.

Tevékenységek, módszerek, programok:

- tiszta, rendezett külső-belső kollégiumi környezet fenntartása
- szobarend megtartására vonatkozó belső igény kialakítása a gyerekeknél
- szobarend napi szintű ellenőrzése, dokumentálása, valamint pedagógiai eszközökkel való befolyásolása
- szobarend rendszeres időközönként való értékelése, jutalmazása a teljes közösség előtt (pl; Tiszta, rendes szobák verseny)
- szelektív hulladékgyűjtés ösztönzése, ellenőrzése
- az újrahasznosítás célszerű formája a karácsonyi és ballagási ünnepségek alkalmából hulladékból készített dekoráció használata; a Kuka Szakkör rendszeresen részt vesz az országos hulladékhasznosító versenyen
- környezettudatos szemlélet kialakítását segítő előadások szervezése, szakemberek meghívása (Öko-munkaközösség)
- egész tanévre kiterjedő Öko-munkaterv elkészítése, megvalósítása (Öko-munkaközösség)
- Öko-szakkör / Öko-csoport működtetése
- Öko-kert gondozása, fejlesztése az Öko-csoport irányításával, a diákok bevonásával
- a DÖK Öko különítményének működtetése, közösségi programok szervezése
- Öko-faliújságok, honlap Öko-fülének működtetése (Ökoiskola-koordinátor, Öko-DÖK)
- környezetvédelmi vetélkedőkön, pályázatokon való aktív részvétel (Öko-munkaközösség, Öko-DÖK)

Az Ökoiskola program részeként különféle programokat szervezünk, amelyek a környezettudatosságra és a fenntartható életmódra ösztönzik a diákokat. Ilyen programok például: a kerékpártúrák és gyalogtúrák Fejér megye természeti értékeihez, a környezetvédelmi, energiatakarékossági és hulladékgazdálkodási előadások, a fenntartható közlekedési napok, az Életmód Klub, megyei fenntarthatósági vetélkedő szervezése, és az önkéntes munka lehetősége a kollégium kertjében.

Biztosítjuk diákjaink aktív részvételét az Öko-kollégium életében, például a kertészeti munkákban, a fenntarthatósági programok szervezésében és a környezetvédelmi akciókban. Ezzel lehetőséget kapnak arra, hogy gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek és személyes felelősséget vállaljanak a fenntartható életmód terén.

Diákjainkkal rendszeres eszmecsere-t folytatunk a környezeti problémákról és a fenntarthatósági kérdésekről a tematikus foglalkozások, az Öko szakkör, és külön szervezésű programjaink keretében. Megbeszéljük a problémák okait, a lehetséges megoldásokat, és ötleteket adunk egymásnak a környezettudatos életmódhoz kapcsolódóan.

A kollégium az Ökoiskola program megvalósítása érdekében együttműködik a partneriskolákkal, a városi és megyei kollégiumokkal, nonprofit környezetvédő szervezetekkel.

Energiahatékony intézmény kialakítása:

Az ökoiskola program megvalósításának fontos szempontja, hogy a lehető legkisebbre csökkentsük az energiaköltségeket. A tanulószobák, a kollégiumi lakószobák és a közösségi helyiségek megvilágításához energiatakarékos lámpákat használunk, valamint az Öko csoport Energiaórájára felhívja a diákok figyelmét az energiatakarékosságra.

Hulladékkezelési rendszer kialakítása:

Kollégiumunk célja, hogy a lehető legkevesebb hulladékot termelje. Ennek érdekében külön gyűjtőedényeket biztosítunk a papír, a műanyag, és a kommunális hulladék számára. A hulladékot szelektíven gyűjtjük.

Fenntartható életmód népszerűsítése: diákjainkat arra ösztönzzük, hogy fenntartható életmódot folytassanak. Az intézményben rendszeresen szervezünk környezetvédelmi programokat, fenntarthatósági eseményeket (Mobilitási-hét, Fenntarthatósági témahét, Víz világnapja stb.) és mindig előnyben részesítjük a zöld kezdeményezéseket.

Öko-kert program: az ökoiskola programunk egyik fontos része az Öko-kert program megszervezése. A kollégium kertjében lehetőség van zöldség- és gyümölcsstermesztésre, ami nem csak a diákoknak nyújt hasznos elfoglaltságot, de arra is ösztönzi őket, hogy egészségesebb életmódot folytassanak és környezettudatosan gondolkodjanak.

Környezetbarát közlekedési megoldások: a fenntarthatóság szempontjából fontos, hogy a diákok és a nevelőtanárok környezetbarát közlekedési megoldásokat használjanak az iskolába és a munkába járás során. Ennek érdekében olyan infrastrukturális megoldásokat alakítottunk ki mindkét intézményben (utcai és zárt kerékpártárolók), hogy a kerékpározás népszerűbb legyen az autóval való közlekedéssel szemben.

Tudatosan részesítjük előnyben – amennyiben erre lehetőségünk van - a környezetbarát megoldásokat az kollégiumi élet minden területén.

8.8. Gazdasági és pénzügyi nevelés

- Célunk az önálló életvitel kialakításához szükséges ismeretek (a családi háztartás vezetésének koordinálása, a pénzgazdálkodás megtervezése) átadása, a tanulók pénzügyi tudatosságának fejlesztése.
- Célunk a gazdasági és szociális tárgyú jogszabályok alapszintű ismeretének kialakítása (fogyasztói jogok, szerződés- és felelősségtan alapvető szabályai, egyes szociális ellátások).

Tevékenységek, feladatok:

- Ösztönözzük a diákokat, hogy a vásárlási folyamat során tudatos fogyasztóként kialakuljanak és bővüljenek azok a képességeik, amelyek az áruk és szolgáltatások helyes rangsorolásához szükségesek.
- Egyéni törődés keretében, tematikus foglalkozásokon bővítjük a tanulóink gazdasági és pénzügyi ismereteit, törekszünk a felelős, fenntartható fogyasztási szokások kialakítására.
- Törekszünk a tanulók pénzhez való viszonyának tudatosabbá tételére.
- Segítjük őket abban, hogy eligazodjanak a hivatali, banki ügyintézés területén.

Fejlesztési követelmények:

- A tanulónak legyenek ismeretei a pénzzel való gazdálkodásról, a családi költségvetés tervezéséről.
- Ismerje a jelen gazdasági élet főbb törvényszerűségeit.
- Legyen képes olyan egyéni preferencia rendszer kialakítására, hogy tudjon határt szabni a mértéktelen és felesleges fogyasztásnak, és az hasson a fenntartható fejlődés irányába.
- Legyen tisztában a versenyen alapuló piacgazdaság és a jóléti állam működésének alapvető szabályaival, a legalapvetőbb megtakarítási és befektetési lehetőségekkel, a hitelfelvétel realitásaival és kockázataival.
- Ismerje fel saját felelősségét az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa területén.
- Lássa világosan rövid és hosszú távon a célok, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

8.9. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- Célunk a tanulók szociális érzékenységének fejlesztése, segítő attitűd kialakítása és segítő magatartássá konvertálása.
- Célunk az önkéntesség formáinak, cselekvési lehetőségeinek megismertetése.
- Törekszünk az iskolai közösségi szolgálat teljesítésének elősegítésére.

Tevékenységek, feladatok:

- A kollégium adta sajátosságok kihasználásával, segítségével lehetőségek teremtése arra, hogy a tanulók, önálló tapasztalati úton szerezzenek ismereteket a hátránnyal élők sajátos igényeiről, élethelyzetéről.
- Lehetőség keresése, útmutatás a tanulói segítségnyújtásban (tanulópárok szervezése, IKSZ teljesítésének lehetőségei).
- A tanulók önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét.
- A civil szervezetek munkájának megismertetése, az önkéntesség lehetőségeinek bemutatása.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerjék és tiszteljék közösségük tagjait, törekedjenek jó együttműködésre a kollégiumi együttélésben.
- Önkéntes feladatvállalás, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.
- Ne tegyenek különbséget embertársaik között nemzeti és etnikai hovatartozás miatt.
- Segítsék a rászorulókat, a fogyatékkal élőket, a náluk gyengébbeket.

8. 10. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- Célunk, hogy a tanulóink megismerjék és megbecsüljék a szülőföld, a haza népeit.
- A szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás élményének megtapasztalása, a hazaszeretet érzésének elmélyítése.
- Nemzeti öntudat alakítása, hazafias nevelés a kollégium hagyományőrző programjainak szervezésével, a tanulók aktív részvételével.
- A közösségi létforma fontos alkotórészei a kollégiumi hagyományok, amelyeknek közösségépítő, és fejlesztő szerepük van. Törekszünk arra, hogy az együtt végzett

tevékenységek, a közös programok, produkciók, az együtt elért sikerek, a közösen összeállított műsorok, a közösen megélt élmények mind-mind az összetartozás érzését erősítsék a szűkebb csoportban és a nagyobb kollégiumi közösségben egyaránt.

- Nevelőtestületünk nagy hangsúlyt fektet arra, hogy hagyományőrzéssel, hagyományteremtéssel ne csak napi és heti, hanem éves ritmust is kialakítsunk a tanulók életében. Fontosnak tartjuk a családi életre történő felkészítéssel összefüggésben is, hogy diákjaink megtapasztalják az ünnepekre, rendezvényekre való készülődés jelentőségét, hangulatát. Tudják értékelni, tisztelni az ünnepnapok, rendezvények egyediségét, különlegességét.
- A szűkebb környezet, az otthon, a lakóhely értékeinek, kultúrájának, hagyományainak megismerése, megbecsülése.
- Az összeurópai értékek, történelem és sokszínű kultúra megismerése.

Tevékenységek, feladatok:

- A kollégium hagyományőrző programjainak szervezése a tanulók aktív részvételével.
- Ismerkedés a város történelmi és kulturális értékeivel közös programok szervezésével, életével. Tevékeny részvétel a város kulturális életében.
- Foglalkozások keretében nemzeti értékeink, hagyományaink megismertetése.
- Különböző programok, előadások, kiállítások szervezésével, film és színházi élmények által a magyar kultúra, tudomány, sport jeles személyiségeinek megismertetése.
- Lehetőség teremtése tanulóinknak a szűkebb környezetük, lakóhelyük értékeinek bemutatására.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje meg a kollégium családi ünnepeivel (karácsony) és jelentős közösségi eseményekkel (bemutató est, röppentő, ballagás) összefüggő hagyományait, és vegyen részt tevékenyen ezek megünneplésében.
- Tapasztalja meg a közösséghez tartozás élményét.
- Ismerje saját lakóhelye kultúrtörténetét, hagyományait
- Ismerje nemzeti kultúránk legfontosabb értékeit, hagyományait, tekintse természetesnek a tevékeny hazaszeretetet.
- Legyen nyitott más népek kultúrája iránt.
- Ismerjék fel, hogy Európa a magyarság tágabb hazája. ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját.

8.11. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- Célunk a kollégiumi együttélés szabályainak elsajátítása, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértése, valamint annak elősegítése, hogy kollégistáink egy új közösségbe kerülve megtalálják helyüket, szerepüket, feladatukat.
- A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét.
- Célunk a más emberek jogainak tiszteletére nevelés, tanuljanak meg élni a demokrácia adta jogokkal és köteleességekkel.
- Célunk, hogy diákjaink rendszeresen tájékozódjanak a közügyekben, és legyenek öntudatos, aktív állampolgárok.
- Célunk, hogy a diákok megértsék a közügy fogalmát, és a Diákönkormányzat tevékenységén keresztül megtapasztalják az egyén lehetőségét és képességét a közügyek befolyásolására.

Tevékenységek, feladatok:

- Törekednünk kell a kollégisták szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő magatartás- és tevékenységformáinak ösztönzésére, a destruktív megnyilvánulások leépítésére.
- Segítenünk kell új diákjaink beilleszkedését, meg kell ismertetnünk velük a közösségi együttélés normarendszerét és a kollégium által képviselt értékeket.
- Megfelelő pedagógiai környezetet kell biztosítanunk a pozitív viselkedési minták megismeréséhez és a helyes közösségi magatartás gyakorlásához, a társadalmi érintkezés alapvető szabályainak elsajátításához.
- A közösséget érintő feladatok és problémák megoldásában vállaljanak szerepet, véleményük legyen kritikus, ugyanakkor építő jellegű.
- Megfelelő környezetet kell biztosítanunk a jogok és köteleességek megismeréséhez és gyakorlásához, fontosságuk tudatosításához, támogatnunk kell a tanulók önszerveződését.
- Fokozottan kell segítenünk a hátránnyal induló tanulók szocializációját.
- A kollégium keretein belül a demokratikus légkör megteremtésével hozzá kell járulnunk a demokrácia működésének megismeréséhez.
- Segítenünk kell a döntéshozatal képességének fejlődését: információgyűjtéssel, helyzetelemzéssel, az eltérő szempontok mérlegelésével.
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a diákönkormányzati rendszer.

Fejlesztési követelmények:

- A tanulók életkoruknak megfelelő szinten rendelkezzenek ismeretekkel a társadalmi és jogi normákról.
- Legyenek képesek az adott helyzetnek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein.
- Legyenek képesek különbséget tenni pozitív és negatív viselkedésformák között.
- Ismerjék és tiszteljék közösségük tagjait, törekedjenek jó együttműködésre a kollégiumi együttélésben.
- Legyenek kulturáltak a társakkal való érintkezésben. Tudjanak érvelni, vitatkozni, álláspontjukat megfelelő formában közölni. Sajtátsák el az asszertív kommunikációt és a kompromisszumra törekvést.
- Ismerjék és gyakorolják a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.
- Ismerjék a diákjogokat és köteleességeket.
- Ne tegyenek különbséget embertársaik között nemzeti és etnikai, vagy vallási hovatartozás, nemi identitás vagy egészségügyi állapot miatt.

8.12. Médiatudatosságra nevelés

- Célunk, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét, és a megjelenő médiatartalmakat tudatosan, és kritikai alapállással fogyasszák.
- Ismerjék a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat.
- Ismerjék a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjait.

Tevékenységek, feladatok:

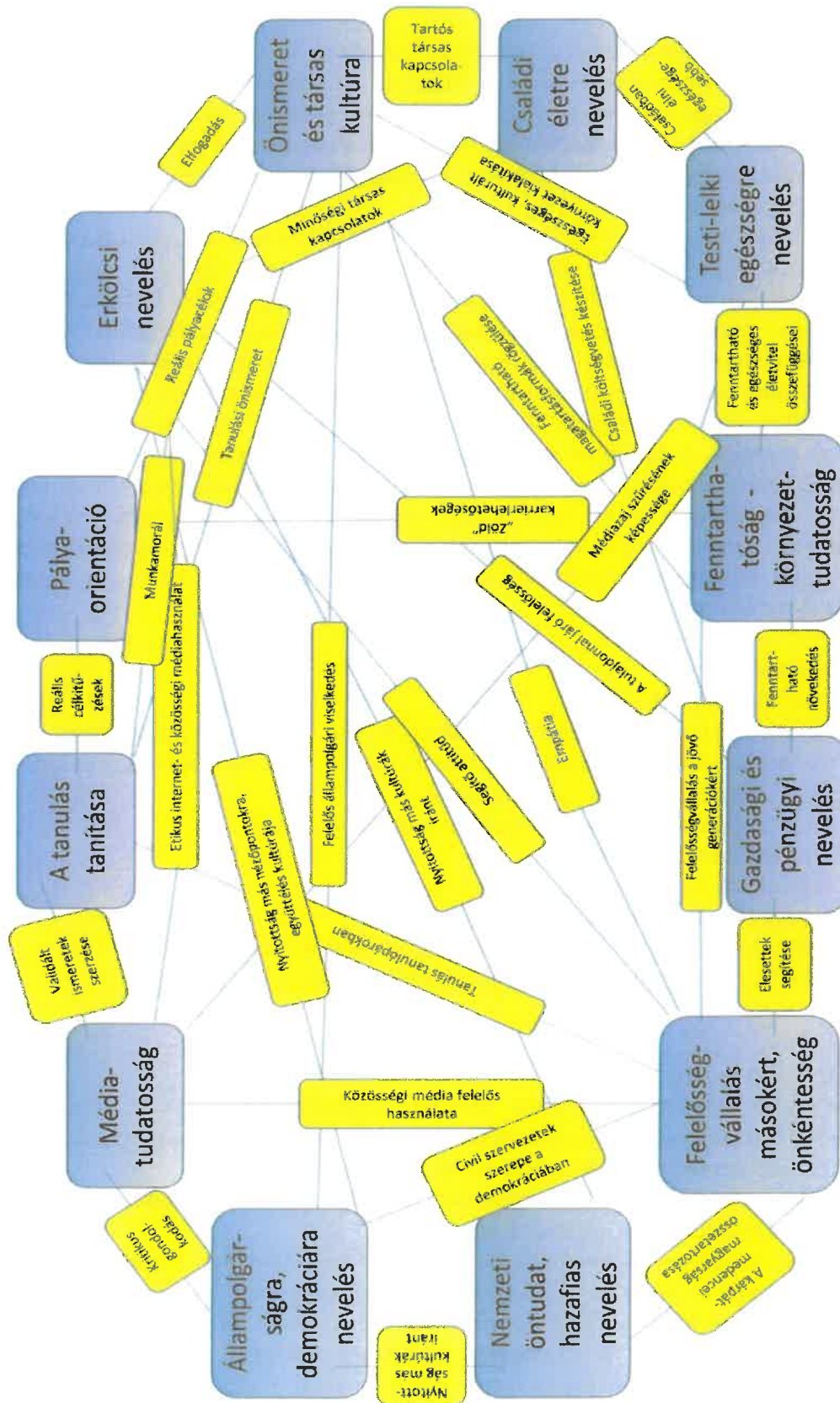
- IKT eszközök alkalmazásában való jártasság fejlesztése a számítógépterem használata és a könyvtári, valamint a számítástechnikai foglalkozások keretében.

- Olyan foglalkozások szervezése, amelyeken a diákok megismerik a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, valamint manipulációs technikáit.
- Tanulóinkkal meg kell ismertetnünk a közösségi média használatának etikai alapelveit, veszélyeit és a veszélyek kivédésének technikáit – különös tekintettel az adatbiztonságra.

Fejlesztési követelmények:

- Legyenek jártasak a szükséges segédanyagok és technikai segédeszközök (könyvtár, számítógép) kritikus használatában.
- Tudatosan szelektáljanak az információk között.
- Legyenek tisztában az adatbiztonság alapelveivel, valamint az internetes zaklatás és más veszélyforrások elleni védekezés alapvető lehetőségeivel.

Az egyes nevelési területek összefüggései

9. A kollégiumi pedagógiai tevékenység tartalma és szerkezete

A kollégium pedagógiai tevékenységével biztosítja a kollégisták optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat. A diákok napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai - a jogszabályi keretek között - a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A pedagógiai programban megfogalmazottak megvalósítása, kollégiumi foglalkozásokon történik. A nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozzuk meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez. A foglalkozást tartó nevelőtanár engedélyével a kollégiumi foglalkozásokon a szakmai-, az oktató – nevelő munka, valamint a tanulási folyamatok támogatása érdekében a tanulók használhatnak saját tulajdonú telekommunikációs, kép- vagy hangrögzítésre, és internetelésre alkalmas okoseszközöket.

Foglalkozásaink típusai:

- felkészítő foglalkozások:
 - rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozás (szilencium),
 - felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozás, tantárgyi szakkör,
 - speciális ismereteket adó tematikus foglalkozás.
- csoportvezetői foglalkozás
- szabadidős foglalkozások
- egyéni törődést biztosító foglalkozások
- diákönkormányzati és közösségszervezést biztosító foglalkozások
- AJTP-s foglalkozások (a program tanulói számára)

A tanuló köteles részt venni:

- **rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozáson** heti 12 órában. Az iskolai felkészülést biztosító foglalkozások alól a házirendben megfogalmazottak szerint a kollégiumi nevelőtanár felmentést ad, illetve adhat.
- **felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó, felkészítő egyéni és csoportos foglalkozásokon, heti 1 órában.**
- közösségi fejlesztést megvalósító csoportfoglalkozásokon, **heti 1 órában.**
- A Kollégiumi Nevelés Országos Alaprogramjában megfogalmazott **tematikus foglalkozáson** (évfolyamtól függően egy tanévben 20-22 alkalommal)
- **a tagintézményben: a szabadidő eltöltését szolgáló** (szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör, művészeti csoport, tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny, diáknap stb.) csoportos foglalkozásokon, **heti 1 órában.**

A foglalkozások időtartama jellemzően 45 perc, illetve az aktuális Házirend szerinti időtartam. A foglalkozásokat minden tanév szeptember 15-éig hirdetjük meg, az elektronikus úton és az emeleti faliújságokon, valamint a honlapunkon közzétesszük szakköri kínálatunkat. A kötelezően választható foglalkozások kiválasztása a tanuló egyéni döntése, amennyiben azonban valamelyiket kiválasztotta, arra járni köteles. Ennek szorgalmazása, napi szervezése, ellenőrzése a csoportvezető tanár feladata.

A kollégium nevelőtestülete nyitott arra, hogy a két épület által meghatározott fiú-lány elkülönítés ne legyen jellemző a kollégiumi foglalkozásokra, kollégiumi rendezvényekre, programokra. Biztosítjuk a megfelelő keretek közötti átjárási lehetőségeket a tanulóknak. A foglalkozásokat tartó pedagógusok döntenek el, hogy melyek azok a foglalkozások, amelyeket koedukáltan, és melyek azok, amelyeket elkülönítve kívánnak megvalósítani.

9.1. Rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozások

A rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos tanulószobai foglalkozás (kötelező, tanulást segítő foglalkozás, szilencium) célja a tanuló napi tanulmányi munkájának átfogó, szükség szerinti differenciált, személyre szabott pedagógiai támogatása. Az intézmény pedagógusai számára alapvető feladatként fogalmazódik meg a tanuláshoz szükséges feltételek folytonos biztosítása a tanulók számára, szükség esetén felkészült szaktanári támogatás nyújtása, illetve a korábban kijelölt tanórai produktum (pl. írásbeli házi feladat, kutatómunkára kiadott iskolai prezentáció stb.) elkészültének elősegítése és ellenőrzése, a hibák kijavítása, lehetőség szerint a tanulóval minél intenzívebb együttműködésben, a tanulói kulcskompetenciák fejlesztésének hatékony eszközeivel élve. A tanulószintenkénti felkészülést jellemzően egy pedagógus kontrollálja. **A tagintézményben:** A nevelőtanár a saját csoportja felkészüléséért felel elsősorban.

A csoportvezető tanár a Házirend figyelembevételével, illetve egyénileg indokolva határozza meg, hogy a tanuló hol köteles tölteni a tanórát: az emeleti tanteremben, a lakószobában illetve szabad, nem szabályozott módon. Azon kollégistáinknak, akiknek a tanóra ideje alatt más, szülők által kért, illetve a nevelőtanár által engedélyezett kollégiumon kívüli elfoglaltsága van, külön megbeszélés alapján egyéni tanulási rendet állítunk össze, törekedve arra, hogy iskolai felkészülésük, illetve ennek ellenőrzése biztosított legyen. Így megvalósítható az ő esetükben is a rendeletben előírt kötelező tanulási idő. Különös figyelmet fordítunk az általános iskolások, valamint kilencedikesek folyamatos és rendszeres tanulására, megfelelő időbeosztására, ezért számukra a tanulószoba kötelező. Ez alól csak saját csoportvezető tanárunk adhat felmentést egy-egy órára indokolt esetben (pl.: korrepetálás, hangos tanulás, egyéni segítségnyújtás, szülői kérés, betegség, megbízhatóság). A második félévtől a jó tanulmányi eredményt elért és megbízhatóan tanuló diákok felmentést kaphatnak a tanulószobai tanulás alól.

A tanórák ideje alatt a nem tanulószobai tanulásra kötelezett diákok saját szobájukban tanulnak. Ez nagyrészt önálló tanulást jelent, azonban csoportvezető tanárunk ez idő alatt is ellenőrzi munkájukat. Ekkor van lehetőség az egyéni segítségnyújtásra, az esetleges kikérdezésekre, valamint arra, hogy diákjaink tanulópárokat alkotva egymásnak is segítsenek. A tanuláshoz kapcsolódó könyvtári és informatikai feladataik elvégzése is történhet ekkor, előzetes megbeszélés után. Bizonyos korrepetálások és néhány más időpontra nem tehető szakkör látogatása is megengedett a tanóra ideje alatt.

A pedagógus eltérhet a Házirend pusztán tanulói átlaghoz kötött felkészülési helyszínének meghatározásától abban az esetben, amennyiben meggyőződése szerint az a tanulói differenciálás eszközével élve, pedagógiailag alátámasztható és a dinamikus naplóban rögzített módon a még erőteljesebb tanulói készségfejlesztés, illetve kulcskompetenciák fejlesztésének irányába hat. Folyamatában szemlélve a tanuló korábbi önmagához képest jelentős tanulmányi javulást ért el, illetve a tanulási helyszínre vonatkozóan kifejezett írásbeli szülői (ennek hiányában gondviselői) kérés

(indoklással együtt) érkezett. (A szülői kérelmek mérlegelésre kerülnek, nem jelentenek automatizmust.)

Foglalkozás alóli felmentésre és tanórai helyszín-változtatásra irányuló kérelmet a szülő/gondviselő (nagykorú tanuló esetén a tanuló) nyújthat be, amelyről a csoportvezető tanár egyéni mérlegelés után dönt.

A tanár a foglalkozáson történő megjelenést a KRÉTA naplóban adminisztrálja. A tanulói dinamikus napló tartalmazza, hogy a tanuló hol köteles tölteni a foglalkozást.

Jellemző formái: csoportos tanóra, szobai tanulás, tanuló által meghatározott hely és idő, tanulók által létrehozott tanulócsoportok.

9.2. Felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó, felkészítő egyéni és csoportos foglalkozások, tantárgyi szakkörök

A foglalkozások elsődleges célja a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának, a sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítása (kötelező vagy választható, tanulást segítő foglalkozás), valamint tantárgyi segítség nyújtása az iskolában gyengébben teljesítő tanulók számára. A foglalkozások kiemelt célja a tehetség felismerése, motiválása, helyzetbe hozása, értékteremtő, konstruktív kikapcsolódási lehetőségek nyújtása a diákok számára, illetve a lemorzsolódás megakadályozása, segítség a tanulási kudarcok elkerülésében, illetve az életpályatervnek megfelelő iskolai eredmény megszerzésében. A pedagógus feladata ebben az esetben a tanuló tevékenységének orientálása, tehetsége kibontakozásának, illetve hatékonyabb felkészülésének szakszerű segítése. Formája: egyéni vagy csoportos foglalkozás.

A felzárkóztató foglalkozásokon a pedagógus a tanuló szabad választása alapján, vagy szükség esetén (bukásveszély) kötelezetten, de mindig a csoporthoz, vagy egyénhez igazítottan, tantárgyi oktatás keretében célzott módon segíti a tanulót/tanulókat a tananyag elsajátításában, iskolai számonkérésre való felkészülésben.

A speciális ismereteket adó foglalkozások és a tantárgyi szakkörök célja a tanulók adott témával kapcsolatos érdeklődésének kielégítése, illetve pályaválasztásának elősegítése új ismeretek átadása révén.

A tanulmányi munkával kapcsolatos szakköreinken részt vevő diákjainkkal az alábbi követelmények megvalósulását kívánjuk elérni:

- Tudják összekapcsolni tanulóink a foglalkozások ismeretanyagát az iskolában tanultakkal, más tantárgyakban szerzett ismereteikkel.
- Ismerjék fel a folyamatában elsajátított ismeretanyag összefüggéseit, legyenek képesek rendszerezni.
- Tudjanak önállóan felkészülni egy adott feladatra.
- Ismerjék fel az önképzés szokásának fontosságát.
- Szerezenek jártasságot a szükséges segédanyagok és technikai segédeszközök (könyvtár, számítógép, projektor) használatában.
- Ismerjék fel a rendszeres és aktív részvétel fontosságát a szakköri munkában.
- Rendelkezzenek kulturált vitakészséggel.
- Váljon mindennapi gyakorlattá egymás segítése, az építő jellegű magatartásforma.
- Tudják alkalmazni a legfontosabb számítógépes alkalmazásokat.
- Képesek legyenek pályaválasztáskor a lehetőségeket, a valóságot, a vágyakat és a realitásokat összehangolni.

A tanulásmódszertan projekt a tagintézményben

A Nemes Nagy Ágnes Kollégium már évek óta kiemelt hangsúlyt helyez arra, hogy a kollégisták megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket, ezzel is elősegítve azt, hogy az ismeretszerzés ne csak terhes kötelesség legyen tanulóink számára, hanem alakuljon ki bennük a megismerés és a felfedezés vágya.

A kollégiumba kerülő kilencedikeseknek heti egy óra tanulásmódszertan foglalkozást tartunk. Tanulás módszertani szakirodalmak alapján, és saját kollégiumi tapasztalatainkat ötvözve alakítottuk ki saját projektünket. Ennek célja, hogy megismertessük diákjainkkal a különféle tanulási módszereket, ösztönözzük a tanulókat arra, hogy a tanulással kapcsolatos problémáikkal szembenézzenek, azokra megoldást keressenek. Arra törekszünk, hogy egyénileg hatékony, ezen belül a kollégiumi körülményekhez igazodó, a kollégium adta lehetőségeket kihasználó tanulási szokásokat alakítsunk ki.

A különböző kilencedikes csoportoknak differenciált foglalkozásokat tartunk. Ezek tartalma és módszerei az adott csoport összetételéhez igazodnak. A foglalkozások tematikáját és módszereit ennek megfelelően a foglalkozásokat vezető tanár dolgozza ki.

Az egyéni törődés keretein belül adott a lehetőség arra, hogy a foglalkozást vezető vagy a csoportvezető tanár a továbbiakban is segítse, illetve figyelemmel kísérje a jó tanulási módszerek kialakítását és szokássá válását.

A második félévtől a csoportfoglalkozások tapasztalatai alapján újabb differenciálás történik:

- felmentés a tanulás-módszertani foglalkozások alól, amennyiben a csoportvezető tanár szerint rendszeresen, megbízhatóan és hatékonyan tanul a diák, és a tanulmányi eredmények is ezt igazolják,
- korrepetálásra irányítás, ha több tantárgyból nagyon gyenge a tanuló, és tanára szerint több korrepetálásra kell járnia, ahol a tantárgyaknak megfelelő egyéni tanulási módokat próbálnak kialakítani,

A hatékony egyéni tanulás módszereinek kialakítása nem fejeződik be a kilencedik évfolyam végén, hiszen a csoportfoglalkozások és tematikus foglalkozások keretein belül minden csoport foglalkozik ezzel a témakörrel. A közösségvezető tanárok pedig folyamatosan figyelemmel kísérik diákjaik tanulmányi munkáját és később is hatékonyan tudnak segíteni a célravezető tanulási módszerek megerősítésében, a tanulási problémák kezelésében.

9.3. Speciális ismereteket adó tematikus foglalkozás

Az intézmény a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott tartalommal és időkeretek között tematikus foglalkozásokat szervez tanulóinak számára. Ezek megvalósítása a kollégiumi csoportok keretei között történik, a foglalkozásokat vagy a csoportvezető tanár, vagy „mehívott előadó” (másik nevelőtanár kollégiumi könyvtáros, illetve „külsős” személy) tartja. A foglalkozások témakörei és időkeretei:

TÉMAKÖR	1–8. évfolyam	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
---------	------------------	---	-----------------	-----------------	-----------------	--------------------

A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

9.4. Csoportvezetői foglalkozás

A csoportvezetői foglalkozások célja a tanulócsoporthoz mindennapi problémáinak megbeszélése, a csoportszocializáció (különös tekintettel a lakószintek közösségi szintű higiénikus tisztántartására), a beilleszkedés hatékony elősegítése, a Házi renddel kapcsolatos problémák áttekintése, megbeszélése, az egyéneket és a közösségeket érintő információk átadása, a diákönkormányzattal kapcsolatos kérdések, valamint a kollégiumi és városi rendezvények érdekében történő tanulói mozgósítás egyes esetei.

9.5. Szabadidős foglalkozások

A szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása; a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmak megismerése, a kollégisták irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának fejlesztése. A kollégium az igényekhez - a tanulók érdeklődéséhez – és a lehetőségekhez igazodva szervezi meg a szabadidős tevékenységeket.

A szabadidő kulturált eltöltésével, a hagyományőrzéssel kapcsolatos szakköreinkkel az alábbi értékek megerősítését tartjuk fontosnak: emberi jogok és kötelességek, a kulturált magatartás normái, más szokások, kultúrák, értékek tiszteletben tartása, önművelés, nyitottság minden iránt (a világ, egymás megismerése).

Ennek elérése érdekében céljaink:

- kulturális értékek tiszteletben tartása,
- kulturális javak iránti érdeklődés,
- igény és törekvés a kultúrával való sokféle kapcsolatra,
- a kultúra értékei iránti érzékenység, nyitottság,
- türelmesség mások véleménye iránt a kultúrával kapcsolatban,
- a helyes, a megfelelő magatartás igényének kialakítása,
- a diákok művelődésének, személyiségfejlődésének biztosítása,
- ízlésfejlesztés,
- tevékeny bekapcsolódás a kollégium rendezvényeibe (előkészítés, szervezés, lebonyolítás, szereplés).

Egész nevelési tevékenységünk során orientáljuk tanulóink érdeklődését, segítjük kollégistáinkat abban, hogy megtalálják nevelési célkitűzéseinknek, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szórakozási, kikapcsolódási formákat. Igényes szakkörök, foglalkozások szervezésével lehetőséget teremtünk a szabadidő hasznos eltöltésére.

Felhasználjuk a könyv, a film, az internet, a színház, a helyi, városi, megyei könyvtár, múzeumok, kiállítótermek, művelődési házak által nyújtott valamennyi lehetőséget. Tanulóink jelentős része vásárol színházbérletet és a Pelikán Terem előadásait is rendszeresen látogatja. Közösségeink és érdeklődő diákjaink figyelmét folyamatosan felhívjuk a Barátság Klubmozi kínálatára is.

Egy-egy előadás megtartására érdekes, fontos személyiségeket hívunk meg az irodalom, képzőművészet, film, fotóművészet, zene, stb. területéről. Szorgalmazzuk, hogy diákjaink saját ismeretségi körükből lássanak vendégül érdekes személyiségeket, tehetséges tanulókat.

A kollégium az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését. Lehetőséget teremtünk arra is, hogy kollégistáink önállóan, saját igényüknek megfelelően vitafórumokat, író-olvasó találkozókat, zenei esteket, beszélgetéseket, bemutatókat rendezhessenek, illetve kollégiumon kívül ilyen programokon részt vehessenek.

Játékos vetélkedők formájában ismeretek szerzésére ösztönözzük diákjainkat (pl. Székesfehérvár-vetélkedő). Tanulóink igényei szerint öntevékeny művészeti csoportokat hozunk létre (diákszínpad, szavalókör, fotószakkör, mozgásstúdió, táncház). A szabadidő hasznos eltöltését szolgálják hagyományaink ápolásával kapcsolatos tevékenységeink (ünnepi rendezvényeink, megemlékezéseink, versenyek, közös készülődéseink az ünnepekre és hagyományos kollégiumi programjaink).

A szabadidős foglalkozásainkon az alábbi fejlesztési célokat tűzzük magunk elé

- Tanulóink készség szintjén alkalmazzák a kulturált viselkedési formák szabályait.
- Fejlesszék sokoldalúan képességeiket.
- Tudják megválasztani az életkoruknak, érdeklődésüknek, tehetségüknek megfelelő művelődési, szórakozási területeket.
- Ismerjék és használják a városi művelődési lehetőségeket (Vörösmarty Színház, Pelikán Terem, Barátság Klubmozi, múzeumok, művelődési házak, kiállítótermek).
- Váljon belső igénnyé a színházművészet, a zene, a képzőművészet, a kulturált szórakozás iránti igény.
- Készség szintjén sajátítsák el a könyvtárhasználat szabályait (eligazodás és önálló munka az olvasóteremben, katalógus, szakkatalógus használata, kölcsönzés, zenehallgatás, másolási lehetőségek, számítógép, internet igénybevétele).

- Használják a kollégiumi könyvtárat és éljenek a városi, megyei könyvtár nyújtotta lehetőségekkel.
- Igényüknek megfelelően válasszanak szépirodalmi műveket, szakirodalmat, szórakoztató alkotásokat.
- Igyekezzenek megismerni városunk nevezetességeit, történelmének legjelentősebb eseményeit.
- Legyenek képesek a sajtó, a rádió, a televízió, az internet világában eligazodni, igyekezzenek figyelmesen, igényesen válogatni a műsorokból, cikkekből.

9.6. Egyéni törődést biztosító foglalkozások

A kollégiumi nevelés kulcseleme a tanulókkal való egyéni törődés. A nevelőtanári munka e része teszi lehetővé a tanuló személyiségének és körülményeinek részletes megismerését, lehetővé teszi az erősségek és a fejlesztendő területek feltárását, kialakítja az építő jellegű kooperatív viszonyt a pedagógus és a tanuló között, és alapot ad a pedagógus tevékenységének átfogó megtervezésére, valamint a pedagógiai folyamat elemzése után a reflexióra. A kollégium ezeken az alkalmakon keresztül tudja leginkább betölteni „családpótló” szerepét, és gyakorolni az igazi személyre szabott nevelést.

A foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére. A foglalkozások legfontosabb célja a szocializációs folyamat egyénre szabott irányítása, a kollégista életforma egyéni értelmezése, a beilleszkedés megkönnyítése, egyéni gondok segítésének pedagógiai színtere. A pedagógusok ennek keretében az egyén teljes körű pedagógiai és szülői jellegű segítését, nevelését, motiválását, értékelését végzik. Minden tanulóval kapcsolatban fejlesztési tervet készítünk (dinamikus napló) amelyben folyamatosan követhetően rögzítésre kerülnek a tanulóval kapcsolatos tapasztalatok, a fejlesztési célok, a célok érdekében alkalmazott módszerek és eszközök, és a fejlődés látható irányai. Az egyéni törődés foglalkozás jellemző formája az egyéni, vagy kiscsoportos elbeszélgetés, személyiségfejlesztő foglalkoztatás.

9.7. Diákönkormányzati és közösségszervezést biztosító foglalkozások

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium támogatja a tanulók önszerveződését, a diákkörök létrehozatalát. A diákkör célja a szabadidő hasznos eltöltése, érték közvetítés, ennek keretében tanáraink a tanuló érdeklődését szolgálják ki programszervezéssel, háttértámogatók biztosításával és a tevékenységek felügyeletével; továbbá nagy hangsúlyt fektetve a tanulók számára jelentős önállóságot biztosító foglalkozásvezetésre. A tevékenységek formája csoportos vagy egyéni érdeklődési kör, szakkör, önképző kör, zenetanulási lehetőség, együttes alakításának lehetősége, művészeti csoport, valamint sportkör.

A diákönkormányzati tevékenység alapvető célja: a kollégiumban élő és tanuló diákok érdekeinek képviselete, az egyénileg és társadalmilag hasznos ön- és közösségfejlesztő magatartásformák kialakítása, valamint a kollégiumi diákság és a nevelőtestület közötti hatékony kommunikáció szervezése. **A DÖK hivatott megjeleníteni a diákok igényeit, elvárásait, vállalásait,** lehetőséget biztosít a tehetséggondozáshoz és az önmegvalósításhoz, és aktívan részt vesz a kollégiumi szabadidős tevékenységek szervezésében, lebonyolításában.

9.8. A foglalkozástípusok és más pedagógiai tevékenységek időkeretei

Foglalkozásaink jellemzően 45 percesek, a szabadidős elfoglaltságok időkerete jellemzően 60 perc. Kihasználva a jogszabály adta lehetőséget, a kollégium időátcsoportosítással élve bizonyos foglalkozásokat tömbösít, illetve projekt jelleggel szervez. Ezek jellemzően azok a foglalkozások, amelyek megtartása ilyen keretek között célszerűbb, vagy nagyobb időigényük miatt (pl. horgász-hétvége, kerékpártúra) más módon nem is lehetséges.

A kollégium tanévenként foglalkozás-felosztást készít, A jogszabályok értelmében kollégiumi csoportonként heti 24 óra felkészítő foglalkozást szervezünk. A felosztás meghatározza a pedagógusok neveléssel-oktatással lekötött munkaidejének foglalkozási kereteit típusok szerint. Ennek alapja a tanulói létszám, illetve az ebből levezethető kollégiumi csoportok száma. A foglalkozás-felosztás külön értelmezésben készül el a székhelyintézményben és külön a tagintézményben. Az átjárhatóság megszervezése a foglalkozásfelosztást követően szerveződik a csoportvezető tanárok által.

10. A foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyelete

A kollégium igazgatója szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a kollégiumban a tanulóközösség pedagógiai feladataihoz kapcsolódó feladatok ellátásáról, a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiség-védelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
- a pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.
- A tanulók éjszakai felügyeletét a jogszabályoknak megfelelően 120 tanulónként egy nevelőtanár látja el. A kollégiumba újonnan beköltöző diákok az éjszakai ügyeleti renddel és az ügyeletes tanárok elérhetőségével kapcsolatban a csoportvezető tanároktól részletes tájékoztatást kapnak. **A székhelyintézményben** az ügyeletes tanárok egyike legalább 0.30-ig az épületet járva ellenőrzi, hogy megvannak-e a nyugodt éjszakai pihenés feltételei. Az egyik ügyeletesnél található az ún. „vésztelefon”, amelynek számát minden újonnan beköltöző, kilencedik, vagy az alatti évfolyamba járó kollégista megkapja.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium igazgatójának és a tagintézmény-igazgatójának a feladata megszervezni:

- a napirend szerinti tevékenységeket, így az ébresztőt, a takarodót, az étkeztetés rendjét, felügyeletét, ellenőrzését,
- a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetését,

- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyeletét,
- a felmerülő egyéni problémák kezelését, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedését, továbbá az információtovábbítást a csoportvezető nevelőtanárnak.

11.A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

11.1. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A kollégium kiemelt feladata a tanulók egészségének védelme. Ennek keretében fokozott figyelmet fordítunk tanulóink fizikai, és lelki biztonságára, a balesetveszélyes helyzetek és a mentális egészségre leselkedő veszélyek kiküszöbölésére. Ugyanilyen hangsúlyt kap a tanulók egészséggel kapcsolatos attitűdjeinek és szokásrendszerének fejlesztése. Törekszünk arra, hogy a mindennapjaik részévé váljon az egészséges táplálkozás, a mindennapos testnevelés, testmozgás, a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek megelőzése, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése. Következésképpen fellépünk a bántalmazás és az erőszak minden formája ellen. Tanulóink elsajátítják a személyi higiéné alapjait, foglalkozásaink hozzájárulnak a testi, lelki és mentális egészség fejlesztéséhez.

A lelki egészségfejlesztés célja elősegíteni a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogatni a környezethez történő alkalmazkodást, felkészíteni és megoldási stratégiákat kínálni a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben (reziliencia).

Bántalmazás vagy deviáns viselkedésformák észlelésekor – a pedagógussal, ha van rá mód, akkor kollégiumi szociális segítővel, ha az eset az ő kompetenciáikon túlmutat, az iskolapszichológussal közösen – esetmegbeszélést kell kezdeményezni.

Az egészséges étkezéssel kapcsolatban szólni kell a szülői felelősségről, hiszen a tanulók a kollégium étkezési szolgáltatását (reggeli, ebéd, vacsora) csak térítés mellett tudják igénybe venni. A kollégiumi közétkeztetést a Város biztosítja a tagintézmény épületében működő, a kollégiumtól független, magánvállalkozás által üzemeltetett konyhán.

A kollégium egyik épülete sem alkalmas arra, hogy a tanulók egész héten át maguk oldják meg az egészséges testi fejlődésükhöz nélkülözhetetlen táplálkozást (sem főző, sem tároló kapacitás nincs, de étkezési helyek sincsenek). Ösztönöznünk kell a tanulóinkat és a szülőket, hogy az önkormányzat által támogatott étkezési lehetőséget minél nagyobb számban vegyék igénybe a tanulóink, hiszen ennek ára messze a piaci ár alatt van, így a családokra kisebb terhet ró, másrészt minősége rendszeresen ellenőrzött (szemben pl. a gyorséttermek kínálatával). Nevelőtanáraink rendszeresen szembesülnek azzal a helyzettel, hogy a tanulók egy része vagy időbeosztási, vagy rendkívül rossz anyagi körülményei miatt a menza kedvezményes étkezését sem képes megfizetni. Ennek a tarthatatlan helyzetnek a kiküszöbölésére működtetjük a „konzervbank”-ot, és széles körű kapcsolatrendszert építettünk ki önkéntes felajánlások terén, hogy a legnehezebb helyzetben lévő tanulóinknak is rendelkezésére álljon megfelelő mennyiségű egészséges élelmiszer.

11.2. Egészségügyi ellátás

A beteg vagy gyengélkedő tanulók hétköznapiakon a székhelyintézményben 6.00-14.00 között, a tagintézményben 7.00 – 15.00 között az ápolónőhöz fordulhatnak panaszaikkal. A tanári szobákban és a portán egészségügyi láda található a szükséges gyógyszerekkel. Ezek meglétét a kollégium ápolónője rendszeresen ellenőrzi. Kifogyásukat a kollégiumi nevelőtanár köteles jelezni. (Az erre

vonatkozó részletes szabályozás a kollégium SZMSZ-ében található.) A tanév elején beköltöző kilencedik és az alatti évfolyamokban tanuló, diákok külön egészségügyi felvilágosító programon vesznek részt.

11.3. Egészséges életvitel

A kollégium szervezett keretek között biztosítja a megfelelő pihenést is tartalmazó életritmust. A tisztálkodás és a rendezett lakókörnyezet – az elhasználódottságot leszámítva – biztosított. Kikapcsolódhatnak, sportolhatnak a diákjaink a székhelyintézmény épülete mellett lévő kosár- és focipályákon, illetve az épületben edzőterem, szauna és asztalitenisz terem áll rendelkezésre. A tagintézmény diákjai számára a közeli iskolák tornaterme és udvara ad lehetőséget a testmozgásra, illetve házon belül is van mozgási lehetőség (asztalitenisz, tornaszoba, konditerem, táncterem). A kollégiumban évente kétszer (ősszel és tavasszal) sportversenyekre (futball, asztalitenisz stb.) kerül sor. Mindkét feladatellátási hely rendelkezik korlátozott számban kerékpárokkal. A helyes napirend, életrend kialakítása, elfogadtatása, valamint az ehhez kapcsolódó pedagógiai feladatok ellátása az alábbiak szerint történik:

- az önálló napi kezdés, ébredés, reggeli teendők segítése,
- a személyi higiénia, a testápolás feltételeinek biztosítása,
- a tisztálkodás szükség szerinti ellenőrzése,
- az időjárásnak megfelelő öltözet, tiszta ruha, cipő - tanácsok adása,
- az iskolai terhelés utáni kikapcsolódás,
- a szabadidőben aktív sportolási lehetőségek biztosítása,
- hasznos szórakozásról való gondoskodás,
- az esti rendszeres és módszeres tisztálkodás, a megágyazás és annak reggeli elpakolása, a napi nyolcórás nyugodt alvás biztosítása,
- a higiéniai és tanulói szempontból is elfogadható szobarend kialakítása napi rendszerességgel,
- az emeleti hűtők rendeltetésszerű használata, az oda szánt élelmiszerek megfelelő tárolása és a szavatossági idő lejártát követően a hűtőből történő azonnali eltávolítása,
- ruhaneműk tisztítása - szükség esetén - automata mosógépekben,
- a szintre kijelölt takarítónő(k) munkájának tanulók általi segítése, együttműködése,
- rendszeres ágyneműcsere biztosítása.

11.4. Káros szokások elleni küzdelem, bűnmegelőzés – preventív eszközökkel

Társadalmunkra jelentős mértékben jellemző a függőségek – akár korai – kialakulása, legyen ez az internet, a játék, az alkohol, a cigaretta, a drog vagy éppen az otthonról, korábbi környezetből hozott rossz, káros szokások. Feladatunk, felelősségünk figyelemmel kísérni a diákok normális, egészséges fejlődését. Amennyiben eltérést tapasztalunk, jelezzük azt a szülőknek, az oktatási intézménynek és - akut esetekben - az illetékes intézményesített segítőknek. Külső partnerekkel együttműködve bűnmegelőzés témakörében preventív előadás-sorozatot szervezünk a kollégium színháztermében. Ezen különböző korosztályú kollégista tanulók vesznek részt, jellemzően interaktív foglalkozásszervezés/lebonyolítás keretében.

12. A hátrányos helyzetű tanulók társadalmi beilleszkedését, felzárkóztatását segítő tevékenységünk

Az intézményünkben lakó tanulók gyakran rosszabb szociális háttérrel rendelkeznek, mint a régiós átlag. Ugyanakkor a kollégium kiváló lehetőséget jelent arra, hogy a kedvezményes étkezéssel, az ingyenes elhelyezéssel, a térítésmentes szaktanári segítséggel és a hátránykompenzációt célzó ezeken túlmutató kezdeményezésekkel (szociális segítői támogatás, étkezési támogatás, adományok közvetítése, egyéb, célzott szociális támogatások) támogassuk társadalmi mobilitásukat.

Intézményünkben a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat a nevelőtanárok látják el, de a kompetenciáikon túlmutató feladatok megoldásában szoros együttműködésben vagyunk az Alba Bástyá Család- és Gyermekjóléti Központtal, valamint a városban működő civil szervezetekkel, cégekkel és spontán alakuló segítő csoportokkal. Célunk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók iskolai lemorzsolódásának megakadályozása. A szülőknek szükség esetén tájékoztatást adunk a szociális támogatások igénybevételének módjairól, az elérhető ösztöndíj-pályázatokról és egyéb támogatási lehetőségekről. A nevelésbe vett tanulók esetében rendszeres kommunikációt folytatunk a gyermekotthonban dolgozó nevelőkkel, és a gyermekvédelmi gyámokkal. A tanulók fokozott figyelmet kapnak a kollégium család pótló szerepének erősítésére is. A hátrányos helyzet kompenzálását segíti a személyre szabott fejlesztési tervek (dinamikus napló), amely helyzetelemzést követően a tanuló személyiségének és életkörülményeinek lehetőleg teljes körű figyelembevételével tervezi meg a tanévre vonatkozó pedagógiai folyamatot. Ennek része az egyéni törődés, a szociális hátrányok kompenzációja, és a szaktantárgyi segítségnyújtás egyaránt.

A kollégiumban zéró toleranciát alkalmazva fellépünk a hátrányos megkülönböztetés minden formája ellen. Célunk hogy a társadalmi integráció és az inklúzió egymást erősítve valósuljon meg.

Országosan szervezett pedagógiai folyamat az Arany János Tehetséggondozó Program, amelyet a kollégiumok 2000 óta valósítanak meg. A Program kiemelt hátránykompenzációs feladattal jött létre. Részletes leírását lásd a 13. fejezetben!

A kollégium nevelési, szocializációs gyakorlatára jellemző, hogy az intézmény egyre jelentősebb mértékben végez korszerű, befogadó pedagógiai tevékenységet és tanulói kulcskompetenciákat fejlesztő tevékenységet, alkalmaz differenciáló módszertant. A kollégium pedagógiai légköre, közösségi élete a tanulói elégedettségi-szint mérések alapján jónak mondható.

13. Tehetséggondozás a kollégiumban

A kollégiumi foglalkozási struktúra a felzárkóztatáshoz hasonlóan komoly lehetőségeket hordoz magában a tehetséggondozás területén is. E tevékenységi területen is jelentős hatékonyságot biztosít az iskolai órarendi keretektől és a tantárgyi tantervektől, tanmenetektől függetlenebb foglalkozásszervezési lehetőség. Ugyanakkor a tanulói motiváció ezen a téren viszonylag kisebb jelentőséggel bír, mert a szigorúan önkéntes jelentkezésen alapuló csoportalakítás, és a sikerélmény ezt rendszerint hozza magával.

A tehetséggondozást elősegítő tevékenységek és felelősségi körök:

- A tehetségek azonosítása (csoportvezetők, foglalkozásvezető tanár).
- Foglalkozási keret biztosítása a tehetséges tanulók számára (foglalkozásvezető tanár).
- Egyéni foglalkozás (eseti órákban, foglalkozásvezető tanár).

- Kapcsolattartás az iskolával a tehetséggondozási folyamatban (foglalkozásvezető tanár, csoportvezető).
- A tudatos önfejlődés elősegítése.

A tehetséggondozás irányai jellemzően a kollégiumi nevelőtanárok vállalásaihoz igazodnak. Ők alakítanak ki egy olyan tehetséggondozási repertoárt (saját érdeklődésük, tanári szakjuk, vagy csak egyszerűen civil tudásuk mentén), amelyhez várják a tanulók csatlakozását. Pedagógusaink magas fokú szakmai önállóságát várjuk el és biztosítjuk a tehetségműhelyek megszervezésében és működtetésében.

Intézményünk tanulói számára nagy előnyt jelent, hogy a kollégiumi csoportok vezetői egyetemi végzettséggel rendelkező pedagógusok, akik szakmai gyakorlatukból kifolyólag jelentős tapasztalatot szereztek a tehetségazonosítás terén. Az intézmény széles külső kapcsolatrendszere lehetővé teszi a tehetségek és a számukra a város, illetve a megye által nyújtott önképzési lehetőségek összekapcsolását.

Szervezett tagsággal, önkéntes felajánlásokból gyűjtött anyagi háttérrel, szervezeti és működési szabályzattal rendelkezik az intézményben a **JAK Erőemelő Diáksportkör** (a továbbiakban DSK). Az intézmény támogatja és ösztönzi minden tehetségműhely hasonló irányú önszerveződését.

13.1. Az Arany János Tehetséggondozó Program

Az Arany János Tehetséggondozó Program (továbbiakban: AJTP) célja az esélyteremtés és tehetséggondozás azon tanulók számára, akik a program segítségével nélkül nem nyerhetnének felvételt a felsőoktatási intézményekbe. A program célja a bekerülő tanulók képességeinek és személyiségének, valamint érzelmi intelligenciájának fejlesztése és a tudás tekintélyének visszaállítása.

Az AJTP-ben megvalósuló kollégiumi pedagógiai munka és tevékenységi rendszer meghatározó elemei:

Az AJTP a megvalósító Székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, a JAK és tagintézménye, a NNÁK intézményegységek együttműködésén, összehangolt tevékenységén alapszik. Célunk, hogy az intézmények összehangolt munkája egységes egésznek képezzen a tanulók számára, elősegítse hátrányaik leküzdését, tehetségük kibontakoztatását.

A programban résztvevő minden tanuló számára kötelező a kollégiumi jogviszony létesítése abban a kollégiumban, ahol a program megvalósul, mert az ötéves program keretében folyó oktató-nevelőmunka az iskola és a kollégium folyamatos és kölcsönös együttműködésére épít.

Az AJTP-ben részt vevő intézmények együttműködnek a fenntartóval, a program Szakmai Tanácsadó Testületével, a méréseket és továbbképzéseket végző felsőoktatási intézményekkel, az Arany János Kollégiumi és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programmal.

Az intézmények megállapodnak a hátránykompenzáció és tehetséggondozás, a program előírásainak, követelményeinek megvalósítása érdekében úgy, hogy közben megőrzik nevelési és oktatási dokumentumaikban meghatározott önállóságukat és sajátos arculatukat. Az együttműködés szervezésére irányító koordinátort (a középiskolában egy programfelelős, a kollégiumban egy programgazda) neveznek ki és rendszeres szakmai konzultációkat tartanak.

Az AJTP-ben részt vevő intézmények megkülönböztető, speciális elemei

Az AJTP-ben a nevelési és oktatási folyamat öt évfolyamra terjed ki. Az AJTP-ben részt vevő középiskola által tervezett helyi tantervnek és a kollégiumi tevékenység- és foglalkozási rendszerre épülő kollégiumi programnak – kiegészülve az AJTP-s foglalkozási egységgel – egységes pedagógiai rendszert kell alkotnia, ami azt is jelenti, hogy a foglalkozások, tevékenységek helye, időkerete, gimnázium és a kollégium megállapodása alapján változhat.

Az AJTP foglalkozási egység keretében a 9./AJTP előkészítő évfolyamon hangsúlyosan a hátrányok kompenzálása, az ismeretek kiegyenlítése, gazdagító programok és foglalkozások biztosítása (Életvitel, Önismeret, ECDL, tanulásmódszertan), szervezése és tehetségek feltárása történik. A 9-12. évfolyam gazdagító, felkészítő foglalkozása lehetőséget ad időkeretével a program elvárásainak és a helyi igények vagy egyéni szükségletek figyelembevételére, azok megvalósítására, akár tömbösített formában is (pl. önismeret, gépjármű-vezetői képzés). Az aktuális tanév operatív teendőit minden tanév elején a két együttműködő intézmény együttesen dönti el.

Az AJTP foglalkozási egység a program egyik jellemzője, melyre a program a 9./AJTP előkészítő évfolyamon heti 6 óra, a 9-12. évfolyamokon pedig heti 4 órányi foglalkozási időt biztosíthat a felkészítő foglalkozások időkeretében. Ennek helyi megjelenését a középiskola és a kollégium közti megállapodás pontosítja.

A kollégiumokban az általános szabályok szerint megszervezett foglalkozások kiegészülnek az AJTP foglalkozási egység foglalkozásaival, melyeket a heti rendszeres felkészítő foglalkozások időkeretében, vagy a hétvégi kollégiumi programok keretében lehet megszervezni. A programban részt vevő tanulók a szorgalmi időszak hónapjaiban összesen 6 alkalommal kollégiumi programhétfégén (rendezvény, színházlátogatás, kirándulás, sportesemény, egészséges életmódot támogató program, közösségfejlesztés, tematikus programok és foglalkozások stb.) vesznek részt. A 6 kollégiumi hétfégéből (a 9./AJTP-11. évfolyamon 6 hétfége/év; 12. évfolyamon 3 hétfége/év) hármat a köznevelési törvény által biztosított átcsoportosítási lehetőséget a teljes tanévre kihasználva kirándulásra, országjárásra, táborozásra, a környezet megismerésére fordíthatnak. Ezen kívül a 9./AJTP tanulócsoport egységesen részt vesz az AJTP által szervezett országos találkozók (Zánkai Gólyatábor, Pécsi Művészeti Fesztivál a 9./AJTP évfolyamnak, ezen kívül legalább egy AJTP tanulmányi verseny a felsőbb évfolyamoknak). A kollégium hétfégi programjai szervezésekor, foglalkozásai átcsoportosításakor, illetve tömbösítésekor alkalmazza a foglalkozások és foglalkozási idők átcsoportosításának lehetőségét biztosító szabályt.

Az AJTP kerettantervét a Pedagógiai Program 1. sz. melléklete tartalmazza

14.A közösségi élet fejlesztésének lehetőségei. Hagyományok, művelődési és sportolási lehetőségek a kollégiumban.

A kollégiumi nevelés országos alapprogramja részletesen felsorolja az intézmény nevelési feladatait, és ezek megvalósításának foglalkozási kereteit, azonban emellett, hogy nevelési-oktatási intézmény, a kollégium otthon, és élő, aktív, fejlődő közösség is. A nevelőtestület elsődleges feladata ennek a közösségi életnek a folyamatos szervezése, ha szükséges, irányítása, segítése. Ezt a feladatát a következő módszerekkel és strukturális megoldásokkal valósítja meg:

- moduláris oktatási program (tematikus foglalkozások), kollégiumi témahét (Nemes Nagy Ágneshez és József Attilához kötődő programok), projektciklus intézményi foglalkozásrendbe való beültetése,
- a kollégium kiterjedt hagyományrendszerének ápolása és fejlesztése
- múzeumpedagógia (múzeumlátogatás szervezése, saját kiállítótér),
- élménypedagógia (intézménylátogatás, programszervezés),
- folyamatos internet hozzáférés biztosítása az önálló kutatáshoz, adatfeldolgozáshoz, prezentáláshoz kapcsolódóan,
- egyes kollégiumfejlesztési területek, valamint a tematikus tanórai témák sajátosságaiból adódó csoportbontás, csoportmunka alkalmazása,
- szükség esetén differenciált kollégiumi foglalkozások szervezése.

A közösségi élet fejlesztésének eszközei:

- a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének a biztosítása a tanulók számára.
- közösségi kulturális-és sportesemények szervezése, lebonyolítása
- kompetencia alapú oktatási programcsomagok (szociális – életviteli - környezeti, valamint életpálya-építési) kollégiumi implementációja,
- módszertanilag kimunkált és kollégiumi délutáni foglalkozásokra, illetve a témahetekre adaptált tevékenységközpontú foglalkozás- előkészítés, foglalkozásszervezés, foglalkozásvezetés, értékelés, visszacsatolás,
- IKT eszközök sokoldalú intézményi alkalmazása a szervezésben és a programok, foglalkozások megvalósításában
- környezetvédelmi oktatási program kollégiumi alkalmazása, mint önálló intézményi innováció.

14.1. Hagyományok és hagyományosan szervezett feladataink

A kollégiumok közel félszáz éves fennállásuk alatt intézményi hagyományok széles körét alakították ki, valamint diákkotthon mivoltukból adódóan mindig törekedtek a családi ünnepek beemelésére is a közösségi életükbe.

14.1.1. Hagyományok a székhelyintézményben

A kollégium hagyományai a tanév során időrendben haladva:

- **Gólyanap a kollégiumban:** az új kollégisták beköltözése minden tanévben megelőzi a „régik” diákok érkezését. Van egy nap, amikor csak az övék a kollégium, megismerik a nevelőtanáraikat, majd a DÖK szervezésében közösségi programokon, illetve városi sétán vesznek részt. A gólyanap beköltözést követő napja a tagintézménnyel szoros együttműködésben kerül megvalósításra.
- **DÖK-közgyűlés:** a választott szobaképviselők jelenlétében a DÖK közgyűlése dönt az éves önkéntes hozzájárulások felhasználásáról
- **Őszi JAK labdarúgó bajnokság:** A kollégiumi csoportok mérkőzése egymás ellen a labdarúgópályán
- **Megemlékezés az aradi vértanúkról:** vetítés és megállító tábla a kollégium aulájában, bejegyzés a kollégium közösségi felületén.

- **Megemlékezés az 1956-os magyar forradalomról:** vetítés és megállító tábla a kollégium aulájában, bejegyzés a kollégium közösségi felületén.
- **Őszi kiállítás a Galériában:** képzőművészeti kiállítás, amely vagy egy ismert művész munkáinak ad otthont, vagy egy tehetséges kollégista alkotásait mutatja be.
- **Mikulás-hagyományok:** a csoportok foglalkozás keretében emlékeznek meg a myrai püspök tetteiről, és az ehhez köthető mai szokásokról.
- **Ki Mit Tud?:** közös rendezvény a tagintézménnyel, amely lehetőséget teremt tehetséges kollégistáink számára, hogy bemutassák produkcióikat. Egyes években a Magyar Kultúra Napja rendezvénnel összevontan kerül megrendezésre.
- **Házi sakk-bajnokság:** a JAK tanulói mérik összeszellemi erejüket a házi sakk tornán.
- **Erőemelő JAK bajnokság:** több évtizedes hagyománnyal rendelkező esemény. A kollégium tanulói három fogásnemből mérik össze erejüket: fekvőnyomásban, felhúzásban és guggolásban. A rendezvény lehetőséget biztosít az Erőemelő DSK tagjainak az országos versenyekre történő felkészülésre.
- **Karácsonyi vacsora:** a kollégiumi csoportok nevelőtanárok által delegált tagjai vehetnek részt. A hangulatos rendezvényre minden évben más felekezetről hívunk meg egy egyházi személyt, aki röviden beszél az ünnep jelentőségéről. A vacsora alkalmat ad a Kollégium a Diákokért Alapítvány jutalmainak kiosztására is.
- **Magyar Kultúra Napja:** közös rendezvény a tagintézményünkkel, amely lehetőséget teremt tehetséges kollégistáink számára, hogy bemutassák produkcióikat.
- **Megyei asztalitenisz bajnokság:** a kollégium színháztermében megrendezett asztalitenisz verseny, a megye számos iskolája és kollégiuma delegál rá versenyzőket.
- **Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja (február 25.):** a diktatúrák áldozatairól a kollégium közösségi médiás felületén emlékezünk meg.
- **Nőnap:** tanulóink szerenádokat adnak a tagintézmény diákjainak, akik ezt díszkivilágítással köszönik meg.
- **Megemlékezés az 1848. március 15-i forradalomról:** A tagintézmény tanulóival közösen megkoszorúzzuk a költő szobrát a Petőfi parkban.
- **A víz világnapja (március 22.):** az ÖKO csoport fotópályázattal hangsúlyozza a víz jelentőségét a földi ökoszisztémában. Szintén a csoport tanulói végzik ebben az időszakban a tavaszi udvarrendezést.
- **JAK-napok:** intézményi kollégiumi témahét névadó költőnk születésnapjához és a magyar költészet napjához kapcsolódóan. A négy teljes délutánra kiterjedő programkavalkád igyekszik az összes tanulóknak hasznos és építő jellegű rendezvényeket kínálni.
- **A holokauszt áldozatainak emléknapja (április 16.):** a holokauszt áldozatairól a kollégium közösségi médiás felületén emlékezünk meg.
- **A Föld napja, fenntarthatósági témahét:** a Föld napjáról az ÖKO csoport a kollégium közösségi médiás felületén emlékezik meg, emellett a 2022-ben elnyert „Ökoiskola” címhez kapcsolódóan minden évben részt veszünk a fenntarthatóság, környezettudatosság témahétben.
- **Kollégiumi ballagás:** a központi városi ballagást megelőző héten búcsúznak végzős kollégistáinktól egy rövid műsor és vacsora keretében a színháztermünkben. A vacsora alkalmat ad a Kollégium a Diákokért Alapítvány jutalmainak kiosztására is.
- **Kihívás napja:** a kollégiumi kerékpár szakkör tagjai biciklitúrára indulnak.

- **Nemzeti összetartozás napja (június 4.):** a trianoni békediktátum miatt a határainkon kívülre került magyarsággal való összetartozásunkról a kollégium közösségi médiás felületén emlékezünk meg.
- **Környezetvédelmi világnap:** a környezetvédelmi világnapról az ÖKO csoport a kollégium közösségi médiás felületén emlékezik meg.
- **Művészeti bemutató:** az Arany János tehetséggondozó Program előkészítő évfolyamának tanulói mutatják be produkcióikat. A rendezvény lehetőséget teremt a felkészülésre a Pécsset megrendezendő AJTP művészeti fesztiválra.

Szabadidős tevékenységek, művelődési és sportolási tevékenységek

Célunk, hogy a tanulók szabad idejüket olyan tevékenységekkel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket, továbbá legyen igényük arra, hogy szabadidejüket kulturált és egészséges módon töltsék el.

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra való nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozásokon hangsúlyt kap a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a kollégium által szervezett kirándulásokon megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a környezet védelmének lehetőségeit, a környezettudatos magatartásformákat, a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget. A kollégium szakmai foglalkozások szervezésével segíti – a működésében fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő – diákkörök fejlődését.

A szabadidő hasznos kitöltését jelentik a tanulói érdeklődést alapul vevő kínálati programlehetőségek:

- kollégiumi sport „tömegessé válása” (sakk, asztalitenisz, kispályás labdarúgás, kosárlabda, sorversenyek, kondicionáló edzések), fizikai rekreációs lehetőség (szauna). Intézményünk kiemelt jelentőséget tulajdonít a diáksportnak: egy sportedzői végzettséggel (is) rendelkező kollégánk dolgozik annak érdekében, hogy az intézményi rekreációs tevékenység, szervezeten megvalósulhasson, és vezeti a székhelyintézményben működő JAK Diáksport Kört,
- hobbi tevékenységek (képzőművészeti foglalkozások, videó, fotó, háztartástani foglalkozások, horgász szakkör, világhálós és a gazdasági élet folyamatait modellező játéklehetőség),
- diákönkormányzati programok (irodalmi kör, zenés estek, a tagintézménnyel közösen megvalósított programok, ünnepek).
- a kollégium által szervezett kirándulások (kerékpártúra, természetjáró szakkör) jellemzően önköltséges módon, illetve külső, fenntartótól független források bevonásával valósulnak meg.

14.1.2. Hagyományok a tagintézményben

A pedagógiai tevékenység oldaláról az alábbi események jelentik és egyúttal őrzik a kollégiumi hagyományokat. A rendezvények többségét tömbösített foglalkozások formájában, illetve projekt jelleggel szervezzük meg.

A kulturális munkaközösség tevékenységrendszerébe tartozó hagyományaink

- Legjelentősebb hagyományőrző programjaink a névadónkhoz, Nemes Nagy Ágnes költőnőhöz kapcsolódnak, akinek nevét elsőként vettük fel az országban.
 - Megismertetjük tanulóinkkal Nemes Nagy Ágnes életét, költészetét (rendhagyó irodalomórák, Nemes Nagy Ágnes-hét rendezvényei).

- Tanévkezdéskor a diákönkormányzat képviselőivel rendbe tesszük és megkoszorúzzuk Nemes Nagy Ágnes sírját.
- Minden év januárjában ünnepi héttel emlékezünk névadónkra (regionális szavalóverseny, városi iskoláknak Szép magyar beszéd verseny, megyei kollégiumoknak, képzőművészeti alkotói pályázat, házi asztalitenisz bajnokság, táncház, rendhagyó irodalom óra).
- Beköltözéskor új kollégistáinkat a többiekénél egy nappal korábban fogadjuk, a kollégiumi élet rendjével kapcsolatos tudnivalók mellett városismertető sétára visszük őket, illetve játékos ismerkedési vetélkedőt tartunk számukra (gólyanap). Összevont évnyitó értekezletet tartunk a szülőknek és a tanulóknak.
- Megszervezzük az új kollégisták bemutatkozó estjeit, vidám avatását.
- A végzős diákok búcsúztatására megszervezzük a Röppentő rendezvényünket
- Megrendezzük a végzősök tréfás és ünnepélyes búcsúztatását. A kollégiumi ballagás alkalmából adjuk át a „Kollégiumért” emléklakettet annak a diákunknak, aki a kollégiumban töltött évei alatt a legtöbbet tette intézményünkért.
- Nemzeti ünnepeinkről (október 23. és március 15.), valamint a nemzeti emléknapokról (október 6., február 25., április 16. és június 4.) méltóképpen megemlékezünk. Ezek a rendezvények nem hasonlítanak az általánosan jellemző iskolai programokhoz, didaktikailag is, hatásukban is eltérnek azoktól.
- Ünnepi vacsora és műsor keretében kollégiumi karácsonyt tartunk.
- Karácsony és húsvét előtt a családi ünneplésre készülődő foglalkozásokat szervezünk (mézeskalács sütése, díszítése, adventi koszorúk, üdvözlőlapok készítése, díszítés, ünnepi terítés, tojásfestés).
- Fórumot biztosítunk a tehetséges tanulók bemutatkozására (kollégiumi Ki mit tud bemutató, tanév végén Művészeti bemutató – szavalók, színjátszók, énekesek, táncosok, hangszeren játszó szereplésével).
- Megszervezzük a képzőművészetben, a kézimunkában, a foltvarrásban, a szabás- varrásban, a szövésben, a gyöngyfűzésben, a vizuális kommunikációban, az origamiban és papírtechnikákban kiemelkedően alkotó diákok kiállítását.
- Tanulóink részt vesznek a városi, megyei, regionális, országos versenyeken, a megyei kollégiumok által szervezett rendezvényeken, évek óta sikeresen szerepelnek a Fejér Megyei Diáknapokon.
- A városi kollégiumoknak évente meghirdetjük a Székesfehérvár-vetélkedőt, a városban első évben kollégista diákjaik részére.
- Képzőművészeti kiállításokat szervezünk.
- A JAK-kal, részt veszünk egymás rendezvényein, vannak már hagyományosnak mondható közös szervezésű programjaink (műsor a Magyar Kultúra Napja alkalmából, illetve különböző szakkörök).
- Közösségeinkben hagyomány, hogy figyelemmel kísérjük egymás kollégiumon kívüli szerepléseit (zeneiskolások hangversenye, képzőművészeti szakközépiskolások kiállítása, sportolók mérkőzései, versenyei).
- Tanulóink jelentős része minden évben vásárol színházbérletet, közösen látogatjuk a Vörösmarty Színház és a Pelikán Terem előadásait. Közösségeink és érdeklődő diákjaink figyelmét folyamatosan felhívjuk a Barátság Mozi kínálatára is.
- Tájékoztatjuk tanulóinkat Székesfehérvár sokszínű kulturális és sport életéről, kiállításokra, hangversenyekre, sportrendezvényekre irányítjuk őket.

Sport- és egészségvédelmi munkaközösség tevékenységrendszerébe tartozó hagyományaink

- Kollégiumunk nem rendelkezik tornateremmel. A környék középiskolái biztosítanak helyet edzéseinknek (labdajátékok, aerobic stb.) sportfoglalkozásainknak.
- Sportos szakköreink fajtái évről évre némileg változhatnak, de elég nagy kínálatot tudunk biztosítani tanulóink számára (pl. asztalitenisz, röplabda, kosárlabda, labdarúgás, stretching, aerobic, zumba, futás, kondizás gyógytestnevelés stb.).
- Az egészséges életmód kialakulását és megerősödését, a fenntarthatóságra nevelést segíti az „Egészséges életmód” versenyünk)
- A kilencedik évfolyamos tanulóknak tréfás sportvetélkedőt tartunk
- A Nemes Nagy Ágnes-héten rendezzük házi asztalitenisz bajnokságunkat.
- Részt veszünk a városi, megyei kollégiumok által rendezett sportversenyeken.
- Intézményünkben megszervezzük a programokat és így csatlakozunk a Kihívás Napja sportrendezvényekhez.
- Részt veszünk az MLSZ által szervezett Fair Play Cup labdarúgótornákon.
- Lehetőséget biztosítunk a nem szervezett sortoláshoz, mozgáshoz is: kettő konditerem, táncterem, kollégiumi sporteszközök (tollaslabda, asztalitenisz, taposógép, futópad, spinning, boxzsák, stb.) használata, kölcsönzése (hullahopp karika, labdák, tollasütő, pingpongütő, ugrálókötél stb.)
- A sportos léthez tartozik az is, hogy alkalmat adunk a szurkolásra; legyen az városi csapataink – foci, hoki, kosárlabda – meccseinek csoportos látogatása, vagy a magyar sport eseményeinek megtekintése kivetítők segítségével.

Fenntarthatóság, környezettudatosság munkaközösség tevékenységrendszerébe tartozó hagyományaink

- Annak érdekében, hogy tanulóink is fontosnak, magukénak érezzék az egészséges, tiszta, szép, esztétikus környezet kialakítását és megőrzését évente meghirdetjük az „Otthonos, esztétikus szobák” elnevezésű szobaszépségsversenyt és a „A legrendesebb szobák” versenyét. Ennek keretében a Diákönkormányzattal közösen (a tanév I. és II. közgyűlésén) értékeljük és jutalmazzuk a legszebb és legrendesebb szobákat.
- Tanulóink környezetvédelmi ismereteit a jeles napokról való megemlékezésekkel bővítjük előadások szervezésével, pályázatok hirdetésével, csatlakozunk a városi rendezvényekhez.

A tanulmányi munkaközösség tevékenységrendszerébe tartozó hagyományosan szervezett feladataink

- Teljesítményértékelő rendszerünk:
Kéthavonta értékeljük a tanulóink munkáját az alábbiak szerint:
 - Szeptember:
 - A múlt évi tanulmányi eredmények értékelése.
 - Korrepetálási igények felmérése, korrepetálások megszervezése.
 - November eleje:
 - A félévi kudarcok elkerülése.
 - Tanulási problémák megbeszélése, megoldások keresése.
 - Újabb korrepetálási igények felmérése, korrepetálások megszervezése.
 - Január eleje:
 - A realitások felmérése.
 - Várható félévi eredmények meghatározása.
 - Január vége:

- A félévi tanulmányi munka értékelése: egyéni, csoportos és kollégiumi szinten.
- A tanóra hatékonyságának értékelése.
- Újabb korrepetálási igények felmérése, korrepetálások megszervezése.
- Március eleje:
 - Az év végi kudarcok elkerülése.
 - Újabb korrepetálási igények felmérése, korrepetálások megszervezése.
- Április:
 - Végzősök tanulmányi munkájának felmérése.
- Június:
 - A tanóra rendjének értékelése.
 - A tanulmányi munka értékelése kollégiumi szinten.
 - A következő év fő célkitűzéseinek meghatározása.

A tanévre szóló eseménynaptárunk részletesen tartalmazza az időpontokat és felelősöket.

14.2. A hagyományrendszer továbbfejlesztésének terve

A két kollégium hagyományrendszere – köszönhetően a közel félszáz éves múltunknak és a nevelőtestület munkájának – gazdagnak mondható. A továbbfejlődés mind a pedagógia, mind a költségek oldaláról leghatékonyabb módja az „egymástól tanulás”, és a diákok minél nagyobb arányának bevonása a hagyományaink közös ápolásába. A nevelőtestületünk ezért törekszik az intézményi egységek rendezvényeinek koordinált, összevont megszervezésére, a rendezvények színvonalának és elfogadottságának a koedukáció eszközével történő erősítésére.

14.3. Diákönkormányzati tevékenység

A kollégiumi Diákönkormányzat működése során önálló, de programjaival kapcsolódik az intézményi célokhoz, felvállalt feladatait, elképzeléseit egyeztetni a nevelőtestülettel.

A DÖK jogosultságainak gyakorlása:

Döntési joga van (a nevelőtestület véleményének kikérésével):

- saját működéséről,
- a rendelkezésére álló és működéséhez szükséges pénzeszközök, forrásainak előteremtéséről, felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- saját vezetőinek megválasztásáról, a választás módjáról.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a kollégiumi SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.
- évente két alkalommal a kollégiumi étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről.

Szabadidős, kulturális tevékenységek szervezése

- A DÖK évente változó részletes programjait az éves munkaterv tartalmazza, melyet minden tanévben az első közgyűlésnek kell elfogadnia.

- Minden egyéb szabadidős tevékenység szervezésében (pl. sportvetélkedők) kapcsolódik a kollégium rendezvényeihez.
- A DÖK feladatainak ellátásához, programjainak lebonyolításához térítésmentesen használhatja a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza a kollégium működését.
- A kollégiumban a DÖK használhatja a kollégium audiovizuális eszközeit, sporteszközeit, könyvtárát, stúdióját.
- A DÖK munkamódszere a diákok önálló tevékenységén, valamint a diákok és nevelőtanárok közös tevékenységén alapul.

A kollégiumi DÖK működéséről, szervezeti felépítéséről, tagjairól, vezetőinek megválasztásáról Szervezeti és Működési Szabályzata rendelkezik.

15. A gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Megfigyeléseink szerint a kollégiumban a társadalomban tapasztalhatónál nagyobb arányban vannak jelen a tanulási, vagy szocializációs, hátránnyal küzdő tanulók. Pedagógiai tapintatra, empátiára van szükség a diákok családi helyzetének feltárásához, megismeréséhez, a lelki sérülések, problémák kezeléséhez. Szükség esetén együttműködünk az iskolák gyermek és ifjúságvédelmi felelősével, iskolaorvossal, pszichológussal, az Alba Bástya Család- és Gyermekjóléti Központtal, a gyermekjóléti és családvédelmi intézményrendszer egyéb tagjaival. Az Arany János Tehetséggondozó Programban kötelezően, a többi tanulónál eseti jelleggel családlátogatást szervezünk.

Két alapvető feladatot kell ellátnunk, egyrészt megelőzni tanulóink testi, lelki károsodását, másrészt a már bekövetkezett sérüléseket orvosolni, megszüntetni. A két legkényesebb elem munkánk során a prevenció és a korrekció.

Munkánk során kialakítjuk a kollégisták képességét arra, hogy elkerüljék a környezet – a nagyváros – egészséget és biztonságot veszélyeztető helyeit és helyzetét. Hasonlóan járunk el az internet, a virtuális tér által jelentette kockázatokkal, veszélyekkel kapcsolatban. Ennek érdekében a tanulók tájékoztatást kapnak a jogaikról és jogaik érvényesítésének lehetőségeiről, igyekszünk minél több ismeretet eljuttatni hozzájuk a dohányzás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás testi és lelki károsító hatásáról. Célunk, hogy értelmes alternatívákat kínáljunk számukra a deviáns, destruktív és anyagilag fenntarthatatlan szórakozási formák helyett, valamint az, hogy az ilyen magatartásformákat hatékonyan felismerjék, és társaiknak történő segítségnyújtással, vagy a tanárok, illetve szakember bevonásával kezelni is tudják. A kollégiumban a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység a csoportvezető tanárok irányításával folyik, valamint napi szintű adatvezetés történik a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatosan. Nevelőtanáraink személyes elbeszélgetésekkel, vagy a szülőkkel összehangolt találkozókra igyekeznek az esetlegesen kialakult konfliktus- vagy válsághelyzetet megoldani. Amennyiben ez nem vezet eredményre, vagy nem megoldható, akkor szeretnénk élővé tenni a korábbi gyakorlatot, hogy szigorúan önkéntes jelentkezés alapján, a fenntartó által biztosított keretben lehetőség nyíljon a pszichológussal, mentálhigiénés szakemberrel történő találkozásra is.

16. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

16. 1. A kollégium kapcsolatrendszere az iskolákkal

Országos beiskolázású kollégiumaink Székesfehérvár városközpontja közelében található. Tanulóink több mint húsz intézményben végzik tanulmányaikat, többségük gyalogosan könnyen megközelítheti iskoláját. A székhelyintézmény épülete előtt található buszmegállótól percek alatt elérhető a távolabb fekvő köznevelési intézmények is könnyen megközelíthetők, az autóbusz és a vasúti pályaudvar, nagyjából egyforma távolságban, gyalogosan mintegy tízpercre esik. A tagintézmény is földrajzilag ugyanebben a városrészben található, kiváló elhelyezkedési adottságokkal, a legtöbb iskolától és a városközponttól 10 percnyi gyalogos távolságra.

A kollégium alapvető célja szerint az oktatási folyamat kiegészítő intézménye, amely lehetővé teszi a távolabb lakó diákok számára is a szabad iskolaválasztás megvalósítását. Intézményünk természetesen ennek a funkciójának is maradéktalanul eleget kíván tenni, de ezen túl tanulóink számára a sokoldalú önmegvalósítás műhelye vagyunk, a szakmapedagógiai munka kapcsán pedig szellemi központ kívánunk lenni. Ez utóbbi cél érdekében saját kezdeményezésre, vagy felkérésre nyitott szakmai programokat is szervezünk.

Természetesen szoros az együttműködés a székhely- és a tagintézmény között, hiszen intézményi szervezetünk adottságai (méret, fekvés, azonos pedagógiai törekvések és célok) lehetővé teszik a koedukáció minden előnyének kihasználását a hátrányok megjelenése nélkül.

Széleskörű együttműködésre törekszünk tanulóink iskoláival. Ösztönözzük pedagógusainkat, hogy a kapcsolattartás elektronikus formái mellett minél gyakrabban találkozzanak személyesen az osztályfőnökökkel, és ha a szükség úgy kívánja, a szaktanárokkal. A kollégium a téli szünet kivételével folyamatosan nyitva tart, hívja és várja az osztályfőnököket, iskolaigazgatókat rendezvényein, valamint hétköznapokon.

A beiskolázás és a kollégium és a partnerintézmények kapcsolatrendszerének javítása, valamint a hatékonyabb információáramlás érdekében minden partner-középiskola mellé egy-két kapcsolattartó személyt jelölünk ki a kollégium nevelőtestületéből, aki személyes megjelenésével egyes alkalmakkor (beiratkozás, nyílt nap) részletesebb felvilágosítással áll az iskola diákjai, és a szülők rendelkezésére az intézménnyel és tevékenységeivel kapcsolatban. A kollégium honlapja tartalmazza az intézmény elérhetőségeit és a további információhoz jutási lehetőségeket is. Pedagógusaink részt vesznek egyes általános iskolák végzős évfolyamainak szülői értekezletein is, és tájékoztatják a nyolcadikos diákok szüleit.

A kollégiumot érintő pályázati kiírásoknak megfelelően ideiglenes, vagy tartós kapcsolatrendszer jön létre az olyan pályázatokkal összefüggésben, amelyek konzorcium alakítását és működtetését teszik lehetővé, illetve szükségessé.

A kapcsolattartás legfontosabb formái a szabad bejárás, nyitott és közösen szervezett kulturális és sportrendezvények, szakmai tapasztalat- és információcsere, rendszeres fórumok, hagyományt ápoló ünnepek, fogadóóra, nyílt nap.

16.2. Intézményünk egyéb külső kapcsolatai

Az Arany János Tehetséggondozó Programból adódó, valamint korábbi, elsősorban tradicionálisan kulturális vonatkozású kapcsolatoknak köszönhetően a kollégium kiemelt szerepet tulajdonít a Székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskolával fenntartott kapcsolatnak.

A kollégium kulturális funkcióit nemcsak önállóan, hanem a város egyéb, széles körű közművelődési palettájára támaszkodva valósítja meg. Ennek érdekében szorosan együttműködik a városi, megyei és egyéb fenntartású kulturális szervezeteivel és intézményeivel, valamint civil szervezeteivel.

A kulturális feladatokon túl a diákok legmagasabb szintű testi, szellemi és lelki fejlődésének biztosítása érdekében folyamatos kapcsolatunk van az Nemzeti Népegészségügyi Központtal az intézményben – mindkét feladatellátási helyen - főállású ápolónőt alkalmazunk, a kapcsolattartás rajtuk keresztül történik. A család- és gyermekjóléti szolgálat intézményeivel és a tanulók lakhelye szerinti önkormányzatokkal együttműködve igyekszünk megoldást találni a diákok egyéni és családi válsághelyzeteire. Ezt a fontos feladatot igazgatóhelyettesi szinten koordináljuk.

A Wichern Alapítvány (Tranzit) foglalkozások tartásával segíti prevenció munkánkat. Segítjük tanulóink jogosítványszerzését, több autós iskolával is rendszeres kapcsolatunk van, ezek KRESZ oktatást is szerveznek a kollégium falai között.

Tevékenységszolgálatunkban kiemelten kezeljük a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Szövetség a Kiválóságért, illetve egyéb szervezetek: Magyar Erőemelő Szövetség, Kollégiumi Diákszövetség, Horgászok Fejér Megyei Szövetsége, Gaja Környezetvédelmi Egyesület, Magyar Innovációs Szövetség, Fejér Megyei Sakkszövetség, Fejér Megyei Rendőrkapitányság, mint partnerekkel fennálló kapcsolatainkat.

16.3. Kapcsolat a szülőkkel

Minden eszközzel törekszünk a szülőkkel (ha a szülőket nem tudjuk megszólítani, a törvényes képviselőkkel) való eredményes együttműködésre. A kapcsolattartás elsődleges és hivatalos felülete a KRÉTA rendszer, de emellett ösztönözzük a kommunikáció más, gyorsabb formáinak a használatát is (üzenetküldő alkalmazások, e-mail, telefon). A szülőket szükség esetén írásban tájékoztatjuk gyermekük kollégiumi életéről, tanulmányi előmeneteléről. A személyes találkozások érdekében az iskolai szülői értekezletek előtti órákban a kollégiumi nevelőtanárok fogadóórát tartanak. A szülők - előzetes egyeztetés után - bármikor felkereshetik gyermekük nevelőtanárát vagy az igazgatót, tagintézmény-igazgatót. Mivel a kollégium a téli szünetet leszámítva állandóan nyitva tart, az intézmény iránt érdeklődő szülők is igen széles időintervallumban kérhetik, hogy nevelőtanáraink vezessék körbe őket, és ismertessék meg velük a kollégiumot.

A csoportvezető tanárok tanévenként legalább egy alkalommal, (indokolt esetben többször is) kötelesek írásban értesíteni a szülőket gyermekük kollégiumi magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Amennyiben szükséges, találkozót kérnek a szülőtől.

A kollégium ösztönzi a szülőket szülői szervezet létrehozására, és ehhez minden lehetséges segítséget megad.

A nyitott kollégiumi modell feltételeinek kialakítása

CÉL	INDOK	TEVÉKENYSÉGEK	CÉLCSOPORT	HATÁS
<p>A társadalmi-gazdasági környezet változásaira hatékonyan reagálni képes, önmagát állandóan fejleszteni tudó kollégiumot működtetünk, melynek legfőbb ismérvei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gazdaságos működés - magas színvonalú pedagógiai-szakmai munka - a kollégiumhasználók jó „közérzeté” - állandó kommunikáció a környezettel - megfelelő informatikai-tárgyi és környezeti feltételek megléte - az egészséges életmód, a mozgás, a rekreáció fontosságának kialakítása 	<p>A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára lakó-helyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül biztosítsa a tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.</p> <p>A kollégium a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a szocializációt.</p> <p>A diákok önszerveződése során kialakult közösségekben a közösségi együttélést, önkormányzó képességet, a döntést és a felelősséget, a konfliktuskezelés demokratikus technikáit megismerik és gyakorolják.</p> <p>Ezzel a kollégium sajátos támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.</p>	<p>Egyéni törődés Felkészítő-fejlesztő foglalkozások Tematikus foglalkozások Csoportvezetői foglalkozások Szabadidős programok önállóan és a város, a megyeservezetek (sajtó képviselők, kollégiumainak és iskoláinak bevonásával, Kollégiumi élet szervezése Pedagógiai felügyelet biztosítása Hagyományaink ápolása Kapcsolattartás egyéb szervezetekkel Pályázatírás, megvalósítás, hatékony minőségirányítási rendszer működtetése, folyamatok szabályozása, folyamatos mérés és értékelés</p>	<p>Saját tanulóink Városi kollégisták Megyei kollégisták A városi iskolák tanulói (pl. kiállítások esetében) Városi intézmények, városi szervezetek (sajtó képviselők, sportegyesületek)</p>	<p>A hátrányos helyzetű tanulók iskolai lemorzsolódásának csökkentése. Olyan készségek és képességek kialakulása a diákoknál, ami segíti a társadalomba való beilleszkedésüket. Egészséges életvitel kialakulása, a testi és lelki egészség megőrzése. Környezettudatos magatartási formák kialakulása A világra nyitott, toleráns, kritikus gondolkodású, tájékozott fiatal emberek nevelése Önmagáért felelősséget vállalni képes fiatal emberek nevelése Az esélyegyenlőség megteremtése</p>

17.A kollégiumi nevelés eredményessége

17.1. Minőségi szemlélet a kollégiumban

A kollégiumi munka eredményességének legfontosabb fokmérője a partnereink véleménye a kollégium szolgáltatásairól. A mérés-értékelés rendszere a JAK-ban a Comenius 2000 programmal kezdődött 1998-2000 között. A program legfontosabb hozadéka a szolgáltató-partneri szemlélet, és a mérés-értékelés gyakorlatának kialakulása volt. Ezt követően a kollégium csatlakozott az Önfejlesztő Iskolák Egyesületéhez, és alapító intézménye volt (az akkor még önálló kollégiumként működő NNÁK-val) az Arany János Tehetséggondozó Programnak. 2003-2004-ben a kollégiumok kidolgozták első intézményi szintű Minőségirányítási Programjukat és ennek keretében megkezdték a partneri igények folyamatos mérését. Ez a dokumentum foglalta rendszerbe, hogy milyen eljárásrend alapján zajlanak a belső pedagógiai vizsgálatok és mérések, illetve milyen szabály alapján vesszük figyelembe a belső és külső vizsgálatok és mérések eredményeit. 2008. decemberében a JAK és a NNÁK is elnyerte az Elkötelezettség a Kiválóságért (Committed to Excellence) Európai Unió elismerést, amelyet a problémás intézményi folyamatok azonosításáért, és mérési eredményekkel igazolható javításáért kapott. 2009-ben a JAK regionális minőségi díjban részesült, majd 2010-ben elnyerte az nemzetközi IIASA-Shiba díjat is. Ezt követően a József Attila Középiskolai Kollégium részt vett a TÁMOP 3.1.4. uniós pályázat megvalósításában (2010-15), amelynek keretében a nevelőtestület tagjainak döntő hányada vállalta pedagógiai eszköztárának 120-240 órás tréningen történő továbbfejlesztését, a projekt eredményeinek ötéves fenntartását és az ehhez kapcsolódó monitoring tevékenységet. A 2013-tól igazodva a köznevelési rendszer átfogó reformjához és megfelelő a központi szabályozóknak, az intézmények bevezették a pedagógus önértékelés rendszerét, megalakult a Belső Ellenőrzési Csoport, és megindultak a nevelőtanári minősítési eljárások. 2023-ban a pedagógusok teljesítményértékelése visszakerült az intézményvezetés feladatai közé. Ennek kapcsán munkacsoport jött létre, hogy a pedagógusok feladatellátása egy konszenzussal meghatározott, minden dolgozó számára érthető szempont- és indikátorrendszer alapján történjen.

A kollégiumban folyó mérési és értékelési feladatok fontosabb területei

- A kollégiumi **pedagógusok, vezetők és a szervezet teljesítményének értékelése** (országos elvek és adaptált központi elvárásrendszer alapján – lásd részletesen a kollégium Szervezeti és Működési Szabályzatában).
- A **partneri mérések**, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása. A partneri méréseket a következő főbb csoportokba lehet sorolni:
 - A kollégiumba újonnan beköltöző 9. évfolyamos tanulók körében elvégzett szövegértés és matematikai kompetenciamérés a fennálló nehézségek korai felderítése, és a tanári segítség megszervezése érdekében
 - két évente diákok, illetve szülők körében végzett felmérés a kollégiummal kapcsolatos elégedettségéről, jelentősebb kollégiumi rendezvényeken végzett elégedettségmérés a rendezvényre vonatkozó kérdőívekkel,
 - ad hoc jellegű felmérések (pl. minőségügyi pályázatokhoz kapcsolódó felmérések, DÖK visszajelzései alapján végzett felmérések stb.).
 - a tanulmányi munkaközösség részletes statisztikákat vezet a kollégisták tanulmányi eredményeiről és a szaktantárgyi korrepetálási foglalkozások sikerességéről.

- A kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérése, értékelése, és az ehhez kapcsolódó visszacsatoló intézkedéseknek (pl. tanulmányi eredmények rendszeres nyomon követése, összkollégiumi és csoportokra lebontott tanulmányi eredményfelmérés, rendezett környezet kialakításával kapcsolatos ellenőrzések visszacsatolásai stb.).

Intézkedés a mérési eredmények alapján

- A kollégiumi minőségüggyel foglalkozó csoport rendszeresen – legalább évente - közli az értekezleteken a mérési eredményeket, és az intézmény vezetősége a tantestülettel együtt megoldási javaslatokat dolgoz ki a problémás területek fejlesztésére. Az intézkedési terveket az intézmény vezetősége dolgozza ki és ellenőrzi a tervek végrehajtását. A folyamatot újabb mérés zárja, amely jelzi, hogy mennyire volt eredményes a szervezet intézkedése.

17.2. A tanulók munkájának mérése, értékelése, minősítése a kollégiumban

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását. A kollégiumi nevelés folyamatában az ellenőrzés, értékelés olyan rendszerkomponens, amely a rendszer egész működésére kihat. Értékelési rendszerünk többdimenziós, lényegi vonása, hogy kiterjed a kollégiumban a tanulói tevékenység valamennyi területére, visszacsatolás saját nevelői munkánkról, valamint tájékoztatás, visszajelzés a pedagógiai program egyes területein megfogalmazott célok megvalósulásáról. Informál arról is, hogy a kollégium miként teljesíti a számára kijelölt feladatokat, miként felel meg az elvárásoknak.

Az értékelés elvei:

Összhangban a nevelési alapelvekkel, a tanulói ellenőrzés, értékelés és ösztönzés a következő elvek alapján áll:

- Érvényesül az egyénre szabott és differenciált értékelés elve.
- Az egységes nevelő hatás érdekében objektivitásra törekszik.
- Előremutató, lehetővé téve a pozitív magatartásformák belsővé válását, a fejlődést.
- Érvényesül a pozitív megerősítés és az ösztönző hatás.
- Érvényesül a folyamatosság és a fokozatosság.
- Fejlődésre, egészséges versenyre ösztönöz.
- Új feladatokat jelöl meg.
- Tartós motivációt biztosít.
- Fejleszti az önértékelési képességet.
- Komplex, reális értékelés, melyet a közösség is elfogad.
- Elmarasztalás esetében a büntető elemek pozitív biztatással egészülnek ki.

Az értékelés formái és módjai:

A kollégiumi vezetőtestület és a nevelőtanárok szándéka, hogy érdekeltté tegyék a kollégistákat magatartásuk, szorgalmuk, tanulmányi eredményük, a közösségért végzett munkájuk színvonala erősítésében. Ennek érdekében az értékelés, mint ösztönző eszköz különféle, az adott szituációban megkívánt lehetőleg legjobb értékelési forma és mód alkalmazására törekednek.

Irányuk szerint ezek lehetnek pozitív (elismerés, dicséret, jutalom, stb.) és negatív (figyelmeztető, elmarasztalás, stb.) irányúak. Formájában az elvek között is kiemelt a fokozatosság szempontja: élhetünk nonverbális, verbális és írásbeli eszközökkel. A jutalmazások esetében élünk a

nyilvánosság erejével, hiszen akár egy szoba-, csoport-, akár egy kollégiumi közösség előtt zajló dicséret a többi tanulóra is ösztönzőleg hat.

Attól függően, hogy a kollégiumi tevékenység mely területén történik az értékelés, ill. ellenőrzés, a rendszeresség is változó lehet: napi (pl. szobarend, villanyoltás, késések), havi (szobarend, csoportmunka, tanulmányi teljesítmény), féléves és éves (tanulmányi-, közösségi-, kollégiumi tevékenység), eseti (házirend megsértése, rendezvényeken való szereplés).

Az értékelés, ellenőrzés szintjei:

- nevelőtanári,
- szakmai munkaközösségi,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az értékelés, ellenőrzés formái:

Jutalmak:

- szóbeli dicséret,
- írásbeli dicséret,
- kedvezmények (pl. szabad tanóra, plusz kimenő, stb.),
- könyvjutalom,
- tárgyjutalom,
- oklevél,
- a tagintézményben: kollégiumért emléklakett.

Büntetések, intézkedések:

- szóbeli figyelmeztető,
- írásbeli figyelmeztető,
- kedvezmények megvonása (pl. kimenőmegvonás),
- fegyelmi.

Egyéb intézkedések:

Szükség esetén a szülők értesítése a KRÉTA rendszeren, levélben, telefonon, ill. személyesen, szülői értekezleteken, fogadóórákon történik.

A kollégium jutalmazási és figyelmeztető rendszerének részletesebb kidolgozását lásd a Házirendben.

Intézményünk nagy hangsúlyt helyez arra, hogy a szülők felé megteremtse a visszacsatolás lehetőségét, azt, hogy a szülők képet kaphassanak a diákok kollégiumi életének mindennapjairól. Számos esetben előfordul, hogy a diákok szülei a földrajzi távolság, vagy a munkaidőbeosztásuk miatt nem tudnak személyesen egyeztetni a kollégiumi pedagógussal. A szülő és a nevelőtanár közötti kommunikáció hivatalos felülete a KRÉTA rendszer. A csoportok féléves munkájának eredményét a kollégiumvezetés rendszeresen méri. Ennek keretében félévkor és év végén átfogó statisztika készül a csoportok létszámáról, a kiköltözött diákok számáról, tanulmányi átlageredményéről, a befizetett kártérítési összegekről, a dicséretekről és figyelmeztetésekről.

A tanulók kollégiumi előmeneteléről a szülők/gondviselők a jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően félévkor írásbeli értékelést kapnak. Ennek szempontjai a következők:

Tisztelt Szülő!

Tájékoztatom, hogy a kollégiumban lakó gyermeke magatartásáról, a kollégiumban mutatott tanulmányi munkájáról, személyiségfejlődésének jelenlegi jellemzőiről – az elmúlt féléves időszakra vonatkozóan az alábbi tömör megállapításokat tudom tenni.

A tanuló magatartása: a kollégium szabályait betartja/nem tartja be/csak részben tartja be, a félév során történt rendkívüli események:

A közösséghez való viszonya: beilleszkedése, közösséghez való viszonya, csoportban és tágabb közösségekben elfoglalt helye, extroverzió/introverzió, közösségi tevékenysége

Önállósága: ügyei vitelében önálló, segítséget ritkán vesz igénybe, akkor sem vesz igénybe, amikor szüksége lenne rá/ügyei vitelében önállótlan, akkor is segítséget kér, ha meg tudná oldani a problémát

Tanuláshoz való hozzáállása: tanulmányi munkája szorgalmas/változó/ hanyag, részvétel a kollégiumi kötelező szilenciumi foglalkozásokon, kollégiumi kötelezően választható és választott foglalkozásokon

Igényessége: Szobájuk összképe, takarítási hajlandóság, környezete és személyes higiénája

Szabadidős tevékenysége: szabadideje tartalmas/részben tartalmas/tartalmatlan, kikkel tölti, káros szenvedély, egyéb deviáns magatartás.

A fentiek alapján a tanuló viselkedése:

Példamutató/Jó/Változó/Rossz

Kérem a Tisztelt Szülőt, hogy amennyiben részletesebb, alaposabb információt kér, egyeztetett időpontban keressen fel a kollégiumban, ahol a fenti témákban szívesen állok rendelkezésére.

Elérhetőségem:, Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium, emeleti tanári

Székesfehérvár, 20..

.....
Kollégiumi nevelőtanár

A tanulmányi év végén ezeken felül a kollégium egyes speciális szolgáltatásainak kihasználtságáról, kollégiumi munkaközösségek tanítási évre szóló terveinek megvalósulásáról, kollégiumi csoportonként a szobarend tanévi átlagos eredményéről, felkészítő és szabadidős foglalkozások látogatottságáról, tanulók káros szokásairól, tanulmányi és művészeti versenyeken történő részvételről, kiköltözött tanulók létszámáról, hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók létszámáról szülőkkel történő kapcsolattartásról, készül átfogó felmérés. Ezek a kimutatások jelzik a pedagógusok számára a kollégiumban és a saját csoportjukon belül fejlődési tendenciákat.

18. A pedagógus és az igazgató kollégiumi feladatellátásához kapcsolódó általános pedagógiai, szakmai elvárások, valamint az intézménnyel, mint munkaszervezettel szemben támasztott elvárások

Kollégiumunk pedagógiai programja jelen alfejezetben összefoglalja és rögzíti a nevelőtanári munkát ellátó pedagógusok, a kollégiumi igazgató, valamint az intézmény vonatkozásában megfogalmazott általános elvárásokat, melyek a pedagógiai programban rögzített célok teljesítéséhez szükségesek.

18.1. A pedagógusokkal szembeni elvárások

Az alább olvasható, a pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó tematikusan csoportosított elvárások alapján világosan értelmezhető a közvetlen társadalmi környezet számára is (fenntartó, kapcsolódó iskolák, szülők, tanulók) valamint a pedagógusok számára is a kollégiumi nevelőmunkához tartozó pedagógiai követelményrendszer.

18.1.1. Pedagógiai módszertani felkészültség

A pedagógus az általa közvetített műveltségi területekhez kapcsolódó kollégiumi foglalkozásokon képes olyan feltételeket biztosítani, amelyek hatására a tanulók kialakíthatják a saját gyakorlatukban alkalmazható adaptív tudásukat. A pedagógus törekszik szaktudományi, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának minél hatékonyabb integrálására, a képességek és a tudásrendszerek fejlesztésének egységben való kezelésére annak érdekében, hogy a műveltségi területben, tantárgyban rejlő személyiségfejlesztési lehetőségeket megvalósítsa.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- alkalmazza a tanulócsoportoknak, a különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő változatos módszereket,
- értékeli az alkalmazott módszerek beválását,
- felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában,
- alkalmazott módszerei illeszkednek a tananyaghoz, a foglalkozás témájához.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik.
- A foglalkozásokon a nevelési és a tanítási, ill. szaktárgyi helyzetnek megfelelő, változatos nevelési, oktatási módszereket, eszközöket alkalmaz.
- Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.
- Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.
- Az alkalmazott pedagógiai módszerek a kompetenciafejlesztést és a neveltségi szint javulását támogatják.
- Felméri a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanulómegismerési technikákat alkalmaz.
- A differenciálás megfelelő módja, formája jellemző.

- Az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé teszi.
- Alkalmazza a tanulócsoporthoz, különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő, változatos módszereket.
- A pedagógus az életkori sajátosságok figyelembevételével választja meg a foglalkozáson alkalmazott módszereket.
- Felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában.
- Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA ciklus.
- Alkalmazott módszerei nevelés és önnevelés, valamint a tanítás-tanulás eredményességét segítik.
- A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.
- Fogalomhasználata pontos, következetes.
- Kihhasználja a helyzet vagy a téma kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket.
- Rendelkezik a foglalkozás megtartásához szükséges tárgyi és szakmódszertani tudással.
- Pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.

18.1.2. Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

A pedagógus képes pedagógiai munkájának megtervezésére. Figyelembe veszi Kollégiumi nevelés országos alapprogramját, a jelen pedagógiai program elemeit, az intézmény helyi tantervét, ahol ez releváns (pl. AJTP). Amennyiben ezt a foglalkozás jellege lehetővé teszi, elkészíti foglalkozásaihoz a tanmenetet, szükség esetén a tematikus tervet és a foglalkozások tervét (óraterv), valamint részben vagy egészben kollégiumi projektterveket, programterveket. Képes a tervezés során a kollégákkal és a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat kritikusan elemezni és a konkrét céloknak megfelelően kiválasztani; a pedagógiai folyamat elemei közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat tudatosan felhasználni; a célokhoz és az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni; terveit reflektív módon elemezni, értékelni, terveit az önreflexiók alapján átdolgozni, újabb kollégiumi csoportokra, szituációkra adaptálni.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- tervező munkája, tervezési dokumentumai, tervezési módszerei nyomon követhetőek, megvalósíthatóak és reálisak.
- a tervezés során érvényesíti a Nemzeti alaptanterv és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának (KNOAP) nevelési céljait, meghatároz pedagógiai célokat, fejlesztendő kompetenciákat.
- éves tervezésének elemei megfelelnek a jelen pedagógiai programban leírt intézményi céloknak.
- tervező munkája során épít a tanulók előzetes tudására és a tanulócsoporthoz jellemzőire.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Pedagógiai munkáját éves szinten tematikus egységekre és foglalkozásokra bontva is megtervezi – amennyiben ez a foglalkozás jellegéből adódóan lehetséges.

- Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók személyiségét, előzetes neveltségét, tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, a nevelési, oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.
- Tudatosan tervezi a foglalkozás céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.
- Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.
- A foglalkozást, órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.
- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.
- Terveit a foglalkozás, az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.
- A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat (ha releváns), az intézmény pedagógiai programját.
- Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.
- Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.
- Alkalmazza a differenciálás elvét.

18.1.3. A tanulás támogatása

„Tanulás” alatt tágan értelmezett ismeretszerzést, kompetenciafejlődést értünk. A pedagógus képes pedagógiai céljainak és azok elérését biztosító nevelési-oktatási stratégiájának megvalósítására. Képes a különböző céloknak megfelelő stratégiák; a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására és megvalósítására; a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony és szakszerű alkalmazására. Képes a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésével, az együttműködési elvek és formák közös kialakításával és elfogadásával nyugodt, biztonságos és az eredményes tanuláshoz szükséges tanulási környezet megszervezésére. Képes az érdeklődés és a figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a folyamat során fellépő tanulási nehézségek felismerésére és megoldására. Törekszik a tanulók iskolai, kollégiumi és az ezeken kívüli tevékenységének összehangolására.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- tudatosan és az adott helyzetnek megfelelően választja meg és alkalmazza a tanulásszervezési eljárásokat.
- motiválja a tanulókat, felkelti érdeklődésüket, fenntartja figyelmüket, érdeklődésüket.
- fejleszti a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási és együttműködési képességét.
- a tanulási környezet létrehozásánál figyelembe veszi a tanulási folyamatot.
- alkalmazza az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközöket, a digitális tananyagot a tanulási folyamatban.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes foglalkozási tervein.
- Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.

- Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.
- Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalom teli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra.
- A tanulást támogató környezetet teremt például a foglalkozás helyszínének kialakításával, elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.
- Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.
- Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, például webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.

18.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

A pedagógus képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését. Tiszteli a tanulók személyiségét, képes mindenkiben meglátni az értékeket; érzékeny a tanulók problémáira, képes személyre szabott segítséget nyújtani.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- hatékony tanuló-megismerési technikákat alkalmaz.
- pedagógiai munkájában, a tervezésben megjelenik az egyéni fejlesztés, a személyiségfejlesztés.
- alkalmazza az adaptív nevelés, oktatás gyakorlatát.
- tervszerűen foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel.
- Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.
- A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.
- A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.
- Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit és képes számukra segítséget nyújtani, vagy más szakembertől segítséget kérni.
- Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.
- Csoportos foglalkozáson is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.
- A tanuló hibáit, tévesztéseit, mint a nevelési, tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoporthoz számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.
- Az általános pedagógiai célrendszer és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.

18.1.5. A foglalkozási csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, csoportvezetői tevékenység

A pedagógus a csoport és a csoportfejlődés pszichológiai, szociológiai, kulturális sajátosságainak ismeretében képes a csoportok, közösségek számára olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a csoporttagok szűkebb és tágabb közösségek iránti elkötelezettségét, amelyek alapján nyitottá válnak a demokratikus társadalomban való aktív részvételre, a helyi, a nemzeti és az egyetemes emberi értékek elfogadására. Képes értelmezni és a tanulók érdekében felhasználni azokat a társadalmi, kulturális folyamatokat, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, kollégiumi és kollégiumon kívüli életét. A kollégium világában tudatosan kezeli az értékek sokféleségét, nyitott mások véleményének, értékeinek megismerésére, tiszteletben tartására; képes olyan pedagógiai helyzetek teremtésére, amelyek ezeknek az értékeknek az elfogadását segítik. A pedagógus olyan nevelési, tanulási környezetet alakít ki, amelyben a tanulók értékesnek, elfogadottnak érezhetik magukat. pedagógiai munkájában megjelenik a közösségfejlesztés, Sikeresen alkalmaz probléma-megoldási és konfliktuskezelési módszereket és technikákat.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.
- Kollégiumi foglalkozásain harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.
- Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.
- Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.
- A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját.
- Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.
- Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a foglalkozások keretében, mind pedig egyéb kollégiumi tevékenységek során.
- Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.
- A konfliktusok megelőzésére törekszik, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.
- A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.

18.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

A pedagógus értékelési tevékenysége irányulhat a tanulók munkájára, saját munkájára, mások tevékenységére, az intézmény munkájára, sőt túlmutathat a saját intézményi kontextuson is (pl. AJTP keretében). Értékelési tevékenysége során a pedagógus képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, szükség esetén önálló értékelési eszközök készítésére. Figyelembe veszi az értékelés jelentős hatását a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelési képességeik alakulására. Ezért érvényesíti a differenciálás, individualizálás szempontjait, és elősegíti a tanulók részvételét saját fejlődésük érdekében. Képes az értékelés során kapott adatokat megfelelően értelmezni, és saját

munkájára az adatok fényében reflektálni. A nevelési és a tanulási folyamatban alkalmaz diagnosztikus, fejlesztő és szummatív értékelési formákat, értékelése támogató, fejlesztő szándékú. Visszajelzései támogatják a tanulók önértékelésének fejlődését.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Jól ismeri a nevelési területek fejlesztési követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.
- A tanulók nevelési területekhez rendelhető kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készít.
- Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.
- Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek.
- A tanulás támogatása érdekében a foglalkozásokon törekszik a folyamatos visszajelzésre.
- Önállóan képes a tanulói tevékenységek értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.
- Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.
- Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.

18.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

A kollégium kiváló lehetőségeket teremt a környezettudatos magatartásformák kialakítására. Az otthoni környezetnél lényegesen jobban önmagukra vannak utalva a tanulók: felelősségük van a környezetük rendben tartásában, vannak feladatok, amelyeket senki nem végez el helyettük, sőt: elmulasztásuk fegyelmi felelősséggel jár. 14-19 éves korban még épp időben lép be az intézmény annak érdekében, hogy megvalósítsa (kedvezőbb esetben megerősítse) a környezettudatos rutinok kialakulását (tárgyi környezet kímélete, rendben tartása, erőforrásokkal történő takarékos bánás, szelektív hulladékkezelés stb.). A pedagógus személyes példamutatásával, és a környezettudatosság kézzel fogható (akár anyagi) előnyeinek bemutatásával sokat tehet ezen magatartásformák megerősítéséért.

A területhez kapcsolt elvárások:

- a kollégiumi nevelőtanár segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.
- Kihhasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

18.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

A pedagógus a kollégiumi nevelőtestület tagjaként képes partneri együttműködésre a tanulókkal, kollégáival, a kollégium más munkatársaival, a szülőkkel, a tanulók és az intézmény életében szerepet játszó szakemberekkel, intézményekkel, szervezetekkel a pedagógiai folyamatban betöltött szerepüknek megfelelően. Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek és problémák feltárása, megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen, önismerete reális, képes az önreflexióra, az önfejlesztésre. A szervezetfejlesztés sajátosságainak és a vonatkozó jogszabályoknak ismeretében képes közreműködni az intézményi szervezet folyamatos fejlesztésében és értékelésében. Különböző szakmai szituációkban képes nyílt és hiteles kommunikációra a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően, képes felismerni és értelmezni kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszteni, részt vesz pedagógiai fejlesztésekben. Együttműködik más intézmények pedagógusaival és a pedagógiai munkát segítő más felnőttekkel a pedagógiai folyamatban. Azonosul az intézmény pedagógiai programjának céljaival, az intézmény pedagógiai hitvallásával.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Munkája során nyelvhasználata igényes, érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
- A fejlesztéshez, a tanuláshoz megfelelő, hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.
- Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.
- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- A nevelőtestület munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projekt, témahét, ünnepség, kirándulás stb...) megvalósításában.
- A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.
- Nyitott a szülő, a tanuló, az igazgató, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
 - Kollégiumi tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.

18.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A pedagógus a pedagógusi szerepek és feladatok, valamint az ezekre ható társadalmi folyamatok, jogszabályok és etikai normák ismeretében képes meghatározni és rendszeresen újrafogalmazni saját szakmai szerepvállalását. Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére, és ehhez nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, s ezek alapján reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. Képes a szakmai információforrások megtalálására, értelmezésére, felhasználására és ezek közvetítésére. Intézményi feladatai, valamint a neveléstudomány kutatási módszereinek ismeretében képes a kollégiumi munkára vonatkozó kutatásokban, fejlesztésekben való részvételre,

akciókutatás tervezésére és lebonyolítására, a kutatási eredmények értelmezésére és alkalmazására nevelő-oktató munkájában.

A pedagógus munkájának kulcsjellemzői:

- saját magára is érvényesíti a folyamatos értékelés, fejlesztés, fejlődés, továbblépés igényét.
- pedagógiai kérdésekben tájékozott, követi a szakmában történeteket. munkájában kezdeményező és felelősségteljes.
- munkájában pontos és megbízható.

A területhez kapcsolódó elvárások:

- Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.
- Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Rendszeresen tájékozódik a kollégiumi nevelési területekre, a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.
- Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, a nevelést és az oktatást támogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.
- Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.
- Élő szakmai kapcsolatrendszer alakít ki az intézményen kívül is.
- Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.

18.2. Elvárások az igazgató vonatkozásában

A kollégium igazgatója pedagógiai vezető, tehát vezetői munkáját a vezetéselméleti szempontok mellett pedagógiai szempontok is befolyásolják. A kollégium szervezete kis méretű, a vezetett pedagógus munkatársi létszám 30-40 között változik feladattól függően. Az igazgatónak a szervezeti méreteket az alkalmazott vezetési módszerek hatékony kiválasztása érdekében szem előtt kell tartani. Az elvárásrendszer területei:

1. A tanulás és tanítás és nevelés stratégiai vezetése és operatív irányítása
2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása
3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása
4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása
5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

18.2.1. A tanulás, és tanítás és nevelés stratégiai vezetése és operatív irányítása

Az igazgató biztosítja azt, hogy a nevelés és a tanulás a tanulói eredmények javulását eredményezze

- Aktívan részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési-oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában.
- A jogszabályi lehetőségeken belül a pedagógiai programot a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjára alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítja.

- A nevelést és a tanulást, tanítást egységes, tervezett pedagógiai folyamatként kezeli.
- Együttműködik munkatársaival és példát mutat annak érdekében, hogy az intézmény elérje a nevelési és a tanulási eredményekre vonatkozó deklarált céljait.
- Az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során elsősorban a tanulói eredmények javítására helyezi a hangsúlyt.
- A tanulói kulcskompetenciák és a neveltségi szint fejlesztésére összpontosító nevelő– oktató munkát vár el.

Biztosítja a mérési, értékelési eredmények beépítését a nevelési és a tanulási-tanítási folyamatba

- Az intézményi működést befolyásoló azonosított, összegyűjtött, értelmezett mérési adatokat, eredményeket, indikátorokat felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a nevelési, a tanulás és tanítás szervezésében és irányításában.
- A kollégákkal megosztja a nevelési és tanulási eredményességről szóló információkat, a mérési eredményeket nyilvánosan elemzi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat.
- Beszámolót, időszaki (féléves) tájékoztatást kér a tanulói eredmények folyamatos mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról, és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a tanulók fejlesztése érdekében.

Biztosítja a fejlesztő célú értékelést, visszajelzést, reflektivitást az intézmény napi gyakorlatában

- Irányításával az intézményben kialakítják a tanulók fejlesztéséhez szükséges adatok gyűjtésének rendjét (mérések), az adatok értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.
- Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.
- A fejlesztő célú értékelés megjelenik a vezető saját értékelési gyakorlatában is.

Gondoskodik arról, hogy a kollégium pedagógiai programja, a foglalkozási tervek, az alkalmazott módszerek a tanulói igényeknek megfeleljenek, és hozzájáruljanak a fejlődéshez, a továbbhaladáshoz

- Irányítja a foglalkozási tervek kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a pedagógiai program követelményeinek teljesítését valamennyi tanuló számára.
- Működteti a nevelési, valamint a tanulási-tanítási, módszerek bevalásának vizsgálatát. nyilvánossá teszi az eredményes és hatékony nevelési-oktatási módszereket és eljárásokat, kollégáit biztatja azok nevelési, tanulási-tanítási folyamatba való bevezetésére.

A differenciálás és az adaptív oktatás és nevelés működő rendszerét valósítja meg az oktatási intézményben és saját pedagógusi gyakorlatában

- Irányítja a differenciáló, a tanuló célirányos megismerésén alapuló egyéni tanulási utak kialakítását célzó tanulástámogató eljárásokat, a hatékony tanulói egyéni fejlesztést.
- Gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók – kiemelten az AJTP-ben résztvevők – speciális támogatást kapjanak.
- Nyilvántartja a korai intézményelhagyás kockázatának kitett tanulókat, és aktív irányítói magatartást tanúsít a lemorzsolódás megelőzése érdekében.

18.2.2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása

Részt vesz az intézmény jövőképe kialakításában

- A jövőkép megfogalmazása során figyelembe veszi az intézmény külső és belső környezetét, a folyamatban lévő és várható változásokat.
- Szervezi és irányítja az intézmény jövőképe, értékrendjének, pedagógiai elveinek megismerését és a nevelési, tanulási-tanítási folyamatokba épülését.
- Az intézményi jövőkép, és a pedagógiai program alapelvei, célrendszere a vezetői pályázatában megfogalmazott jövőképpel fejlesztő összhangban vannak.

Képes reagálni az intézményt érő kihívásokra, változásokra

- Figyelemmel kíséri az aktuális külső és belső változásokat, konstruktívan reagál rájuk, ismeri a változtatások szükségességének okait.
- A változtatást, annak szükségességét és folyamatát, valamint a kockázatokat és azok elkerülési módját megosztja kollégáival, a felmerülő kérdésekre választ ad.
- Képes a változtatás folyamatát hatékonyan megtervezni, értékelni és végrehajtani.

Azonosítja azokat a területeket, amelyek stratégiai és operatív szempontból fejlesztésre szorulnak

- Folyamatosan nyomon követi a célok megvalósulását.
- Rendszeresen – legalább évente az indikátorok és egyéb eredmények alapján – meghatározza az intézmény erősségeit és gyengeségeit (a fejlesztési területeket).

Lépéseket tesz az intézmény stratégiai céljainak elérése érdekében

- Irányítja az intézmény hosszú és rövid távú terveinek lebontását és összehangolását, biztosítja azok megvalósítását, értékelését és továbbfejlesztését.
- A stratégiai célok eléréséhez szükséges feladatmeghatározások pontosak, érthetőek, a feladatok végrehajthatók.
- A feladatok tervezése során a nevelőtestület bevonásával a célok elérését értékeli, és a szükséges lépéseket meghatározza, célokat vagy feladatokat módosít.

A környezete felé és a változásokra nyitott szervezetet teremt

- Folyamatosan informálja kollégáit és az intézmény partnereit a megjelenő változásokról, lehetőséget biztosít számukra az önálló információszerzésre (konferenciák, előadások, egyéb források).
- A vezetés engedi, és szívesen befogadja a nevelés és a tanulás-tanítás eredményesebbé tételére irányuló kezdeményezéseket, innovációkat, fejlesztéseket.

18.2.3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása

Az igazgató azonosítja erősségeit, vezetői munkájának fejleszthető területeit, képes az önreflexióra.

- Ismeri a szakmai önértékelés modelljeit és eszközeit, felhasználja az eredményeit.
- Vezetői munkájával kapcsolatban számít a kollégák véleményére.
- Tudatos saját vezetési stílusának érvényesítésében, ismeri erősségeit és korlátait.
- Önértékelése reális, erősségeivel jól él, hibáit elismeri, a tanulási folyamat részeként értékeli.

Fejleszti saját vezetői tevékenységét, hatékonyságát

- Az önreflexió során felülvizsgálja, elemzi egy-egy tevékenységét, döntését, intézkedését, módszerét, azok eredményeit, következményeit, szükség esetén változtat.
- Vezetői hatékonyságát önreflexiója, a külső értékelések, saját és mások tapasztalatai alapján folyamatosan fejleszti

Elkötelezettséget mutat önmaga képzése és fejlesztése iránt

- A kollégiumpedagógia és az intézményvezetés területein keresi és rendelkezik az új szakmai információkkal.
- Folyamatosan fejleszti vezetői felkészültségét, vezetői képességeit.
- Hiteles és etikus magatartást tanúsít. (Kommunikációja, magatartása a pedagógusethika normáinak megfelelnek.)

Időarányosan teljesülnek a vezetői programjában leírt célok, feladatok

- A vezetői programjában leírtakat folyamatosan figyelembe veszi a célok kitűzésében, a tervezésben, a végrehajtásban.
- Ha a körülmények változása indokolja a vezetői pályázat tartalmát felülvizsgálja, ennek eredményét világossá teszi a nevelőtestület és valamennyi érintett számára.

18.2.4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása

Megosztja a vezetési feladatokat vezetőtársaival, kollégáival

- Megtörténik a munkatársak felelősségének, jogkörének és hatáskörének egyértelmű meghatározása, valamint a munkatársak felhatalmazása, érvényesül a szubszidiaritás elve.
- A vezetési feladatok egy részét delegálja vezetőtársai munkakörébe, majd a továbbiakban a leadott döntési- és hatásköri jogokat ő maga is betartja, betartatja.

Részt vesz személyesen a humán erőforrás ellenőrzésében és értékelésében

- Irányítja és aktív szerepet játszik a belső intézményi ellenőrzési-értékelési rendszer kialakításában és működtetésében.
- Részt vállal a pedagógusok foglalkozásainak látogatásában, megbeszélésében.
- A pedagógusok értékelésében a vezetés a fejlesztő szemléletet érvényesíti, az egyének erősségeire is és a fejlesztendő területekre is egyaránt fókuszál.

Inspirálja, motiválja és bátorítja a munkatársakat

- Támogatja munkatársait terveik és feladataik teljesítésében.
- Ösztönzi a nevelőtestület tagjait önmaguk fejlesztésére.
- Alkalmat ad a pedagógusoknak személyes szakmai céljaik megvalósítására, a feladatok delegálásánál az egyének erősségeire épít.

Ki tud alakítani együttműködést, hatékony csapatmunkát a kollégák között

- Aktívan működteti a nevelőtestületet, az intézményi munkaközösségeket (sport, kulturális, ÖKO, tanulmányi).
- Kezdeményezi, szervezi és ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket.

Biztosítja és támogatja az érintettek, a nevelőtestület, az intézmény igényei, elvárásai alapján kollégái szakmai fejlődését

- Rendszeresen felméri, milyen szakmai, módszertani tudásra van szüksége az intézménynek.
- A továbbképzési programot, beiskolázási tervet úgy állítja össze, hogy az megfeleljen az intézmény szakmai céljainak, valamint a munkatársak szakmai karriertervének.
- Szorgalmazza a belső tudásmegosztás különböző formáit.

Gazdálkodik a rendelkezésére álló humán erőforrással, kezeli a szükséges változásokat (bővítés, leépítés, átszervezés)

- Rendelkezik humán erőforrás-kezelési ismeretekkel, aminek alapján emberi erőforrás stratégiát alakít ki.
- Esetleges szervezeti változtatásokra felkészült.
- A nevelés-oktatás szempontjait előtérbe helyező szempontok szerint javaslatokat készít a fenntartónak a humán erőforrás-menedzsmenttel kapcsolatban.

Bevonja az intézményi döntéshozatali folyamatba a pedagógusokat

- Az intézményi folyamatok megvalósítása során megjelenő döntésekbe, döntések előkészítésébe bevonja az intézmény munkatársait és partnereit.
- A döntésekhez szükséges információkat megosztja az érintettekkel
- Mások szempontjait, eltérő nézeteit és érdekeit figyelembe véve hoz döntéseket, old meg problémákat és konfliktusokat.

Nyugodt munkavégzésre alkalmas, pozitív klímát és támogató kultúrát teremt az intézményben

- Személyes kapcsolatot tart az intézmény teljes munkatársi körével, odafigyel problémáikra, és választ ad kérdéseikre.
- Kellő tapintattal, szakszerűen oldja meg a konfliktushelyzeteket.
- Olyan tanulási környezetet alakít ki, ahol az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a tanulási folyamatot támogató rend jellemzi (például mindenki által ismert és betartott szabályok betartatása).
- Támogatja, ösztönzi az innovációt és a kreatív gondolkodást, az újszerű ötleteket.

18.2.5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

A jogszabályok figyelemmel kísérése

- Folyamatosan figyelemmel kíséri az intézmény működését befolyásoló jogi szabályozók változásait.
- A pedagógusokat az őket érintő, a munkájukhoz szükséges jogszabályváltozásokról folyamatosan tájékoztatja.

Eleget tesz a tájékoztatási kötelezettségének

- Az érintettek tájékoztatására többféle kommunikációs eszközt, csatornát (verbális, nyomtatott, elektronikus, közösségi média stb.) működtet.
- A megbeszélések, értekezletek vezetése hatékony, szakszerű kommunikáción alapul.

Az intézményi erőforrások elemzése, kezelése (emberek, tárgyak és eszközök, fizikai környezet)

- Hatékony idő- és emberi erőforrás felhasználást valósít meg (egyenletes terhelés, túlterhelés elkerülése stb.).

- Hatáskörének megfelelően megtörténik az intézmény, mint létesítmény, és a használt eszközök biztonságos működtetésének megszervezése (például konditerem eszközei).

Biztosítja az intézményi működés nyilvánosságát, az intézmény pozitív arculatának kialakítását

- Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak megfelelően hozza nyilvánosságra.
- A pozitív kép kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat működtet (honlap, közösségi oldal, KRÉTA).

Biztosítja az intézményi folyamatok, döntések átláthatóságát

- Szabályozással biztosítja a folyamatok nyomonkövethetőségét, ellenőrizhetőségét.
- Elvárja a szabályos, korrekt dokumentációt.

A célok elérését támogató kapcsolatrendszert alakít ki

- Személyesen közreműködik az intézmény partneri körének azonosításában, valamint a partnerek igényeinek és elégedettségének megismerésében.
- Személyesen részt vesz a partnerek képviselőivel és a partnereket képviselő szervezetekkel - például DÖK) történő kapcsolattartásban.
- Az intézmény vezetése hatáskörének megfelelően hatékonyan együttműködik a fenntartóval az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében.

18.3. Elvárások az intézmény, mint szervezet irányában

Az elvárásrendszer főbb területei:

1. Pedagógiai folyamatok
2. Személyiség- és közösségfejlesztés
3. Eredmények
4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció
5. Az intézmény külső kapcsolatai
6. A pedagógiai munka feltételei
7. A Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés

18.3.1. Pedagógiai folyamatok

Stratégiai és operatív tervezés

- Az intézmény vezetése irányítja az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak koherens kialakítását.
- Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumai az intézmény működését befolyásoló mérési eredmények, demográfiai, munkaerő-piaci és más külső mutatók (például szociokulturális felmérések adatai) azonosítása, gyűjtése, feldolgozása és értelmezése alapján készül. Ezek segítik az intézmény jelenlegi és jövőbeni helyzetének megítélését.
- A tervek elkészítése a nevelőtestület bevonásával történik, az intézmény munkatársainak felkészítése a feladatra időben megtörténik.
- Biztosított a fenntartóval való jogszabály szerinti együttműködés.
- Megtörténik a tanfelügyeleti ellenőrzések eredményeiből, a korábbi fejlesztési terv felülvizsgálatából, valamint a további ellenőrzésekből, intézkedési tervekből származó

információk feldolgozása, értékelése, a tapasztalatok beépítése az önértékelést követő ötéves intézkedési tervbe.

- Az éves munkaterv összhangban van a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösségek terveivel.

Az intézményi stratégiai terv és az oktatáspolitikai köznevelési célok viszonya; az operatív tervezés és az intézményi stratégiai célok viszonya

- Az intézmény stratégiai dokumentumai az adott időszak oktatáspolitikai céljaival összhangban készülnek.
- Az operatív tervezés a stratégiai célok hatékony megvalósulását szolgálja, és a dokumentumokban nyomon követhető.

A tervek megvalósítása

- A stratégiai tervek megvalósítása tanévekre bontott, amelyben megjelennek a stratégiai célok aktuális elemei, (Pedagógiai program, a igazgatói pályázat, a továbbképzési terv és az öt éves intézkedési terv stb.) aktuális céljai, feladatai.
- Az intézmény éves terveinek (éves munkaterv, az egyéni pedagógiai munka tervezési dokumentumai stb.) gyakorlati megvalósítása a pedagógusok, a diákönkormányzat bevonásával történik.
- Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását.
- Az intézményi pedagógiai folyamatok (például tanévre, foglalkozási csoportra tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.

Az intézmény működését irányító éves tervek és a beszámolók viszonya, egymásra épülésük

- Az éves tervek és beszámolók egymásra épülnek.
- A tanév végi beszámoló megállapításait figyelembe vesszük a következő tanév tervezésekor.
- A beszámolók szempontjai illeszkednek az intézményi önértékelési rendszerhez.

A pedagógusok éves tervezésének, és a terv tényleges megvalósulásának a viszonya

- A stratégiai és operatív dokumentumokban megfogalmazott célok, feladatok – a csoport, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók adottságait figyelembe véve – megjelennek a pedagógus tervező munkájában, és annak ütemezésében.
- A pedagógiai munka megfelel az éves tervezésben foglaltaknak, az esetleges eltérések indokoltak.
- A teljes pedagógiai folyamat követhető a tanmenetekben, a naplókban, valamint a tanulói produktumokban.

Ellenőrzés az intézményben

- Az intézményi stratégiai alapidokumentumok alapján az intézményben belső ellenőrzést végeznek.
- Az ellenőrzési tervben szerepel, hogy ki, mit, milyen céllal, milyen gyakorisággal, ellenőriz.
- Az intézmény azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat.

- A nevelési és a tanulási eredményeket az intézmény folyamatosan követi, elemzi, szükség esetén korrekciót hajt végre.
- Az ellenőrzések eredményeit felhasználják az intézményi önértékelésben.
- A pedagógusok éves teljesítményértékelése a nevelőtestület által közösen elfogadott indikátorrendszer alapján történik. A kollégium vezetése az ellenőrzési folyamat eredményeiről folyamatos visszacsatolást ad a pedagógusoknak.

Értékelés az intézményben

- Az értékelés tények és adatok alapján tervezetten és objektíven történik.
- Az intézményi önértékelés elvégzésére az intézmény munkacsoportot szervez.
- Az önértékelés során tények és adatok alapján azonosítják a nevelési-oktatási tevékenységgel és a szervezet működésével összefüggő erősségeket, fejlesztendő területeket.
- Az önértékelési folyamatban felhasználják a munkatársak, szülők, és a külső partnerek (fenntartó és más partnerek) elégedettségméréseinek eredményeit.
- Az intézmény az ellenőrzések során született eredményeket elemzi és értékeli
- A vezetés és a pedagógusok évente értékelik az átfogó teljesítményértékelés eredményeit és a továbbfejlődés lehetőségeit.

A pedagógiai programban meghatározott tanulói értékelés működése a gyakorlatban

- Az intézményben folyó nevelési-oktatási munka alapjaként a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési, adatgyűjtési rendszer működik.
- A tanulók értékelése az intézmény szabályzó dokumentumaiban megfogalmazott/elfogadott, közös alapelvek és követelmények (értékelési rendszer) alapján folyik.
- Az intézményben a tanulói teljesítményeket folyamatosan követik, a tanulói teljesítményeket dokumentálják, elemzik, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsolják, szükség esetén fejlesztési tervet készítenek.
- A pedagógiai programnak és az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően történik az egyénre szabott értékelés, amely a dinamikus naplókban és a KRÉTA rendszerben nyomon követhető.
- A tanuló eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan (írásban legalább évente) visszacsatolnak a tanulónak és szüleinek/gondviselőjének.

Az ellenőrzés eredményeinek felhasználása (Elégedettségmérés, intézményi önértékelés, pedagógus-értékelés, tanulói kompetenciamérés, egyéb mérések)

- Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak elkészítése, módosítása során megtörténik az ellenőrzések során feltárt információk felhasználása.
 - Évente megtörténik az önértékelés keretében a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása, és az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez szükség esetén.
- Az intézmény a nevelési és tanulási eredményességről szóló információk alapján felülvizsgálja a stratégiai és operatív terveit, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátására.
- A problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (például pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlata az intézménynek.

18.3.2. Személyiség- és közösségfejlesztés

A pedagógiai programban rögzített személyiségfejlesztési feladatok megvalósulása

- A beszámolóokban és az intézményi önértékelésben követhetők az eredmények (különös tekintettel a csoportvezetők tevékenységére, a diákönkormányzati munkára, egyéni fejlesztésre).
- Támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi az intézményt.

Az egyes tanulók személyes és szociális készségeinek, képességeinek megismerés

- A vizsgálatra alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használnak az intézményben erre a célra.

Az egyes tanulók személyes és szociális képességeinek fejlesztése (különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra)

- A figyelem középpontjában a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztése áll.
- A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére
- A pedagógusok megosztják egymással ezirányú módszertani tudásukat
- A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre.
- A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető az intézmény dokumentumaiban, a mindennapi gyakorlatban (a foglalkozásokon és tanórán kívüli tevékenységek során), DÖK programokban.

A tanulók szociális hátrányainak enyhítése

- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.
- Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről.
- Az intézmény támogató rendszert működtet:
 - felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez,
 - integrációs oktatási módszereket fejleszt és vezet be,
 - képzési-, oktatási programokat, modelleket dolgoz ki, vagy vesz át és működtet
 - célzott programokat tár fel,
 - kapcsolatot tart szakmai támogató hálózattal. stb.

Az önálló tanulás támogatása, a tanulás tanítása

- Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása és azok bevezetésének megtervezése.
- Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak.
- Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban alkalmaznak korszerű nevelési-oktatási módszereket, eljárásokat, technikákat, használják a tanulás tanításának módszertanát.

Az egyes tanulói teljesítmények értékelése

- Az intézményben a tanulók teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú.
- Az intézmény vezetése – a pedagógiai programban meghatározottak szerint – számonkéri a tanulói teljesítmények pontos feldolgozását és nyomon követését is.
- A fejlesztésben érintett tanulók esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végzik.

A tanulók egészséges és környezettudatos életmódra nevelése

- A pedagógiai programban előírtak szerint a munkatervben szerepelnek, a beszámolókból követhető az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata.
- A téma megjelenik a tervezésben, a foglalkozásokon és a programokban, nyomon követhető a tanulói dokumentumokban.
- A tanulók a gyakorlatban alkalmazzák a téma elemeit.

Az intézmény segíti a tanulók együttműködését

- A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösségfejlesztési feladatokat megvalósítja az intézmény.
- A beszámolókból követhetők az alapelvek és a feladatok megvalósításának eredményei, különös tekintettel a csoportvezetők, a diákönkormányzat tevékenységére, az intézményi hagyományok ápolására, az AJTP-re irányultan, a támogató szervezeti kultúrára.
- A tanulók közötti, valamint a tanulók és pedagógusok közötti kapcsolatok tartalmasak, pozitívak.
- Az intézmény gondoskodik a pedagógusok, valamint a tanulók közötti folyamatos információcseréről és együttműködésről.

Az intézmény közösségépítő tevékenységei

- Közösségi programokat szervez az intézmény.
- Közösségi programokat szervez a diákönkormányzat.
- A szülők a megfelelő kereteken belül részt vesznek a közösségfejlesztésben.
- Bevonják a tanulókat, a szülőket és az intézmény dolgozóit a szervezeti és tanulási kultúrát fejlesztő intézkedések meghozatalába.
 - A részvétellel, az intézmény működésébe való bevonódással és a diákok önszerveződésének lehetőségeivel a tanulók és a szülők elégedettek.

18.3.3. Eredmények

Nyilvántartott eredményességi mutatók

- Az intézmény pedagógiai programjának egyik prioritása a tanulás-tanítás eredményessége.
- Az intézmény partnereinek bevonásával történik meg az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényezők azonosítása.
- Nyilvántartják és elemzik az intézményi eredményeket:
 - kollégium által gyűjtött eredmények (szobarend, késések, szocializációs szint, önállóság stb.)
 - elégedettségmérés eredményei (szülő, pedagógus, tanuló).
 - tanulmányi eredmények – tervezett indikátorokra vonatkozóan
 - versenyeredmények: országos szint, megyei szint, tankerületi szint, települési szint
 - elismerések
 - lemorzsolódási mutatók (kiköltözés okai, évismétlők, magántanulók, kimaradók, lemaradók)

Az intézmény szervezeti eredményei

- Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő.
- Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt nevelési területeken eredményes.
- Az eredmények eléréséhez a munkatársak nagy többsége hozzájárul.
- Az intézmény rendelkezik valamilyen külső elismeréssel.

A belső és külső mérési eredmények hasznosítása

- Az intézmény vezetése gondoskodik a nevelési és a tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságáról.
- Az eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása nevelőtestületi feladat.
- A belső és külső mérési eredmények elemzését felhasználva határozza meg az intézmény erősségeit és fejlesztendő területeit.
- A fejlesztendő területekre fejlesztési, intézkedési terveket fogalmaz meg.

A tanulók további tanulási útjának figyelemmel kísérése

- A tanulókövetésnek kialakult rendje, eljárása van.
- Az intézmény törekszik a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és az információcsere fenntartására.
- A tanulók további eredményeit felhasználja a pedagógiai munka fejlesztésére.

18.3.4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

A pedagógus szakmai közösségek működése az intézményben, fő tevékenységeik

- Az intézményben a különböző szakmai pedagóguscsoportok együttműködése jellemző (munkaközösségek).
- A pedagógusok szakmai csoportjai maguk alakítják ki működési körüket, önálló munkaterv szerint dolgoznak. A munkatervüket az intézményi célok figyelembevételével határozzák meg.
- A szakmai közösségek vezetőinek hatás- és jogköre tisztázott.
- Csoportok közötti együttműködésre is sor kerül az intézményben, amely tervezett és szervezett formában zajlik.
- Az intézmény vezetése támogatja, ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket, és az intézmény céljainak elérése érdekében támaszkodik a munkájukra.
- A munkaközösségek bevonásával történik a pedagógiai folyamatok megvalósításának ellenőrzése, értékelése.

Belső tudásmegosztás az intézményben

- Az intézményben magas színvonalú a szervezeti kultúra és a szakmai műhelymunka.
- Az intézményben rendszeres, szervezett a belső továbbképzés, a jó gyakorlatok ismertetése, támogatása.
- A belső tudásmegosztás működtetésében a munkaközösségek komoly feladatot vállalnak.

Információátadás az intézményben

- Kétirányú információáramlást támogató kommunikációs rendszert (eljárásrendet) alakítottak ki.
- Az intézményben rendszeres, szervezett és hatékony az információáramlás és a kommunikáció.
- Az intézmény él az információátadás szóbeli, digitális és papíralapú eszközeivel.
- Az intézmény munkatársai számára biztosított a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés.
- Az értekezletek összehívása célszerűségi alapon történik, résztvevői a témában érdekeltek.
- A munka értékelésével és elismerésével kapcsolatos információk szóban vagy írásban folyamatosan eljutnak a munkatársakhoz.

18.3.5. Az intézmény külső kapcsolatai

Az intézmény legfontosabb partnerei

- Az intézmény pedagógiai programjával összhangban a vezetés irányításával megtörténik a külső partnerek azonosítása, köztük a kulcsfontosságú partnerek kijelölése.
- A külső partnerek köre ismert az intézmény munkavállalói számára.

A partneri kapcsolatok tartalma

- Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről tartalomleírással is rendelkezik.
- Az intézmény terveinek elkészítése során egyeztet az érintett külső partnerekkel.
- Rendszeresen megtörténik a kiemelt kulcsfontosságú partnerek igényeinek, elégedettségének megismerése.
- Az intézkedési tervek kialakításába és megvalósításába az intézmény bevonja külső partnereit.
- Rendszeres, kidolgozott és követhető az intézmény panaszkezelése.

A partnerek tájékoztatása az intézmény eredményeiről?

- Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz tájékoztatási kötelezettségeinek.
- Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partnereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú).
- A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik.

Az intézmény részvétele a közéletben (települési szint, járási/tankerületi szint, megyei szint, országos szint)?

- Az intézmény részt vesz a különböző társadalmi, szakmai szervezetek munkájában és a helyi közéletben.
- A pedagógusok és a tanulók részt vesznek a különböző helyi/regionális rendezvényeken.
- Az intézmény kiemelkedő szakmai és közéleti tevékenységét elismerik különböző helyi díjakkal, illetve a díjakra történő jelölésekkel.

18.3.6. A pedagógiai munka feltételei

Az infrastruktúra megfelelése az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak

- Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó/működtető felé.
- Az intézmény rendelkezik a belső infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervvel, amely figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelőmunka feltételeit és pedagógiai céljait.

A környezet kialakításában érvényesülnek a környezettudatosság, környezetvédelem szempontjai (Pl. szelektív hulladékgyűjtés.)

- A pedagógiai program környezeti nevelésről szóló fejezetében rögzített elvek és szempontok szerint tervezi és valósítja meg a megfelelő tárgyi környezet kialakítását.
- A környezetvédelmi szempontok megvalósulását folyamatosan ellenőrzi.

Az intézményi tárgyi környezet megfelelése a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésének, oktatásának

- Az intézmény rendelkezik rendszeres igényfelméréseken alapuló intézkedési tervvel.
- Arra törekszik, hogy az intézkedési tervnek megfelelő fejlesztés megtörténjen, és ehhez rendelkezésre állnak a megfelelő tárgyi eszközök.

Az IKT-eszközök kihasználtsága

- Az intézmény az IKT-eszközöket rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkájában, az eszközök kihasználtsága, foglalkozásokon történő alkalmazásuk nyomon követhető.

A humán erőforrás megfelelése az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?

- Az intézmény rendszeresen felméri a szükségleteket, reális képpel rendelkezik a nevelő-oktató munka humán erőforrás-szükségletéről.
- A humán erőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében jelzi a fenntartó számára.
- A pedagógiai munka megszervezésében, a feladatok elosztásában a szakértelem és az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap.
- A pedagógusok végzettsége, képzettsége megfelel a nevelő, oktató munka feltételeinek, az intézmény deklarált céljainak.
- A vezetők felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira.

A pedagógus- továbbképzés preferált irányai

- Az intézmény rendelkezik továbbképzési programmal és beiskolázási tervvel, melynek elkészítése a munkatársak bevonásával, az intézményi szükségletek és az egyéni életpálya figyelembevételével történt.
- A továbbképzések során törekszünk arra, hogy tanulóinknak minden közismereti tantárgyból szaktanári segítséget tudjunk biztosítani. További prioritás, hogy a nevelőtestület képes legyen megfelelni a 21. század kihívásainak (különös tekintettel a „Z” és az Alfa generáció körében gyakran előforduló pszichés nehézségekre, problémákra, és a globalizáció, illetve a kibertér, a Web2 jelentette kihívásokra)
- Az intézmény követi a továbbképzési programban, beiskolázási tervben leírtakat.

Az intézmény szervezeti kultúrája, szervezetfejlesztési eljárásai, módszerei

- Az intézmény vezetése személyesen és aktívan részt vesz a szervezeti és tanulási kultúra fejlesztésében.
- Az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a közösen meghozott, elfogadott és betartott normák, szabályok jellemzik.
- Az intézményi tervek elkészítése az intézmény munkatársainak és partnereinek bevonásával történik.
- Az intézmény alkalmazotti közösségének munkájára, együttműködésére a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző.
- Az intézmény munkatársai gyűjtik és megosztják a jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatokat az intézményen belül és kívül.
- Az intézmények munkatársai a továbbképzések tapasztalatait megosztják egymással, belső továbbképzési konzultációs programokat szerveznek.

Az intézmény hagyományápoló, hagyományteremtő munkája

- Az intézmény számára fontosak a hagyományai, azok megjelennek az intézmény alapdokumentumaiban, tetten érhetők a szervezet működésében, és a nevelő-oktató munka részét képezik.
- Az intézményben dolgozók és külső partnereik ismerik és ápolják az intézmény múltját, hagyományait, nyitottak új hagyományok teremtésére.

Feladatmegosztás, felelősség- és hatáskörmegosztás az intézményben

- A munkatársak felelősségének és hatáskörének meghatározása egyértelmű, az eredményekről rendszeresen beszámolnak.
- A feladatmegosztás a szakértelm és az egyenletes terhelés alapján történik.
- A felelősség és hatáskörök megfelelnek az intézmény helyi szabályozásában (SZMSZ) rögzítetteknek, és támogatják az adott feladat megvalósulását.

A munkatársak bevonása a döntés-előkészítésbe, valamint a fejlesztésekbe

- Folyamatosan megtörténik az egyének és csoportok döntés-előkészítésbe történő bevonása - képességük, szakértelmük és a jogszabályi előírások alapján.
- Ennek rendje kialakított és dokumentált.

A pedagógusok viszonya az innovációhoz

- Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést.
- Az intézmény pozitívan viszonyul a felmerült ötletkezeléshez, megvizsgálja azok beilleszthetőségét a fejlesztési folyamatokba.
- Az intézmény lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, fórumokra.
- A legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, alkalmazására nyitott a testület és az intézményvezetés.

18.3.7. A Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés

A KNOAP céljainak beépülése a pedagógiai programba

- Az intézmény pedagógiai programja koherens a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjával. - A pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési-oktatási feladatait, céljait.

A pedagógiai programban szereplő kiemelt stratégiai célok operacionalizálása, megvalósítása

- Az intézmény folyamatosan nyomon követi a pedagógiai programjában foglaltak megvalósulását.
- Minden tanév tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben és más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül.
- A tervek nyilvánossága biztosított.
- A tervekben (éves munkaterv, továbbképzési terv, ötéves intézkedési terv) jól követhetők a pedagógiai program kiemelt céljaira vonatkozó részcélok, feladatok, felelősök, a megvalósulást jelző eredménymutatók.
- A humán erőforrás képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.
- A tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik

Legitimáció, nyilvánosság, hatály

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium Pedagógiai Programjához

A pedagógiai programot dr. Borók László igazgató a nevelőtestület bevonásával készítette el.

A pedagógiai program elkészülte: 2024. 08. 29.

Megküldve a fenntartónak jóváhagyásra: 2024. 08. 30.

A pedagógiai program hatályba lépése: 2024. 09. 01. Az előző pedagógiai program hatályát veszti.

A pedagógiai programot az intézmény nyilvánosságra hozza a következők szerint:

- megtekinthető a www.albakoli.hu weboldalon
- feltöltésre kerül az oktatási hivatal felületére (www.oktatas.hu)
- kinyomtatva mindkét feladatellátási hely titkárságán (JAK: 8000 Székesfehérvár Széchenyi u. 13, I. emelet, 107-es szoba, NNÁK: 8000 Székesfehérvár Gyümölcs u. 13, I. emelet, 108-as szoba)

Székesfehérvár, 2024. augusztus 29.

Dr. Borók László

igazgató

Záradék

A Pedagógiai Program módosításával a fenntartóra háruló többletköltségekről

A Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium új Pedagógiai Programjának módosítása a korábbiakhoz képest a fenntartóra többletkötelezettséget nem hárít.

Székesfehérvár, 2024. 08. 29.

The image shows a handwritten signature in blue ink over a circular official seal. The seal contains a building illustration and the text 'Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium' around the perimeter.

Dr. Borók László

igazgató

1. sz. melléklet: Az Arany János Tehetséggondozó Program kerettanterve

	Tevékenység, foglalkozás tárgya	Időtartama (éves óraszám), formája	Tartalma, jellemzője	Célja, fejlesztési, nevelési feladatok
9./ AJTP előkészítő évfolyama				
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozás	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	296 óra (heti 8 órában) Egyéni/csoportos foglalkozás	Tanulást segítő foglalkozás. Felkészülés az iskolai tanórákra, önálló tanulás. Felzárkóztatás tanári irányítás és segítség nyújtása mellett. Együttműködésen alapuló tanulás támogatása párban vagy csoportban.	A sikeres tanulmányok támogatása. A tanulási motiváció kialakítása és fenntartása. Tanuláshoz szükséges képességek és készségek fejlesztése. Egyénre szabott tanulási utak biztosítása. NAT kulcskompetenciák erősítése. Egyéni tanulás-módszertani támogatás. Esélyteremtés biztosítása.
	Csoportfoglalkozás (tematikus alapprogram kötelező témáinak feldolgozása, 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás	A KNOAP témaköreinek feldolgozása, tevékenységre épülő tanulás-szervezés által. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi és csoportfeladatok, a csoport szükségletének megfelelő témák feldolgozása. Aktuális információk közvetítése, szervezési feladatok megvalósítása.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A tanulók ismereteinek bővítése, témákhoz illeszkedő tapasztalatok rendszerezése. Komplexitás és problémaközpontú szemlélet gyakorlása. Rugalmasság és kreativitás fejlesztése. Közösségfejlesztést és konfliktuskezelést szolgáló tevékenységek kialakítása.
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választható foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos vagy egyéni foglalkozás	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A

					szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
	Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés *	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos foglalkozás	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi programja által meghatározott prioritások szerint	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi programja által meghatározott prioritások szerint	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi programja által meghatározott prioritások szerint
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	Életmód-életvitel	37 óra (heti 1 órában) Csoportos/ kiscsoportos/ szobaprojekt egyéni foglalkozás	Kerettanterv nélküli foglalkozás. A kollégiumi beilleszkedés, az életvitel, a helyes értékek kialakulásának támogatása. Felkészítés a különböző élethelyzetek megoldására, értékes szokások kialakítása, támogatása.	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Tanulói szükségletekre vagy igényekre épülő speciális/tehetség terület tevékenysége, pl. úszás, tánc, színjáték, zene, tanulásmódszertan, stb.	Szociális és kulturális hátrányok leküzdése érdekében a diákok segítése a különböző élethelyzetek megoldásában, kapcsolatteremtésben és a közösségi életbe való beilleszkedésben. A sikeres továbbhaladást elősegítő szokások megerősítése.
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	37x2 óra (heti 1-1 órában) Csoportos /egyéni foglalkozás	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Tanulói szükségletekre vagy igényekre épülő speciális/tehetség terület tevékenysége, pl. úszás, tánc, színjáték, zene, tanulásmódszertan, stb.	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Tanulói szükségletekre vagy igényekre épülő speciális/tehetség terület tevékenysége, pl. úszás, tánc, színjáték, zene, tanulásmódszertan, stb.	Tehetségterület megjelenítése és fejlesztése. Egyéni érdeklődési területek támogatása. Speciális területnek megfelelő tartalom közvetítésével aktív tanulási helyzetek generálása, éves tervezéssel, szakköri vagy diakköri jelleggel.
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvége	legalább 6 alkalom évente, csoportos	A város és a megye, a közvetlen és távolabbi környezet megismerése. Kirándulás, közösségépítés, országismeret gazdagítása, egészséges életmódot elősegítő tematikus tartalom tömbösített megvalósítása. (Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség.) Minden tanuló részvételével.	Tudásbéli, kulturális és szociális különbségek leküzdése. A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése. Közösség- és kapcsolatépítés elősegítése. Esélyteremtés és hátránykompenzáció a mindennapokban.	Tudásbéli, kulturális és szociális különbségek leküzdése. A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése. Közösség- és kapcsolatépítés elősegítése. Esélyteremtés és hátránykompenzáció a mindennapokban.

	Versenyek, táborok, találkozók	AJTP szervezésű esemény	Közösségépítést, ismerkedést, kapcsolatépítést szolgáló programok szervezése. Egyéni fejlesztés biztosítása. Versenyfelkészítés- és szervezés. Minden tanuló részvételével, országos vagy helyi szervezésben pl. Művészeti Fesztivál, Gólya-tábor. A csoport egy részének részvételével: házi- regionális-országos versenyek.	Célja a személyiség komplex fejlesztése, a tehetséggondozás és tehetséggondozás színtereinek gazdagítása. Közösségépítés. Tehetségterületek megjelenítése, versenyhelyzetek megélése, csapatszellem alakítása.
9. évfolyam				
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	370 óra (heti 10 órában) Csoportos és egyéni foglalkozás.	Tanulást segítő foglalkozás. Felkészülés az iskolai tanórákra, önálló tanulás gyakorlása, felelős és tudatos tanulás mélyítése. Korrepetálás, felzárkóztatás a szükséges tárgyakból. Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás.	A tanulók motivációjának fenntartása. Egyénre szabott tanulási utak támogatása. Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előrehaladásra reflektáló módszerekkel. Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése. Egyéni tanulás-módszertani támogatás.
	Csoportfoglalkozás (tematikus alapprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.	Az alapprogram kötelező témáinak feldolgozása a tanulók aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választható foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A

					szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés *	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos / egyéni foglalkozás.	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi programja szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi program által meghatározott prioritások szerint	
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Valamilyen speciális / tehetség terület tevékenysége, pl. művészetek, tanműhelyek, nyelvviszsga felkészítés. Egyéni érdeklődési területek támogatása. Versenyfelkészítés.	Speciális területnek megfelelő tartalom közvetítésével aktív tanulási helyzetek generálása, éves tervezéssel, szakközi vagy diákközi jelleggel.	
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvége	legálább 6 alkalom évente, csoportos	Kulturális programok szervezése, egészséges életmódot elősegítő programok. Hazánk és a főváros megismerése. Tanulmányi célú kirándulás a hazai területeken, illetve Európában élő népek kultúrájának megismerése. Táborozás. (Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség) Minden tanuló részvételével.	A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése, aktív pihenést, közösségépítést szolgáló gazdagító programok szervezése, ország- és magyarország-tudat erősítése. Kihívások helyes értelmezése. Esélyteremtés és hátránykompenzáció a mindennapokban.	
	Versenyek, táborok, találkozók	Egyéni / csoportos	Az érdeklődési vagy tehetségterületen gazdagítása. Versenyrutin szerzése, versenyhelyzetek megtapasztalása.	Különböző versenyekre felkészülés és példás helytállás. Tapasztalatszerzés az önálló és támogatott tanulási, kitartás, felelősségteljes feladat-vállalás, siker- kudarcc éléthelyzeteiben. Tehetségút	

					előkészítése, megtervezése, figyelemmel kísérése.
10. évfolyam					
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	370 óra (heti 10 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.	Felkészülés az iskolai tanórákra. Felzárkóztatás tanári irányítás és támogatás mellett. Egyéni szükségletek figyelembe vétele. Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előre haladásra reflektáló módszerekkel.	A tanulóknak a motivációjának fenntartása. Felkészülés támogatása. Önálló tanulás gyakorlása. Egyénre szabott tanulási utak megerősítése. Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás, kreatívítás fejlesztése, egész életen át tartó tanulás megerősítése, pozitív tanulási attitűd fenntartása. Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése. Nyelvizsgára felkészítés.	
	Csoportfoglalkozás (tematikus alapprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.	Az alapprogram kötelező témáinak feldolgozása a tanulóknak aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.	
2. AJTP keretben tartott	Szabadidő eltöltését szolgáló, választott foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.	
	Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos / egyéni foglalkozás.	NAT 2020 AJTP kerettanterve szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve által meghatározott prioritások szerint	

foglalkozás	Gazdagító-felkészítő foglalkozás (Gépjárművezetői képzés)	Egyéni és csoportos	Kerettanterv nélküli foglalkozás. A gépkocsivezetés elméletének és gyakorlatának megismerése, elsajátítása. (Más tartalom is lehet, pl. nyelvvizsga felkészítés, versenyfelkészítés)	A gépkocsivezetői vizsga letételéhez szükséges ismeretek, jártasságok és készségek megszerzése.
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvége	legalább 6 alkalom, csoportos	Kulturális programok, események látogatása, egészséges életmódot támogató programok, kirándulások az ország különböző pontjaira. Tanulmányi célú kirándulás, az országhatáron túl élő népek szokásainak, hagyományainak megismerése. (Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség)	Hátránykompenzáció és esélyteremtés. Csoport kohézió alakítása, közösségi szellemiség erősítése. A kollégisták motivációjának, ismeretszerzési lehetőségeinek gazdagítása, életcélok erősítése.
	Versenyek, táborok, találkozók	Egyéni/csoportos	Elmélyedés az érdeklődési területben, tananyagban, a tudományokban és/vagy művészetekben. Kiemelt tehetséggondozás biztosítása.	Tehetségút előkészítése, megtervezése, figyelemmel kísérése. Tehetségterülethez szükséges kompetenciák fejlesztése. Közösségi érzés erősítése. Örömközelvények megélése, tapasztalatok szerzése.
11. évfolyam				
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	370 óra (heti 10 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.	Felkészülés az iskolai tanórákra, a sikeres érettségire, felsőfokú tanulmányokra. Korrepetálás, felzárkóztatás, felkészítés a szükséges tárgyakból. Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás.	A tanulók motivációjának erősítése, fenntartása. A célirányos felkészülés fokozott támogatása. Önálló tanulás gyakorlása. Pályamentoráció segítése. Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése. Nyelvvizsgára felkészülés segítése..

	Csoportfoglalkozás (matematikus alprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.	Az alprogram kötelező témáinak feldolgozása a tanulók aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választott foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos/ egyéni foglalkozások.	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témanapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	<i>Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*</i>	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos /egyéni foglalkozás	NAT 2020 AJTP kerettanterve szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve által meghatározott prioritások szerint
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) csoportos/egyéni foglalkozások	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Tehetségterületnek megfelelő vagy egyéni szükségletet szolgáló foglalkozás. Egyéni projekt motivált témában mentori támogatással. (pl. nyelvvizsga, versenyfelkészítés)	Egyéni célok érdekében végzett tervezett tevékenységsor megvalósítása és értékelése által szerzett tapasztalatok rendszerezése. Esélyteremtés és alapozás a felsőfokú tanulmányokhoz.
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvégék	legalább 6 alkalom, csoportos	Kulturális és élmény programok, egészséges életmódot támogató programok, kirándulások hazánkban. Ismerkedés Európával, tematikus programok, tanulmányutak. (Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség)	Kulturális, esztétikai élmények szerzése. Tudatos életvezetés előtérbe helyezése. Közösségépítés. Közös élmények értéktérítésének megapasztaítása. Esélyteremtés és hátránykompenzálás a mindennapokban.

				Minden tanuló részvételével.	
	Versenyek, táborok, találkozók.		Egyéni / csoportos	Tehetség terület, érdeklődési kör szerinti felkészülés és részvétel. Pályaorientáció támogatása. Tehességgondozás. Tevékenységközpontú tanulási folyamat	Felkészülés a versenyhelyzetekre, probléma-felismerési és megoldási képesség fejlesztése. Karrier lehetőségek feltárása. Adaptív szemlélet fejlesztése.
12. évfolyam					
	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	330 óra (heti 10 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.		Felkészülés az iskolai tanórákra, a sikeres érettségire, felsőfokú tanulmányokra. Tantárgyi felkészítő foglalkozások szervezése, az egyéni igények és előrehaladás figyelembevételével nyújtott támogatás.	A motiváció erősítése és fenntartása a sikeres érettségi érdekében. Egyéni tanulási utak támogatása. Tanulástechnikák megerősítése, gazdagítása. Aktív tanulási helyzetek elősegítése.
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	Csoportfoglalkozás (tematikus alpprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	33 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.		Az alpprogram kötelező témaköreinek feldolgozása a tanulók aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választott foglalkozás	33 óra (heti 1 órában) Egyéni /		Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témanapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A

			csoporthoz tartozó foglalkozás		szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*	keretprogram szerinti óraszám Egyéni, csoportos foglalkozás	NAT 2020 AJTP keretprogramja szerinti, intézményi megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP keretprogramja által meghatározott prioritások szerint	
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	33 óra (heti 1 órában) Egyéni, csoportos foglalkozás	Keretprogram nélküli foglalkozás. Egyéni szükséglet vagy igény támogatását szolgáló foglalkozás, pályaelemzés, téma-mentálás.	Egyéni tanulási út támogatása, tehetség tényezők fejlesztése. Karrier tervezés. Egészséges életvezetéshez szükséges kompetenciák fejlesztése.	
3. AJTP többletteladat	Kollégiumi programhétvége	legalább 3 alkalom, csoportos	Szervezett csoportprogramok az egészséges életmóddal kapcsolatban. Felkészítés a közösség, a kollégium elhagyására, az érettségire. Változatos programok biztosítása.	Felkészülés a felsőoktatási tanulmányokra és az érettségire. Az eddigi tanulmányok szintetizálása, a megszerzett tapasztalatok alapján. Egyénre szabott fejlesztés. Esélyteremtés és hátránykompenzáció a mindennapokban.	
	Versenyek, táborok, találkozók	Egyéni / csoportos	Pályaelemzés előtérbe kerülése. Tehetségterület szerinti felkészülés és részvétel. Közösségtől való elszakadás, életút támogatás. Utógondozási igények feltárása.	Felkészülés a versenyekre, találkozókra, felkészülési programterv megvalósítása, korrekciója, probléma-felismerési és megoldási képességfejlesztés. Komplex személyiségfejlesztés támogatása.	

* (iskolával kötött megállapodás alapján, lehetőség a választásra)

2. sz. melléklet: könyvtárpedagógiai programok

A SZÉKESFEHÉRVÁRI JÓZSEF ATTILA KÖZÉPISKOLAI KOLLÉGIUM KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI PROGRAMJA

I. ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK

Könyvtárra vonatkozó azonosító adatok

Neve: Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium Könyvtára

Címe: Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium
8000 Székesfehérvár, Széchenyi u. 13.

Tel.: +36 22/500-827

A könyvtár megalakulásának éve: 1977

A könyvtár a kollégium része, így fenntartója és felügyeleti szerve:

Székesfehérvár Tankerületi Központ

Székesfehérvár Székesfehérvári Tankerületi Központ Székesfehérvári Tankerületi Központ

Könyvtár rövid története

A könyvtár egyidős az intézmény alapításával, 1977 óta tölti be feladatát. Egy légtérben, 60 m²-en tárolja állományát. Sajnos a könyvtár helyisége az épület legtávolabbi részében, kedvezőtlen, U-alakú alapterületen létezik, ami 10 főnél nagyobb könyvtárhasználati foglalkozások, órák megtartását nem teszi lehetővé. Ezt csoportbontással lehet orvosolni. A könyvtárral szemben lévő, kisebb tanterem egyidejű használata segíthet a probléma enyhítésében. Az állományrészek (könyvek, folyóiratok, CD, DVD, videokazetta, LP, HI-FI, audiovizuális egység, számítástechnika) elkülönítése a lehetőségekhez képest megoldott. Az állomány teljes egészében szabadpolcon helyezkedik el, funkciójának megfelelően általános gyűjtőkörű.

Küldetésnyilatkozat

Lásd könyvtári SZMSZ mellékletként.

A könyvtár helyzetének elemzése, fejlesztési irányai

Könyvtárunkban 2000-től főállású könyvtárostanár látja el feladatát. A kollégium jellegéből – második otthon – fakadóan törekedtünk sajátos berendezéssel vonzóvá tenni a teret a könyvtári szolgáltatások és foglalkozások iránt. A könyvtár alapszolgáltatásait tekintve igyekszik megfelelni a feladatainak a kedvezőtlen körülmények ellenére. Gyakorlatilag sohasem volt költségvetésünk, így sem a könyvtártudomány, sem az az önmagát tudásközpontúnak nevező oktatási rendszer elvárásának megfelelő állomány- és eszközfejlesztésre nem volt, most sincs lehetőség. Az állomány jelentős része elavult, tervszerű fejlesztésére fenntartói támogatás és pályázati lehetőségek hiányában reményünk sincs. A minimális fejlesztés szinte kizárólag saját keretből (Diáktanács hozzájárulás, adomány, saját zseb) valósul meg. Ez azonban messze nem felel meg a korszerű iskolai könyvtárról vallott elképzeléseknek. Az elektronikus katalógus kiépítése a fenntartótól kapott SZIRÉN könyvtári rendszerrel folyamatban van.

A könyvtár külső kapcsolatai:

A kollégiumi könyvtár könyvtári kapcsolatrendszerével hozzájárul ahhoz, hogy a kollégium helyi és tágabb társadalmi kapcsolatai erősödjenek. Könyvtárunk kapcsolatot tart a város könyvtáraival: középiskolai és szakképző intézmények, kollégiumok, a Pedagógiai Intézet és Megyei Könyvtár és a városi hálózat könyvtáraival.

II. A KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA

- A könyvtár „forrásközpontként” való felhasználásával meg kell alapozni az önműveléshez szükséges attitűdöket, képességeket, tanulási technikákat.
- Felkészíteni és ébren tartani az írott betű, a szellemi munka iránti tiszteletet, az elmúlt korok értékeinek megbecsülését, az önművelés iránti igényt.
- Felkészíteni a tanulókat az önálló könyvtárhasználatra, ismeretszerzésre.
- Kialakítani és fejleszteni azokat a magatartásmódokat és képességeket, amelyek a könyvtár mindennapos használatában elengedhetetlenül szükségesek.
- A tanuló joga az információhoz való hozzáférés, képes legyen azokat céljainak megfelelően feldolgozni és alkalmazni
- Az iskola feladata felkészíteni a tanulókat a megfelelő információszerzési, tárolási, feldolgozási és átadási technikákra, valamint megismertetni velük az információkezelés jogi és etikai szabályait, azok képes legyen az információszerzés kritikai szelekciójára
- A könyvtárhasználat azon lehetőségeinek megismertetése, amelyek elősegítik valamennyi műveltségi terület ismereteinek feltárását.
- Megismertetni a tanulókat azon alapvető információhordozók fajtáival, szerepével és felhasználásával, amelyek elősegítik az önálló szellemi alkotás létrehozását.
- Az iskolai és más típusú könyvtárak, könyvtári források, eszközök megismertetésével, valamint a velük végzett tevékenységek gyakoroltatásával tudatos és biztos használói magatartás kialakítása
- A modern kor követelményeinek figyelembevételével az önálló gondolkodás.

Az információs társadalom, informatika és könyvtárpedagógia szemléletében nem az eszközök irányítják a tananyag összeállítását, hanem az információs helyzetek, információt igénylő problémák, és ezek keretében jelennek meg az egyes információközlő műfajok és azok hordozói, vagyis a konkrét eszközök, dokumentumtípusok és felhasználási technikák.

A hagyományok és a ma már hagyományosnak nevezett eszközök, források hordoznak olyan értékeket, melyekre a társadalomnak és a modern eszközöket használóknak is szükségük van. Ilyen például az értő olvasás, az önálló kritikus gondolkodás, az esélyegyenlőség, a kulturális örökség. Hangsúlyt kell fektetni az információ társadalmának értékviszonyaira és az információban rejlő lehetőségek felhasználásának tanítására.

Olyan tanítási-tanulási problémahelyzetek elé kell állítani tanulóinkat, melyek megoldásán keresztül minél többféle tartalmú, műfajú és típusú információforrás felhasználását tudjuk kölcsönhatásukban bemutatni. A problémahelyzetek legtermészetesebb tanulási tere az iskolai könyvtár.

A kollégiumi könyvtár

- Korszerű forrásközpont (szolgálat helyett szolgáltatás, dokumentum helyett – mellett ismeretek)
- A tanulás-tanítás helyszíne (könyvtárhasználati órák, szakórák színtere)
- Közösségi tér a kollégiumban

- Mindenki számára biztosítja, és tartalommal tölti meg az információhoz, a tanulásához, művelődéshez való jogot, esélyegyenlőséget biztosít
- A kollégium legdemokratikusabb, legintelligensebb, legnyitottabb, legegyszerűsített, legotthonosabb tanulási tere
- „A könyvtár legyen információs bázisa az önálló tanulói munkának, szolgáltatson forrásjegyzéket a tanulók számára a különböző témakörökhöz.”
- „A könyvtárhasználat tanítása lényegében arra irányul, hogy a használó eljusson a különböző dokumentumokban lévő információkhoz, azokat feldolgozza és segítségével új ismeretekhez jusson, önálló szellemi terméket hozzon létre, vagyis megtanuljon tanulni.”
- A közösségi érzés erősödése is új kihívásokat jelent a köznevelési intézményeknek. A tanulók elsajátít(hat)ják a legkorszerűbb információs szolgáltatások használatát, az önálló tanulás módszereit, a pedagógusok pedig értékes szakmai támogatást kap(hat)nak a munkájukhoz, emellett a jó kollégiumi könyvtárnak közösségformáló szerepe is van. Egyfajta „találkozási pont” funkcióját tölti be; lehetővé teszi ugyanis a kultúrák és a nyelvek, a tanárok és a tanulók, a tantárgyi és a tantárgyon kívüli ismeretek és egyáltalán a múlt és a jelen találkozását is.

Pedagógiai célok:

- minden tanulóban alakuljon ki az olvasás, a könyv és a könyvtár iránti pozitív attitűd
- mindennapi szükségletté váljon az olvasás öröme
- személyiségfejlesztés, személyiségformálás
- alapkészségek kialakítása (önálló ismeretszerzés, a tanulás készsége)
- alapértékek, alapismeretek és összefüggések közvetítése
- teljesítményképes tudás megalapozása
- egész életen át tartó tanulás és az információs társadalom kihívásaira való felkészítés
- a gépek világában egyre fontosabb a személyes kapcsolat
- nem elég a technikát megtanítani, a tanulók ítélőképességét is fejleszteni kell
- a tanulók életének természetes részévé tenni az információs műveltséget
- A könyvtár szolgáltatásaival az iskolai tevékenység szerves részévé kell válnia, az elérhető információk, dokumentumok használatában a pedagógusoknak kell példát mutatni a diákok felé.
- Az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése és az ízlés, olvasói igényesség formálása az egyik legösszetettebb, legtöbb átgondolást igénylő pedagógiai munka.
- Fontosak a tanulói jelzések, észrevételek.
- A tanuló jól érezze magát a környezetében
- Érdeklődésük alapján belső igénnyé váljon az ismeretszerzés
- A diákok jobban megismerjék önmagukat, képességeiket (pályaorientáció)

I. KÖNYV- ÉS KÖNYVTÁRHASZNÁLATI ÓRÁK

(Cél- és feladatrendszer)

Helye: kollégiumi könyvtár (ritkábban szakterem, ha csak bizonyos eszközöket használunk)

9. évfolyam

Évi óraszám: 2

<i>Tananyagegységek</i>	<i>Tartalom</i>	<i>Fejleszteni kívánt képességek, célok</i>
☐ Tájékozódás a kollégiumi könyvtár tér- és állományszerkezetében ☐ a tanult dokumentumok rendszerezése információs értékük szerint ☐ információkeresés hagyományos és számítógépes forrásokból ☐ források keresése (formai és tartalmi szempontok szerint) hagyományos és számítógépes katalógusokban)	☐ A középiskolai könyvtár terei, állományszerkezete Raktári rend ☐ Könyvtártípusok, könyvtári rendszer ☐ dokumentumtípusok: nyomtatott és nem nyomtatott dokumentumok ☐ tájékoztató eszközök: kézikönyvtár, információkereső nyelvek, katalógusok, számítógépes adatbázisok ☐ bibliográfiai leírás ☐ az információk feldolgozásának és az új szellemi termék létrehozásának gondolati és technikai műveletei	☐ Legyen képes tájékozódni a kollégiumi könyvtár tér- és állomány-szerkezetében ☐ ismerje a könyvtár használatának szabályait, a könyvtár tereit, funkcióit, típusait ☐ ismerje a raktári rendet ☐ ismerje a katalóguscédula formátumát ☐ képes legyen önállóan bibliográfiai leírást készíteni egy könyvről ☐ tudjon forrásokat keresni a könyvtár katalógusaiban ☐ legyen képes információt keresni hagyományos és számítógépes forrásokból ☐ sajátítsa el a jegyzetelés technikát ☐ tudjon tájékozódni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében

Tananyagegységek

Tartalom

Fejleszteni kívánt képességek, célok

10. évfolyam

Évi óraszám: 2

<p>☐ Tematikus keresés országos könyvtárak katalógusaiban az Interneten</p> <p>☐ közhasznú információk keresése hagyományos és elektronikus tájékoztató forrásokban</p> <p>☐ szelektív irodalomgyűjtés és bibliográfia készítése számítógépes adatbázisok felhasználásával különböző témákhoz, tantárgyi feladatokhoz</p> <p>☐ vázlat alapján az írásmű elkészítése, hivatkozások, jegyzetek, a felhasznált forrásokról jegyzék készítése</p> <p>☐ az információfeldolgozás, idézés, hivatkozás technikai szabályainak és etikai normáinak ismerete és alkalmazása</p> <p>☐ témavázlat</p>	<p>☐ Könyvtári és egyéb információs rendszerek Az előző évfolyamokon tanult könyvtárhasználati ismeretek összegzése, rendszerezése</p> <p>☐ tájékoztatói gyakorlatok az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében</p> <p>☐ a közhasznú tájékoztató forrásai, eszközei (internet, pályaválasztási tanácsadó, telefonkönyv, menettrend, katalógusok stb.</p> <p>☐ bibliográfiai leírás</p> <p>☐ a forráshasználat etikai normái, formai szabályai</p> <p>☐ forráskeresés a könyvtári tájékoztató eszközök használatával és alapozva. Forrásértékelés - választás, irodalomjegyzék készítése.</p> <p>☐ anyaggyűjtés többféle forrásból (verbális, audiovizuális, elektronikus ismerethordozók), jegyzetelés</p>	<p>☐ Legyen képes információt keresni hagyományos és számítógépes forrásokból</p> <p>☐ tudjon irodalomjegyzéket készíteni a megtalált forrásokról</p> <p>☐ ismerje és kövesse a forrásfelhasználás szabályait, etikai normáit</p> <p>☐ tudjon tájékozódni a közhasznú információs forrásokban, a könyvtár tér- és állományszerkezetében</p> <p>☐ jártasság a könyvtári gyűjtőmunkában</p> <p>☐ az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályainak és etikai normáinak ismerete, alkalmazása</p> <p>☐ képes legyen témavázlatot készíteni, szakirodalmat keresni</p>
<p>11. évfolyam Befogadó tárgy: Évi óraszám: 1</p>		
<p>Tartalom</p>		<p>Fejlesztési kívánt képességek, célok</p>

☐ Az információfeldolgozás, idézés, hivatkozás technikai szabályainak és etikai normáinak ismerete és alkalmazása
☐ dolgozat elkészítésének szakaszai
☐ jegyzetelés-technika elsajátítása, gyakorlása
☐ dolgozat formai követelményei
☐ szakmai tájékozódás | ☐ A szakmai tájékozódás intézményei és eszközei
- országos tudományos könyvtár
- szakkönyvtár
- információs központ
- internet
☐ a közhasznú tájékozódás intézményei és eszközei
☐ egy dolgozatírás szakaszainak megismerése
☐ tájékozódási gyakorlatok az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében | ☐ Továbbtanulási lehetőségek keresése a közhasznú tájékozódás eszközeiben
☐ a szakirány, a szakterület pontosabb megismerése a szakmai tájékozódás intézményeinek és eszközeinek segítségével (szakkönyvtár, információs központ felkeresése, információkérés elektronikus levelezéssel)
☐ tájékozódás az interneten, a könyvtár tér- és állományszerkezetében
☐ pontos forráshasználat elkészítése
☐ hivatkozás etikai, jogi szabályainak ismerete, gyakorlása |
|--|--|--|

12. évfolyam évi óraszám: 1

☐ Az előző évfolyamokon tanult könyvtárhasználati ismeretek összegzése, rendszerezése
☐ dolgozat formai, tartalmi követelményeinek ismerete
☐ a forráshasználat etikai normái, formai szabályai | ☐ Az előző évfolyamokon tanult könyvtárhasználati ismeretek összegzése, rendszerezése
☐ tájékozódási gyakorlatok a kollégiumi könyvtár tér- és állományszerkezetében | ☐ Pontos forráshasználat elkészítése
☐ hivatkozás etikai, jogi szabályainak ismerete Jártasság a könyvtári gyűjtőmunkában
☐ tudjon tájékozódni a közhasznú információs forrásokban
☐ legyen képes információt keresni hagyományos és számítógépes forrásokból
☐ tájékozódás az interneten, a könyvtár tér- és állományszerkezetében. |
|--|---|---|

A SZÉKESFEHÉRVÁRI JÓZSEF ATTILA KÖZÉPISKOLAI KOLLÉGIUM NEMES NAGY ÁGNES KOLLÉGIUMÁNAK KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

I. ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK

Könyvtárra vonatkozó azonosító adatok

Neve: Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium Nemes Nagy Ágnes
Kollégiumának Könyvtára

Címe: Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium Nemes Nagy Ágnes
Kollégiuma

8000 Székesfehérvár, Gyümölcs u. 13.

Tel.: 22/312-072

A könyvtár megalakulásának éve: 1985

A könyvtár a kollégium része, így fenntartója és felügyeleti szerve:

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ.

A pedagógiai programunk elkészítéséhez felhasznált források:

A könyvtár-pedagógiai program alapidokumentumai

Székesfehérvári József Attila Középiskolai Kollégium Pedagógiai Programja 2017. (módosítva 2020.)

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

110/2012. Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról

401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. v végrehajtásáról

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A könyvtár rövid története

A könyvtár 1985-ben jött létre, de csak 1996-tól alakították ki a jelenlegi helyszínen (9. emelet) és méretben (88m²) négy szoba összenyitásával. A raktári egységen kívüli szolgáltatási részek térbelileg jól elkülönülnek pl. a külső rész a hangosabb, mozgalmasabb tevékenységek helyszíne: számítógépek, zenehallgatási lehetőség, újságok; míg a belső részben szabadpolcos elhelyezésben van lehetőség a csendesebb bekuckózós tevékenységek folytatására.

Rendkívül vegyes származású a könyvtári állomány, mert négy kollégium könyvtárának anyagával és a városi könyvtártól kapott letéti állománnyal indult el. Szintén 1996-tól vezeti az intézményt főállású könyvtáros. Pillanatnyilag 6500 db dokumentum a könyvtári állomány.

Küldetésnyilatkozat

A könyvtár célja a maga eszközrendszerével a kollégium diákjainak, tanárainak, vezetőségének, technikai személyzetének szolgálata.

Lehetővé teszi az információhoz való egyenlő hozzáférést, a tudás megszerzését mindenki számára.

A mai tudásalapú társadalmakban a diákokban segít kialakítani az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségeket, kompetenciákat, továbbá hozzájárul személyiségük gazdagításához az olvasás élményforrásként megélés közvetítésével.

Kiemelten fontosnak tartjuk az információkeresésben, önművelésben nyújtott segítséget, de ugyanígy küldetésünknek tekintjük a közösségi értékek megtapasztalásának biztosítását a társas együttlét, szabadidős elfoglaltságok színtereként.

A könyvtár elkötelezetten képviseli az „otthonpótló”, befogadó szellemiségű légkört. Mindezen célokat az intézmény és annak tudásbázisának egyik integrációs pontjaként a nevelőtanárokkal való együttműködéssel valósítja meg.

A könyvtár helyzetének elemzése, fejlesztési irányai

1996-tól kezdett igazán könyvtárrá válni intézményünk az említett változtatások megszületésével (helyiségek biztosítása és kellő tagolása; főállású könyvtáros léte) valamint a könyvtári állományok egyesítésével. A dokumentumokat jól áttekinthetően tudtuk elhelyezni, elkülönítve a kölcsönözhető és helyben használható könyveket. A belső térben - foglalkozás esetében - nem fér el egy egész tanulócsoport, ezért csoportbontásban dolgozunk.

Évek alatt a szolgáltatási környezet, technikai felszereltség sokat javult nem utolsósorban a pályázati beszerzések által. Otthonos, kényelmes helyszín várja a látogatókat (olvasótermi jegyzetelős részleg; beszélgetős foteles és babzsákos közösségi terület). Jelenleg a könyvtárosi számítógépen kívül négy gép áll a diákok rendelkezésére interneteléréssel, és külön könyvtári wifi is működik a térben. A könyvtár-informatikai foglalkozásokat a számítógépteremben tartjuk, ahol minden diák legtöbbször - a csoportlétszám függvényében - önállóan dolgozhat. 2000 óta minden évben végzünk swot-analízist a könyvtár mindenkori helyzetének elemzéséhez és fejlesztési területeinek, stratégiájának feltérképezéséhez.

A beszerzési keret megszűnése, pályázati lehetőségek beszűkülése a legégetőbb problémánk, hiszen ez rettentően nehezíti a tervszerű gyarapítást. Nem véletlen az sem, hogy egyre gyakrabban vagyunk kénytelenek saját forrásból is fedezni a csinosítgatásokat (asztal, szőnyeg, óra). A másik régi gond a könyvtári szoftver hiánya volt, amely remélhetőleg a Szirén program tankerületi megvásárlásával és a működtetéséhez szükséges feltételek biztosításával (vonalkódok és vonalkódozolás) megoldódik. Jelenleg előkészítésként a dokumentumok célirányos apasztása történik, hogy csak a megfelelő dokumentumok kerüljenek majd be az adatbázisba.

A könyvtár intézményi szerepe

A kollégium pedagógiai programjának megvalósításához rendkívül fontos háttér bázist nyújt a könyvtár. A *kollégiumi tevékenységterületek* mindegyike eszközként tekint a könyvtárra, hiszen az egyik legfontosabb *integrációs pontja* ilyen téren a nevelési területeknek. *Forrásközpontként* és a mai *információs társadalomban* való eligazodás segítőjeként tekinthetünk a könyvtárra.

A könyvtár is pedagógiai tevékenységet végez, csak a könyvtár eszközeivel.

A kollégiumi nevelés céljaihoz, funkcióihoz illeszkedik a könyvtár feladatrendszere.

Szociális funkció - A könyvtár azáltal, hogy mindenki számára lehetőséget biztosít, hogy ugyanazon dokumentumokat, szolgáltatásokat vehessenek igénybe, jelentős szociális, kiegyensúlyozó szerepet tölt be.

Szocializációs funkció – A könyvtár maga is egy szociokulturális közeg, társas együttlét színtere, ahol diákok és együttműködési szokások „megtanulásával” és befogadásával a társadalmi, közösségi

beilleszkedést gyakorolják, illetve a beilleszkedéshez szükséges tanulási technikák pl. információszerezés, információkeresés logikai útjának tanítása révén a könyvtár itt is fontos feladatokat láthat el. De gondolhatunk arra is, hogy a könyvtár segítséget tud nyújtani a praktikus ismeretek elsajátításában is, amely a család „hiányában” szintén elemi jelentőséggel bír (önéletrajz, motivációs levél, közhasznú információk nyújtása, hivatali ügyintézés alapvető szabályainak ismertetése. stb.)

Életmódadó funkció – A könyvtáros „modell egy kirakatban”. Már a „kirakat”- a könyvtári belső, a bútorok, a gyűjtemény egésze- a rendjével, barátságosságával nevel és „hat” ez a könyves környezet. A könyvtáros helyzete egy sajátos státusz – a diák nem függ tőle úgy, mint a nevelőtanártól - ezért vele kapcsolatban a tanuló azt sajátíthatja el – jó esetben – hogy hogyan kell segíteni egymásnak – „a nagyobbik szolgál a kisebbiknek” – hiszen az „olvasó mellé szegődve” egyenrangú partnerként segít együtt gondolkodni a hozzá fordulóknak.

Felzárkóztató funkció – A könyvtár kiváló terep arra, egyes- egyenként segítse a szociális és kulturális hátránnyal küzdő gyerekek felzárkózását. (Sőt, a könyvtáros másik tanári szaktárgyában korrepetálást is tarthat.)

Tehetséggondozó funkció – Az iskolával ellentétben a kollégiumban és főleg a könyvtárban nincs teljesítménykényszer; egy szorongásmentes környezetet lehet biztosítani. A könyvtári információ-gazdag környezet igazi kincstára lehet a „tananyagdúsító” tehetségeknek. (A könyvtáros másik szaktárgyából előkészítőket is tarthat, illetve a kollégiumi újság patronálójaként konkrétan is néhány kreatív diák mentora.)

Pályaorientációs funkció – A könyvtár e folyamat része is lehet elsősorban, mint tájékoztató bázis, illetve korlátozott kompetenciával, de a könyvtárosnak is valamennyire tudomása van a diákok irányultságáról, teljesítményéről. A könyvtáros segítségével a könyvtári számítógépeken felkereshetnek és kitölthetnek egyes pályaorientációs programokat.

A pedagógiai programunkban preferált értékek közvetítésében is részt vesz a könyvtár. (pl. önképzés, egész életen át tartó tanulás, kulturált magatartás stb.) A szocializáció folyamata értékvalogatás mentén zajlik. A könyvtár indirekt eszközökkel (a megfelelő szépirodalom ajánlásán keresztül: hogy a negatív tendenciákat csökkentse, a pozitívokat erősítse) mintegy megerősítő- nem „kitaláló”- feladattal rendelkezik. Segíti annak a folyamatnak a beérlelődését, hogy a diák „végül” önálló, szabad értékválasztásra képes lényé váljon.

A *nevelőtanárok* munkájának egyik háttere lehet szintén a könyvtár (önképzés, pedagógiai szakirodalom, adott témában anyaggyűjtés, könyvtárközi kölcsönzés, ünnepek és rendezvények szervezéséhez, a tematikus foglalkozások megtartásához megfelelő anyagok biztosítása stb.)

A *szakkörök és korrepetálások* támasza is lehet a könyvtár segédanyagok és technikai eszközök (számítógép, wifi) rendelkezésre bocsátásával, vagy akár helyszíniként, a tér biztosításával.

Az „*Olvasókör*” szakkör - amelyet egy szintén könyvtárszakos nevelőtanárral együtt tartunk- az értékorientálás, önismeret, olvasóvá nevelés számára hatalmas lehetőségeket biztosít.

Nyilván a szabadidő kulturált eltöltésének egyik fontos terepe lehet a könyvtár.

A kollégiumi nevelés területei közül a *tanulás tanításának* egyik alappillére a könyvtár és a *könyvtárhasználat* tanítása. Ez az a terület, ahol a kollégiumi nevelés célja és a könyvtár tevékenysége leginkább egybeesik.

A könyvtár külső kapcsolatai

A könyvtár kapcsolatot tart a város könyvtáraival: középiskolai és szakképző intézmények, kollégiumok, a Pedagógiai Intézet és Megyei Könyvtár és a városi hálózat könyvtáraival.

II. NEVELÉSI PROGRAM

Ahhoz, hogy diákjaink információs műveltsége kialakuljon, megfelelő alapot kapjanak a tudásalapú társadalomban való eligazodáshoz, szükségesnek tartjuk, hogy a kollégiumi éveik alatt az iskolák ez irányú képzése és erőfeszítése kiegészítéseként- intézményünk is járuljon hozzá ennek a célnak a megvalósításához. Ezért fontos, hogy a diákok elsajátítsák az információkeresés és feldolgozás, az önálló tanulás módszereit, tudatos könyvtárhasználóvá váljanak, pozitív attitűdjük alakuljon ki a könyvtárak iránt. A könyvtárunk a maga eszköztárával az önműveléshez szükséges attitűdök és képességek formálása törekszik.

A személyiségfejlesztés során nemcsak a tudás és információátadás, vagy bizonyos információs eszközök használatában való jártasságok gyarapítása a cél, hanem - s erre a kollégium kiváló terepet biztosít, mint nevelési intézmény – értékorientációs szerepet betöltve a szellemi munka, a szellemi értékek megbecsülésére nevel, az információkezelés etikai szabályaira hívja fel a figyelmet; közösségi helyszíneként az összetartozás megélésére nyújt lehetőséget.

Átfogó értékek

Az intézményi pedagógiai programban megfogalmazott alapelvek és értékek, továbbá az új NAT (2020) szemléletváltása mentén (fókusz nem az ismereten, hanem a diákon) külön kiemelő a *humánorientáció és felhasználó orientáció (minőség orientáció)*, mint stratégiai értékek preferálása.

A működés középpontjában a felhasználó áll, akik közül a legfontosabb a kollégiumban lakó diákság (nem előzi meg őket a sorban a kollégium tanárai, vezetősége vagy technikai dolgozói). Hangsúlyos ennek szellemében a felhasználó és könyvtáros kapcsolata is, amelynek talpkövei az „önállóság segítése” és a barátságos légkör biztosítása.

Pedagógiai célok

- minden tanulóban alakuljon ki az olvasás, a könyv és a könyvtár iránti pozitív attitűd
- mindennapi szükségletté váljon az olvasás öröme
- érdeklődésük alapján belső igénnyé váljon az ismeretszerzés
- személyiségfejlesztés, személyiségformálás
- a diákok jobban megismerjék önmagukat, képességeiket (pályaorientáció)
- alapkészségek kialakítása (önálló ismeretszerzés, a tanulás készsége)
- alapértékek, alapismeretek és összefüggések közvetítése
- teljesítményképes tudás megalapozása
- egész életen át tartó tanulás és az információs társadalom kihívásaira való felkészítés
- a gépek világában egyre fontosabb a személyes kapcsolat
- nem elég a technikát megtanítani, a tanulók ítélőképességét is fejleszteni kell
- a tanulók életének természetes részévé tenni az információs műveltséget
- a könyvtár szolgáltatásaival a kollégiumi tevékenység szerves részévé kell válnia, az elérhető információk, dokumentumok használatában a pedagógusoknak kell példát mutatni a diákok felé
- közösségformálás, közösségi értékek megélése

- az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztése és az ízlés, olvasói igényesség formálása az egyik legösszetettebb, legtöbb átgondolást igénylő pedagógiai munka.
- fontosak a tanulói jelzések, észrevételek.

A könyvtárhasználati nevelés és oktatás általános célkitűzései

- felkészítés az információs társadalom kihívásainak fogadására, az információszerzés kibővülő lehetőségeinek használatára, az információk elérésére, kritikus szelekciójára és feldolgozására
- a könyvtárra alapozott önművelés képességének kialakítása, fejlesztése a könyvtári információs rendszer, a könyvtár „forrásközpontként” történő használatával
- a forrásokat komplex és alkotó módon alkalmazó tanulási technikák és módszerek kifejlesztése
- a kollégiumi, az iskolai és más típusú könyvtárak, könyvtári források, eszközök megismertetésével, valamint a velük végzett tevékenységek elsajátításával tudatos, biztos könyvtárhasználói magatartás kialakítása
- a könyvtárhasználati tudás eszközjellegű beépítése egyes kollégiumi foglalkozásokba, a mindennapi problémák megoldásához szükséges információszerzésbe és feldolgozásba
- a forráshasználat etikai szabályainak elsajátítása és a normakövetés követelményének elfogadtatása
- a tanuló ismerje meg és tartsa be a számítógépen/számítógép segítségével végzett munka szabályait

A KNOAP szellemében a tanulás tanítása foglalkozások 9-14. évfolyam számára előírt fejlesztési követelményei

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló - pedagógus segítségével - legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Fejlesztendő képességek, kompetenciák

Jelenlegi világunkat gyökeresen átformálja az informatika, ezért a könyvtári kompetenciák közül is kiemelendő a digitális kompetencia, az információs társadalmi technológiák alkalmazásának képessége. Ezzel együtt nem szűkíthetjük le a könyvtárhasználati kompetenciákat pusztán erre a területre, ennél komplexebb folyamatokat ölel fel.

A könyvtárhasználati kompetencia kialakítása érdekében kiemelten szükséges ismeretek, képességek, attitűdök.

a) képességek, készségek

- kommunikációs képesség: értő, értelmező, kritikai olvasás valamint a szövegalkotás (írásban, szóban)
- tájékozódás képessége
- rendszerfelismerés, rendszeralkotás

- szabálykövetés képessége (könyvtárhasználati szabályok, magatartási minták, etikai szabályok betartása)
 - jel- és kódértelmezés, kifejezés
 - önálló, kreatív információszerzés, tanulás
 - kognitív képességek: összehasonlítás, összefüggések felismerése, lényegkiemelés, ok-okozati képességek stb.
 - információkezelési képesség: információhiány felismerése, keresési stratégiák információkezelés, információ alkalmazása
 - emlékezet
 - problémafelismerés, problémamegoldó képesség
 - együttműködési képesség
- b) a könyvtárhasználati ismeretek alkalmazásához szükséges technikai tudás kialakítása
- információhordozók használatára vonatkozó ismeretek
 - informatikai eszközök használatának képessége - információrögzítési technikák ismerete (jegyzetelés, cédulázás)
- c) attitűdök
- motiváltság a könyvtári tevékenységekre, érzelmi és akaratú tényezők kialakítása
 - sikerélménnyel támogatott pozitív viszonyulás a forrásalapú tanuláshoz
 - a könyvtárhasználati tudás szükségességének elfogadása
 - kritikai viszonyulás a forrásokhoz, információkhoz
 - az információ-felhasználás etikai szabályainak elfogadása

Tananyagtartalom

A tartalom szerkezete természetesen *spirálisan* és *lineárisan* építkező. A kollégiumi oktató-nevelő munkát *egészében* befolyásolja, áthatja, hogy a képességfejlesztés, a tanulási önművelési kultúra évfolyamokon és kollégiumi foglalkozásokon átívelő tevékenység az egész tantestület számára. Nyilván évfolyamról évfolyamra ez a műveltséganyag egyre gazdagabb tartalmat és eszközrendszer igényel.

Lineáris szerkezetben zajlik a *tanulás tanítása* foglalkozássorozat, amelynek központi részét képezi a *könyvtárhasználati* ismertanyag.

A kollégiumi könyvtárhasználat tanításakor figyelembe kell venni, az *iskolai könyvtárhasználati órák* követelményeit és a *KNOAP* előírásait. A könyvtárhasználat tananyagát képezi egy olyan ismerethalmaz, amely egyrészt a könyvtárra mint információ és szolgáltató egységre, a dokumentumokra mint forrásokra és elérésüket biztosító tájékoztató eszközökre vonatkozik; másrészt a szellemi munka technikájára. A kollégiumi könyvtárhasználat keretében mindkét területtel foglalkozunk, de inkább megalapozó és szintetizáló jelleggel. A könyvtárhasználat mindenesetre eszköztudás is, hiszen az önálló ismeretszerzés és az elsajátított tudás alkalmazását teszi lehetővé.

Részterületei:

- általános könyvtárhasználati ismeretek;
- a könyvtár rendje, használata, a könyvtári rendszer;
- dokumentumismeret, a dokumentumtípusok tartalmi és formai megismerése, az ezzel kapcsolatos technikák elsajátítása;
- a könyvtári tájékoztató eszközök használatának elsajátítása a dokumentumok gyors eléréséhez;

- a szellemi munka technikája: a különböző forrásokból szerzett információk feldolgozásának, alkalmazásának műveletsora.

A kollégiumi megközelítés nyilván *más hangsúlyokkal* dolgozik, mint az iskolai. A könyvtár-pedagógiai programunk kialakításánál fontos tekintettel lenni arra a tényre, hogy az iskolákhoz képest is a diákok *tudásszintje sokkal nagyobb eltéréseket* mutat, hiszen egy-egy tanulócsoporthoz is sokféle iskolatípusba tartozhatnak a tanulók.

Tananyagtartalom tekintetében a könyvtár-pedagógiai célok beépülnek a tematikus és egyéb foglalkozások fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba is, de ez a törekvés kevésbé direkt formában jelenik meg, mint az iskolai oktatás tantárgyainál, hanem sokkal inkább *indirekt* módon és tanári személyiségtől, ismereteitől függően. A kollégium tág teret tud biztosítani a *foglalkozásokon kívüli nevelésnek*- ez az igazi fontos feladata- ahol a „beszélgetéstudomány”, a megfelelő irányba terelgetés, a mintaadás, az egyénre szabottság, a közösségépítés spontán formáié a főszerep.

Az olvasóklub, kollégiumi újság, filmklub könyvtári kötődése szintén hatalmas lehetőségeket biztosít a *kevésbé formális*, de annál inkább elmélyülést, motiváltságot biztosító tartalmak és tevékenységformák számára.

III. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI HELYI TANTERV

Könyvtárhasználati foglalkozások kollégiumunkban a tanulás tanítása nevelési területén belül

Évfolyam	Óraszám	Foglalkozás témája	Fejlesztési követelmények
9.	1.	Könyvtárlátogatás, könyvtárhasználat	Ismerje a könyvtárhasználat szabályait. Legyen tisztában a könyvtári szolgáltatásokkal. Legyen képes eligazodni a könyvtárban és különösen a kézikönyvtárban.
	2.	Tanulási technikák gyakorlása - vázlatkészítés	Legyen képes a lényegkiemelésre, a vázlat tudatos felépítésére, a számára legalkalmasabb megjelenítés kiválasztására.
10.	1.	Tudatos, tanulást segítő internethasználat (feladatok)	Tudjon információt keresni a könyvtári adatbázisokban illetve hasznos keresőoldalakat ismerjen és legyen bennük képes eligazodni internetes keresőoldalok segítségével
11.	1.	A dolgozatkészítés technikája	Ismerje az írásbeli művek létrehozatalának tartalmi és formai szabályait.

Ismeretanyag	Fejlesztési területek
---------------------	------------------------------

<p>Könyvtárlátogatás, könyvtárhasználat: Könyvtárhasználat szabályai. Szolgáltatások. Dokumentumtípusok. Szépirodalom (műfajok) ismertközlő irodalom. A direkt (lexikon, szótár, enciklopédia) és indirekt (katalógus, szakrend) tájékoztatás eszközei. Kézikönyvtár. Bibliográfiai leírás</p>	<p>Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.</p>
<p>Tudatos tanulást segítő internethasználat: Információkereső nyelv. Könyvtári számítógépes adatbázis. Online katalógus. Keresési stratégia. Tárgyszó. Kulcsszó. Példány. Közhasznú információ.</p>	<p>Alkalmazza a tanulást segítő modern eszközöket. Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között</p>
<p>Tanulási technikák gyakorlása – vázlatkészítés: Jegyzetelés és vázlatkészítés. Lényegkiemelés. Logikai ágrajz. A vázlatok típusai.</p>	<p>Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat. A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani. Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között. Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.</p>
<p>A dolgozatkészítés tartalmi és formai követelményei témaválasztás, anyaggyűjtés, jegyzetelés, cédulázás, vázlatkészítés, hivatkozás, idézés, bibliográfia, mottó, formai szabályok bibliográfiai leírás, logikai ágrajz</p>	<p>Érjék el azt a szintet, hogy a jövőben önállóan is legyenek képesek végigmenni az írásbeli munka készítésének fázisain és tudatosan alkalmazni és betartani a legalapvetőbb formai és tartalmi követelményeket. Különösen fontos, hogy legyenek jártasak a dolgozatok belső logikájának megalkotásában és az írásbeli munkával szemben támasztott formai és etikai szabályok betartásával (idézés, hivatkozás, bibliográfiai leírás).</p>

Összefoglalásként megállapítható, hogy a tanulásban, tanulás tanításában, a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek oktatásában, önálló ismeretszerzésben, az információs társadalom kihívásaira való adekvát válaszadásban, a szabadidő kulturált eltöltésében, a szakkörök segítésében, az érték közvetítésben, az esélyegyenlőség és tehetséggondozás biztosításában betöltött szerepe miatt a kollégiumi pedagógiai program végrehajtásához szinte nélkülözhetetlen eszköz a könyvtár. Ebből is adódik, hogy a könyvtár és könyvtár-pedagógiai munka mindenkori állapota, színvonala visszahat az intézményi pedagógiai program megvalósításának minőségére is.